

ett tillståndsbevis rimligen låter sig tänka i form av t. ex. en stämpel på ansökningshandlingen. Åtskilliga ärenden föranleder arbete i form av remiss till andra myndigheter. I dessa fall skulle, anför poliskammaren, tydligen en princip, som innebär att myndighetens självkostnad läggs till grund för avgiftsbeläggningen, medföra en högre avgift för de sökande. Poliskammaren anser därför självkostnadsprincipen ganska diskutabel och därmed även frågan i vilken utsträckning ett försämrat penningvärde bör komma i betraktande. Enligt poliskammarens mening måste de föreslagna avgiftsökningarna i första hand ses som betingade av fiskaliska hänsyn.

En enhetligare avgiftssättning förordas av ett par remissorgan. *Föreningen Sveriges landsfiskaler* påpekar, att de nuvarande avgifterna varit oförändrade under mycket lång tid och därigenom blivit inarbetade i det allmänna medvetandet. De föreslagna höjningarna kan därför, menar föreningen, befaras komma att hos allmänheten framstå som egendomliga och opåkallade. Den omständigheten, att någon anpassning till den fortskridande penningvärdeförsämringen inte ägt rum under avsevärd tid, medför enligt föreningens mening, att kravet på en sådan anpassning nu inte kan framstå som särskilt angeläget. Föreningen ifrågasätter därför, om inte avgifterna bör bli föremål för endast smärre justeringar för att åstadkomma enhetlighet. Även *Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)* finner frågan om den inbördes avvägningen av skilda avgifter väsentligare än frågan om avgifternas absoluta storlek. En viss grad av skönsmässighet är nämligen ofrånkomlig i sistnämnda hänseende. Avgiftens karaktär av beskattning eller kostnadsbidrag blir då enligt organisationens mening av mindre betydelse.

Nedre justitierevisionen anmärker att en del avgifter redan nu, ehuru de synes små, kan vara betungande i vissa fall. Som exempel nämner revisionen avgifter för tillstånd enligt allmänna ordningsstadgan, till allmän sammankomst och till mindre lotteri, då sökanden är ideell förening eller sammanslutning, t. ex. scoutkår, skolklass eller idrottsförening. Revisionen ifrågasätter om inte nuvarande avgifter, 4—6 kronor, kunde behållas vid polismyndigheterna, även om detta skulle medföra att vissa sökande, som kunde bära en förhöjd avgift, finge fördel därav.

En lägre avgiftssättning för tillstånd, som är gällande endast för kort tid, förordas av några remissorgan, bl. a. *kommerskollegium*, *länsstyrelsen i Malmöhus län*, *poliskammaren i Malmö* och *Sveriges trafikbilägares riksförbund*. Därvid gör man gällande att avgiftshöjningarna kommer att medföra intresse för sökandena att begära tillstånd av längre varaktighet, vilket kan leda till oenhetlig praxis i fråga om tillståndstidens längd. Enligt *länsstyrelsen i Älvsborgs län* kan det sägas att de föreslagna avgifterna särskilt i fråga om pass, vars giltighetstid i motsats till körkortets är tidsbegränsad, synes väl höga.

Några remissorgan har, såsom tidigare nämnts, funnit den föreslagna avgiftsnivån låg. *Statskontoret* förordar sålunda — såsom kompensation för

slopade avgifter för de s. k. allmänna expeditionerna — en höjning av andra även enligt förslaget relativt blygsamma avgifter. *Luftfartsstyrelsen* uttalar, att de föreslagna avgifterna inte tar någon hänsyn till kostnaderna utan genomgående är för låga. *Patent- och registreringsverket* önskar högre avgifter för avskrifter och kopior, så att de utgör rimlig ersättning även inom den närmaste framtiden. *Svenska elverksföreningen* finner de prohibitiva avgifterna i viss utsträckning alltför blygsamma.

Övriga frågor

Vad gäller den författningsmässiga utformningen har förslaget att uppta expeditionsavgiftstarifferna i en särskild lösenlista, innehållande tre huvudavdelningar och sakregister, allmänt lovordats och inte mött någon erinran.

Att förslaget är i hög grad ägnat att undanröja den växlande praxis, som nu råder hos olika myndigheter, framhåller bl. a. *socialstyrelsen* och *länsstyrelsen i Kronobergs län*.

Föreningen Sveriges landsfiskaler finner lösenlistan genom sin klarhet väsentligt överlägsen det nuvarande systemet, även om listan enligt utredningens principer ofrånkomligen måste bli tämligen omfattande och uppenbarligen kräva täta kompletteringar och ändringar. Utredningen har enligt föreningens uppfattning genom en ändamålsenlig disposition lyckats göra lösenlistan, trots omfattningen, överskådlig och lätthanterlig.

Kanslipolisintendenten i Stockholm anser, att systemet är praktiskt användbart endast om en aktuell lösenlista utfärdas årligen.

Förslaget att låta lösen helt tillfalla statsverket, med undantag för notarii publici, har av samtliga remissorgan tillstyrkts eller lämnats utan erinran. Den föreslagna rätten för patent- och registreringsverket att innehålla en del av lösenbeloppen har dock föranlett en del yttranden, som går ut på att vissa myndigheter skall äga behålla uppburna avgifter. Tre remissorgan — järnvägsstyrelsen, patent- och registreringsverket samt Statstjänstemännens riksförbund — anser, att vederbörande myndighet själv bör få behålla uppburen lösen med iakttagande av de i lösenkungörelsen fastställda beloppen.

Järnvägsstyrelsen framhåller att statens järnvägar liksom övriga affärsverk och till skillnad från flertalet myndigheter, som debiterar stämpel- och expeditionsavgifter, har egen resultatredovisning. Statsmakterna eftersträvar i olika avseenden, att statens järnvägars redovisning skall inkludera samtliga intäkter och kostnader. Arbetet med avgiftsbelagda expeditioner drar med sig direkta kostnader, för vilka verket nu inte erhåller någon ersättning. Expeditionslösen, som statens järnvägar har att utkräva, bör därför enligt styrelsens mening få tillfalla verket.

Patent- och registreringsverket anför.

För patentverket har statsmakterna vid skilda tillfällen fastslagit den principen, att verkets utgifter skall täckas av dess inkomster, och ämbetsverket lämnar i sina petita varje år en redovisning häröver. Till utgifterna

räknas härvid ej blott avlöningar och omkostnader, till vilkas bestridande verket erhåller anslag, utan även pensioner och portokostnader samt underhåll och avskrivning av verkets fastighet och inventarier. I samband med en höjning fr. o. m. den 1 september 1958 av vissa avgifter i patentärenden har nyssnämnda princip kommit till klart uttryck (Prop. 1958:151, bl. a. s. 22). För patentverkets del följer därav, att inkomsterna av expeditionslösen bör täcka de med ifrågavarande expeditioner förbundna kostnaderna. I annat fall måste i enlighet med vad nyss anförts resterande kostnad uttagas i samband med övriga för verket fastställda avgifter. Kostnaden för en expeditions utfärdande skulle i sistnämnda fall delvis komma att drabba annan än den som begärt expeditionen ifråga, vilket är otillfredsställande.

Till verkets inkomster har alltsedan 1915 hört inkomster av expeditionslösen. Redovisning sker under inkomstiteln »patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter». Fram till utgången av budgetåret 1934/35 hade patentverket en specialbudget. Inkomsterna inflöt till en särskild fond, ur vilken samtliga utgifter för patentverkets verksamhet bestreds. Även vid upplösningen av denna fond kvarstod rätt för verket att innehålla uppburren expeditionslösen.

Verket kan ej finna annat än att inkomsten av expeditionslösen i sin helhet bör tillföras verket. Av praktiska skäl bör i varje fall ej ifrågakomma någon uppdelning av sagda inkomstpost. En och samma avgift kommer, som förslaget nu är utformat, att sönderfalla i två delar, en del som redovisas medelst stämpelmärken och där inkomsten inlevereras till generalpoststyrelsen, och en del som ej motsvaras av åsatta stämpelmärken och där inkomsten innehålls av patentverket. En sådan uppdelning medför administrativa besvärligheter och bör undvikas.

Riksrevisionsverket anser, att patent- och registreringsverket inte skall få behålla uppburren lösen.

Statjänstemännens riksförbund (SR) uttalar att de affärsdrivande verken bör få behålla influtna expeditionsavgifter, eftersom det arbete i dessa verk som skulle betalas genom sådana avgifter huvudsakligen avser den affärsmässiga driften.

Några myndigheter vill, att avgift för vissa allmänna expeditioner inte skall utgå efter lösenkungörelsen utan i stället efter en beräknad självkostnad och tillfalla myndigheten. *Flygförvaltningen* anser sålunda, att det i vissa undantagsfall bör vara tillåtet att mot självkostnader och utan lösen tillhandahålla ljus- eller fotokopior av en större mängd handlingar. *Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* ifrågasätter om inte stämpelbeläggning generellt kunde slopas för avskrifter, kopior och dupletter och ersättas med sådan avgiftsuttagning och redovisning som av styrelsen tillämpas beträffande ljuskopiering, nämligen enligt allmänna marknadens priser och med uppdebitering av influtna likvider på ett konto för särskilda uppbördsmedel. *Riksarkivet* förordar, att beställaren av fotostatkopior får betala kopieringskostnaden särskilt enligt en kommersiell taxa och därtill den för vidimationen fastställda lösenavgiften samt att endast denna avgift tas ut genom stämpelbeläggning. *Patent- och registreringsverket* förutsätter, att lösen inte heller framdeles skall utgå för de på verkets fotoavdelning utförda kopiorna (film som förstoras till visst format) av huvudsakligast in- och utländska patentskrifter och svenska patentansökningshandlingar.

I detta sammanhang har förslag väckts, att de affärsdrivande verken skall helt fritas från tillämpningen av lösenkungörelsen. Uttalanden av sådan innebörd har gjorts av generalpoststyrelsen, postutredningen 1956, riksrevisionsverket, telestyrelsen och luftfartsstyrelsen.

Generalpoststyrelsen ifrågasätter sålunda, om utredningens förslag överensstämmer med postverkets natur av affärsdrivande verk. I princip avser ju expeditionsavgiften att utgöra ersättning för de med expeditionen förenade kostnaderna. Styrelsen anser att postverket och även övriga affärsdrivande verk borde vara fritagna från de föreskrifter, som i detta hänseende gäller för övriga statliga myndigheter. I stället borde de affärsdrivande verken enligt styrelsens åsikt få självständigt bestämma och tillgodogöra sig skälig ersättning för expeditioner, som enligt lösenkungörelsen är belagda med avgift. *Postutredningen 1956* anlägger samma principiella synpunkter och framhåller vidare att det från servicesynpunkt kan vara motiverat att utan avgift utföra en prestation exempelvis inom postbankens verksamhetsområde, där frågan om ersättning bör bedömas bl. a. med utgångspunkt från förhållandena i konkurrerande bankföretag. Uppfattningen att affärsverken bör undantas från lösenkungörelsens tillämpningsområde anser utredningen ligga i linje med utvecklingen mot en starkare markering av affärsverkens särställning.

Även *riksrevisionsverket* ifrågasätter, om inte undantag från lösenbestämmelserna bör gälla beträffande handlingar som utlämnas från statens affärsdrivande verk.

Telestyrelsen upplyser, att den brukar utan lösen tillhandahålla avskrifter till tidningspressen och förhandlingsberättigade personalorganisationer samt vid besvär i utnämningssmål. Styrelsen anser, att den i sin affärsinriktade och servicebetonade verksamhet bör äga rätt att självständigt bestämma i vilka fall från verket särskilt begärda expeditioner, protokoll m. m. skall avgiftsbeläggas. Ett sådant bemyndigande skulle kunna lämnas i den av Kungl. Maj:t utfärdade instruktionen för telestyrelsen med underlydande förvaltningsorgan. Under alla förhållanden förutsätter styrelsen, att hinder ej heller i fortsättningen skall uppställas för den liberalare tolkning av avgiftsbestämmelserna, som hittills tillämpats vid televerket.

Luftfartsstyrelsen påpekar att avgifterna med den i betänkandet förutsatta konstruktionen inte kommer luftfartsverket till godo utan avses inflyta direkt i statskassan. Detta står ej i överensstämmelse med grunderna för luftfartsverkets status som affärsdrivande verk. Enligt luftfartsstyrelsens mening bör därför de i lösenlistan under »Luftfart» upptagna avgifterna helt utgå och särskild kungörelse utfärdas med bemyndigande för luftfartsstyrelsen att själv fastställa avgifter för expeditioner och förrättningar inom luftfartsverkets ämbetsområde. Luftfartsstyrelsen kommer att i särskild ordning framlägga förslag härom.

Riksbanksfullmäktige anser, att även andra myndigheter än de affärsdrivande verken bör kunna undantas från tillämpning av lösenkungörelsen, och anför.

Då riksbanken otvivelaktigt är statsmyndighet och därför i princip likväl omfattas av kungörelsen, blir följden, att från riksbanken utgående s. k. allmänna expeditioner skola stämpelbeläggas. Det blir här fråga om avskrifter, översättningsbestyrkanden, diariebevis, lagakraftbevis och protokoll som på begäran särskilt utfärdas. Mot den principiella innebörden av detta förslag — att den särskilda bankverksamheten ej skall belastas av offentliga avgifter men att riksbanken såsom statsinstitution måste följa de allmänna reglerna för statsmyndigheter — kan ej göras någon erinran. Det praktiska genomförandet av principen kan emellertid ej undgå att för riksbankens del föranleda otympligheter med hänsyn till att antalet expeditioner från riksbanken, som sålunda skulle komma att stämpelbeläggas, blir ytterligt obetydligt. Rent gissningsvis skulle sålunda från riksbanken ej komma att inlevereras mer än ett par hundra kronor per år i expeditionslösen. Mot denna obetydliga inkomst för statsverket skall ställas det arbete det medför att rekvirera och till samtliga riksbankskontor fördela beläggningsstämplar, att i förekommande fall pröva om en viss expedition bör lösenbeläggas, att föra särskilda räkenskaper över uppburna medel med särskild revision av detta, att inventera beläggningsstämplar samt att redovisa och inleverera mottagna medel. Det är visserligen givet att den förutsatta ringa omfattningen av lösenbeläggningen dock kommer att medföra, att det sammanlagda arbete som skulle nedläggas i samband härmed icke blir omfattande. Men även med beaktande härav måste riksbankens sysslande med uttagande av expeditionslösen te sig företagsekonomiskt orimligt i förhållande till den inkomst till statsverket som slutligen blir resultatet härav. Den tanken tränger sig därför fram, huruvida ej det tänkta systemet kunde på något sätt ge möjlighet till undantag från skyldigheten att uttaga expeditionslösen.

Riksbanksfullmäktige finner en enkel lösning vara, att Kungl. Maj:t i särskild ordning undantar vissa verk från skyldigheten att ta ut lösen. Undantag skulle då kunna göras för verk som ej skulle få andra lösenpliktiga expeditioner än allmänna sådana och som, i följd av att även dessa bleve mycket fåtaliga, skulle komma att leverera in endast högst obetydliga belopp i expeditionslösen. Skulle det åter visa sig, att riksbanken på detta område är ett särfall, genom att antalet lösenpliktiga expeditioner här bleve exceptionellt ringa, bör det enligt fullmäktiges mening kunna tänkas att i någon form genomföra en specialreglering för riksbanken.

Delegerade för riksdagens verk föreslår, att delegerade fritas från skyldighet att ta ut lösen.

Vad slutligen gäller frågan om gottgörelse för mistad lösen och andra likartade avgifter har samtliga magistratsstäder beretts tillfälle att avge yttrande över betänkandet. De 36 städer, som därvid yttrat sig, har samtliga tillstyrkt, att gottgörelse i princip skall utgå för mistad lösen. I fråga om beräkningen av gottgörelsens storlek råder dock delade meningar. Någon närmare redogörelse för innehållet i remissyttrandena torde emellertid inte erfordras med hänsyn till att frågan om gottgörelse, enligt vad som framgår av det följande, inte längre är aktuell.

Den av utredningen föreslagna beräkningsgrunden har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av 13 städer, nämligen *Uppsala, Enköping, Nyköping,*

Växjö, Visby, Lund, Halmstad, Varberg, Alingsås, Karlstad, Örebro, Västerås och Söderhamn samt tillstyrkts av rådhusrätten och magistraten i Malmö liksom statsåklagaren i Stockholm.

Flertalet av de remissorgan, som yttrat sig i frågan, har dock funnit den av utredningen föreslagna beräkningsgrunden otillräcklig. Högre ersättning önskas sålunda av *Svenska stadsförbundet*, 22 städer, nämligen *Stockholm, Södertälje, Eskilstuna, Linköping, Norrköping, Motala, Jönköping, Kalmar, Oskarshamn, Karlskrona, Kristianstad, Malmö, Landskrona, Hälsingborg, Göteborg, Vänersborg, Borås, Falun, Gävle, Sundsvall, Östersund och Luleå, rådhusrätten och magistraten i Norrköping, Göteborg och Västerås, Föreningen Sveriges kommunala förvaltningsjurister, Föreningen Sveriges kommunalborgmästare, Föreningen Sveriges kronokamrerare och Föreningen Sveriges stadsdomare*. De flesta av dessa remissorgan förordar, att gottgörelsen skall motsvara de nya högre avgifterna och ej beräknas på hittillsvarande låga belopp.

Några städer förordar att friskilling skall avlösas och gottgörelse härför utgå, nämligen *Eskilstuna, Gävle och Sundsvall*.

Departementschefen

Nuvarande förhållanden och utredningens förslag

Avgift för statliga myndigheters expeditioner utgår för närvarande i två olika former, nämligen som stämpelavgift enligt 1914 års stämpelförordning och som expeditionslösen enligt 1883 års lösenförordning. Uppdelningen av avgifterna på två olika författningar är betingad av att sådan lösen, som uppbärs vid kommunalt avlönade myndigheter i städerna, nu tillfaller vederbörande kommun, under det att avgifterna i övrigt tillfaller statsverket.

I princip föreligger generell avgiftsplikt för expeditionerna, men åtskilliga undantag finns stadgade. Motivet för att ta ut avgifterna är att dessa skall utgöra ersättning för de kostnader som handläggningen av det ärende, vari expeditionen utfärdas, jämte utfärdandet av denna orsakar det allmänna. I vissa fall är stämpelavgiften dock satt till högre belopp än det allmännas självkostnader. Anledningen härtill är att expeditionen anses innebära en särskild förmån, t. ex. apoteksprivilegium. Några enhetliga principer har dock inte tillämpats, när avgifternas storlek fastställts. Detta beror delvis på att de olika avgifterna tillkommit vid helt skilda tidpunkter.

Under budgetåret 1962/63 inflöt i expeditionensavgifter till statsverket ett belopp av omkring 20,8 miljoner kronor och till magistratsstäderna drygt 4,1 miljoner kronor. I dessa belopp har inräknats ansökningsavgifter, vilka enligt vad jag tidigare föreslagit skall regleras i samma författning som expeditionensavgifterna.

Avgiftsbeloppen har sällan ändrats. Någon allmän revision av avgifterna hos förvaltningsmyndigheterna har inte skett sedan år 1922. Då skedde i stor utsträckning en fördubbling av avgifterna. Samtidigt uttalades emellertid, att avgifterna trots denna höjning knappast blev tillräckligt höga för att täcka det allmännas dåvarande självkostnader för expeditionerna. Be-

träffande avgifterna vid de allmänna domstolarna skedde en revision år 1947 i samband med nya rättegångsbalkens införande.

Även i andra hänseenden än i fråga om beloppens storlek är bestämmelserna i de båda förordningarna i hög grad föråldrade. Redan vid förordningarnas tillkomst var åtskilliga av bestämmelserna i praktiken satta ur kraft, och senare har flera av dem blivit detta. Vidare har författningarnas föråldrade terminologi, oklarhet och svåröverskådlighet medfört stora brister i det nuvarande systemet med expeditionsavgifter. Den främsta bristen är att praxis i fråga om avgiftsplikt och avgiftsberäkning blivit i hög grad växlande, främst inom länsstyrelsernas område. Detta förhållande beror till stor del på att för olika expeditionsformer stadgas skilda avgifter och att myndigheterna får välja den expeditionsform de själva finner lämpligast. Ofta tillämpar myndigheterna för ett tillståndsbeslut formen av ett vanligt brev, varvid de inte anser sig skyldiga eller berättigade att ta ut någon som helst expeditionsavgift. Vidare vållas tidsutdräkt av att avgiften för en och samma expedition måste utläsas ur två olika författningar.

Anmärkningar har vid skilda tillfällen riktats mot det rådande systemet. Sålunda har de nyss anförda bristerna påtalats av 1945 års riksdag och av riksdagsrevisorerna i granskningsberättelsen för år 1951. I anledning av revisorernas utredning har 1952 års riksdag på förslag av statsutskottet hemställt om översyn av gällande regler för stämpelbeläggning av statsmyndigheternas expeditioner och av vissa därmed sammanhängande spørsmål. Det var med anledning härav, som den nu redovisade stämpelutredningen tillattes.

Utredningens uppdrag i denna del har varit att vidta en genomgripande omarbetning av de nuvarande lösen- och stämpelförordningarna. Enligt direktiven borde utredningen sträva efter en sammanslagning av avgifterna, en rationell och enhetlig avvägning av avgiftsbeloppen samt en justering uppåt av flertalet avgifter med hänsyn till penningvärdets förändringar. Vidare skulle uppmärksammas, om det fordrades särskilda regler rörande myndigheternas beslutsformer.

Utredningens förslag i fråga om avgiftspliktens omfattning innebär att principen om generell avgiftsplikt överges och att i stället avgift skall utgå endast för vissa till sitt materiella innehåll angivna, särskilt uppräknade expeditioner. För de allmänna domstolarnas del har utredningen föreslagit, att avgiftsskyldigheten lämnas i stort sett oförändrad med endast obetydliga begränsningar. Beträffande övriga statsmyndigheter innebär utredningens förslag däremot en kraftig begränsning av antalet avgiftsbelagda expeditioner. Den främsta grupp, där avgiftsplikten slopas, är de administrativa besvärsmålen. Med hänsyn till vad utredningen föreslagit beträffande avgiftsplikten har den inte funnit skäl att förorda någon reglering av beslutsformerna inom förvaltningen.

I fråga om avgiftsnivån har utredningen som princip uppställt, att avgiften inte får överstiga statsverkets självkostnader för utfärdandet av en expedition. För avskrifter och kopior har utredningen föreslagit avgifter, som så nära som möjligt ansluter sig till de faktiska framställningskostnaderna.

I övrigt har utredningen av praktiska skäl varit tvungen att göra graderingen mera schablonartad. Med hänsyn till penningvärdets förändringar har expeditionsavgifterna hos förvaltningsmyndigheterna föreslagits höjda med i regel 150 procent. Vid domstolarna skall avgifterna i inskrivningsärenden och ansökningsavgifterna höjas med 100 procent, under det att rättegångsavgifterna i övrigt höjs endast obetydligt.

Enligt utredningens förslag skall de båda nuvarande formerna av expeditionsavgift ersättas av en enhetlig avgift, benämnd expeditionslösen, som skall tillfalla statsverket. För förlusten av magistratsstädernas löseninkomster har utredningen föreslagit särskild ersättning av statsverket.

Ökningen av statens avgiftsuppbörd till följd av de framlagda förslagen har av utredningen beräknats till netto 5 miljoner kronor vid domstolarna och 10 miljoner kronor i övrigt.

Vid remissbehandlingen har de av utredningen föreslagna huvudgrunderna hälsats med tillfredsställelse av det stora flertalet remissorgan. Detta gäller särskilt begränsningen av avgiftspliktens omfattning.

I ett tidigare avsnitt har jag på där angivna skäl i likhet med stämpeletredningen föreslagit, att bestämmelserna om expeditionsavgifter skall ingå i en av Kungl. Maj:t utfärdad kungörelse, benämnd expeditionskungörelse. Detta innebär, att frågor om ändring av avgiftsbestämmelserna frändeles inte behöver underställas riksdagen. Härutinnan kommer den nya ordningen att överensstämma med vad som redan gäller beträffande den betydande del av de nuvarande expeditionsavgifterna, som utgår i form av expeditionslösen.

Såsom jag förklarat vid behandlingen av frågan om den författningsmässiga utformningen av bestämmelserna i ämnet, har jag emellertid för avsikt att i detta sammanhang redogöra för huvuddragen i de bestämmelser jag senare ämnar föreslå. Till en början vill jag nu behandla frågan om avgiftspliktens omfattning och närmast därefter frågan om avgiftsbeloppens storlek. Jag vill emellertid understryka att de överväganden, för vilka jag redogör, grundar sig på nu rådande förhållanden och att de redovisade ståndpunktstagandena i skilda hänseenden inte får betraktas som bindande för framtiden. Erfarenheten vid tillämpningen av de nya bestämmelserna kan sålunda leda till andra bedömanden, och även i övrigt får man räkna med att ändringar i de avsedda reglerna kan visa sig motiverade. Såsom framgår av vad jag anfört i ett tidigare avsnitt, är emellertid en given utgångspunkt, att en avgift inte får överstiga statsverkets självkostnader i ärendet.

Den nya expeditionskungörelsen nödvändiggör följdändringar i en del författningar, däribland lagen om fri rättegång. Förslag till dessa ändringar torde få anmälas senare.

Avgiftspliktens omfattning

I fråga om de allmänna domstolarna har utredningen föreslagit endast obetydliga inskränkningar i avgiftsplikten. Denna ståndpunkt har vunnit så gott som enhällig anslutning. Avgiftsplikten på detta område får

anses vila på grundsatsen, att den som vänder sig till domstol och tar dess arbetskraft i anspråk också skall bidra till täckande av den kostnad som han därigenom förorsakar det allmänna. Från något håll har dock ifrågasatts, om inte expeditionsavgifterna kunde helt slopas. Häremot talar inte bara de angivna principiella skälen utan även statsfinansiella hänsyn. Domstolsavgifterna uppgick nämligen senaste budgetåret till omkring 13 miljoner kronor och beräknas efter ett genomförande av utredningens förslag stiga till omkring 18 miljoner kronor. Vidare må erinras om att mindre bemedlade har tillgång till fri rättegång, vilket medför befrielse från skyldigheten att betala expeditionsavgifter. I de fall, där fri rättegång ej kan beviljas, bibehålls den nuvarande möjligheten för medellös person att erhålla fullständig avgiftsbefrielse. Enligt min mening bör avgiftsplikten vid de allmänna domstolarna av nu angivna skäl tills vidare behållas i stort sett oförändrad.

Hos övriga statsmyndigheter föreligger för närvarande i princip generell avgiftsplikt. Av främst sociala skäl har man emellertid redan i gällande rätt i viss utsträckning gjort avsteg från denna princip. Utredningens förslag att avgiftsskyldigheten skall ytterligare begränsas och att den generella avgiftsplikten skall ersättas med ett system, enligt vilket avgift utgår endast i särskilt uppräknade fall, har förordats av flertalet remissorgan. Allmänt har emellertid tillstyrkts en minskning i förhållande till utredningens förslag av antalet avgiftsbelagda expeditioner. Delade meningar råder dock om hur långt minskningen av avgiftsplikten bör drivas. Några remissorgan vill gå så långt som till ett fullständigt slopande av expeditionsavgifterna hos förvaltningsmyndigheterna.

Vid denna frågas bedömande har man att mot varandra väga å ena sidan serviceprincipen enligt vilken allmänheten har ett berättigat intresse av att avgiftsfritt erhålla expeditioner, särskilt vid sökande av tillstånd av olika slag, och å andra sidan den i fråga om de allmänna domstolarna hävdade grundsatsen att den som utnyttjar en myndighets tjänster också skall bidra till att täcka de därigenom orsakade kostnaderna. Till förmån för serviceprincipen talar vissa praktiska skäl, som framhävts av åtskilliga remissinstanser. Avgiftsbeläggning av expeditioner kan sålunda ofta medföra besvär och kostnader för den berörda myndigheten, som inte uppvägs av inflytande inkomster. Då härtill kommer det besvär avgiftsbeläggnings medför för allmänheten, kan mången gång övervägande skäl anses tala för avsteg från en principiellt i och för sig motiverad avgiftsskyldighet. Mot ett fullständigt slopande av avgiftsplikten hos förvaltningsmyndigheterna talar emellertid enligt min uppfattning statsfinansiella skäl. Expeditionsavgifterna inom förvaltningsområdet uppgick senaste budgetåret till omkring 12 miljoner kronor per år och skulle enligt utredningens beräkningar efter ett genomförande av dess förslag stiga till omkring 22 miljoner kronor per år. Till de statsfinansiella skälen för att behålla viss avgiftsplikt kommer i åtskilliga fall behov av prohibitiva avgifter, d. v. s. avgifter som hindrar

ett sakligt omotiverat anlitande av myndigheterna och en icke önskvärd övervältring av kostnader från den enskilde på det allmänna.

Avvägningen mellan dessa stridiga hänsyn erbjuder stora svårigheter. Jag har emellertid funnit mig inte böra för närvarande tillstyrka ett slopande av avgiftsskyldigheten vid förvaltningsmyndigheterna. Den närmare utformningen av avgiftsbestämmelserna i framtiden får i vid utsträckning bli avhängig av de erfarenheter, som framkommer vid tillämpningen av de principer jag nu vill förorda.

Inom statsförvaltningen tillämpar myndigheterna taxor för skilda slag av förrättningar, och man ser över dessa taxor tid efter annan för att hålla dem aktuella med hänsyn till bl. a. den allmänna kostnadsutvecklingen. Det är mot denna bakgrund man får se de för stämpelutredningen meddelade direktiven, vilka syftar till en uppräknig av avgifterna med hänsyn till penningvärdeförändringen och därigenom även en totalökning av avgiftsuppbörden. Fortfarande synes mig en ändring av avgiftsbestämmelserna med denna innebörd väl motiverad. Serviceprincipen blir emellertid enligt utredningsförslaget i stor utsträckning beaktad även inom det avgiftsbelagda området. De föreslagna avgifterna ger nämligen genomgående inte full kostnadstäckning för de tjänster staten tillhandahåller. Av billighetsskäl genomförs sålunda en viss subventionering av myndigheternas service mot allmänheten. Ett liknande subventionssystem har efter ingående överväganden nyligen genomförts inom lantmäteriväsendet vid utformningen av de nu gällande lantmäteritaxorna utan att man därvid ansett sig böra slopa avgiftsplikten. Jag vill i detta sammanhang slutligen erinra om att den som är medellös skall kunna medges befrielse från expeditionsavgift hos förvaltningsmyndighet liksom vid allmän domstol.

Den minskning av antalet avgiftsbelagda expeditioner, som utredningen föreslagit, har jag visserligen funnit i stort sett väl avvägd. Emellertid bör, på grund av de överväganden jag nu redovisat och i enlighet med önskemål från olika håll, vidtas ytterligare begränsningar av avgiftsplikten i det dubbla syftet att åstadkomma en rationalisering av myndigheternas expeditionsrutin och att erhålla en mera lättöverskådlig avgiftsförfattning. Från denna synpunkt bör i första hand avgift slopas för mindre frekventa expeditioner, även om de i och för sig är av större värde för sökanden. Vidare bör expeditionsavgift i ökad utsträckning slopas i de fall, då särskild förrättningsavgift samtidigt skall erläggas. I vissa fall torde ett allmänt intresse av att en fråga underställs myndighet och att detta sker i föreskriven ordning kunna föranleda avgiftsfrihet. Vidare är tänkbart att viss myndighet med hänsyn till den ringa omfattningen av dess avgiftsuppbörd kan utslutas ur kategorien stämpelpfiktiga myndigheter, om principiella och praktiska skäl medger detta.

När det gäller urvalet av de expeditioner som skall avgiftsbeläggas, finner jag övervägande skäl tala för att den som genom myndighets beslut erhåller begärt tillstånd, godkännande, dispens eller eljest särskild rättighet i princip själv skall bestrida kostnaden för ärendets

handläggning i stället för att skattebetalarna i gemen skall bära kostnaden. Från denna huvudregel torde emellertid böra göras fler undantag än utredningen föreslagit. Givetvis bör tillstånd vara avgiftspliktiga endast då avgiften har någon ekonomisk betydelse för statsverket.

Eftersom avgiften för tillstånd inte har till egentlig uppgift att begränsa tillströmningen av ärenden, saknas däremot enligt min mening anledning att avgiftsbelägga avslagsbeslut. Om en avslagen ansökan efter besvär vinner bifall i högre instans, bör således den för tillståndet stadgade avgiften utgå endast för beslut, varigenom tillståndet meddelas.

I fråga om avskrifter, registerutdrag o. dyl., som utfärdas endast på begäran, bör avgiftsplikten i enlighet med den allmänna uppfattningen i princip behållas. Även om vissa expeditionsavgifter när hänsyn tas till kostnaderna för uppbörd och redovisning långtifrån täcker självkostnaderna, kan det nämligen finnas skäl att behålla avgiftsplikt för att hindra obefogade beställningar.

För registreringsbevis i fall, där särskild registreringsavgift utgår, bör, såsom utredningen funnit, expeditionsavgift i princip inte krävas.

Ett särskilt problem är, i vilken utsträckning skriftliga uppgifter skall få lämnas utan avgift. Detta problem har framför allt aktualitet beträffande adressuppgifter och andra liknande uppgifter, som begärs hos lokala skattemyndigheter och länsstyrelser. Erfarenheten har visat, att lämnandet av sådana uppgifter i hög grad tynger dessa myndigheters arbete. För att motverka onödiga förfrågningar kan det därför bli nödvändigt att föreskriva avgiftsplikt för skriftliga uppgifter, även om formell expedition i form av bevis inte begärts. Däremot kan det givetvis inte ifrågakomma att ta ut avgift för uppgifter, som lämnas muntligen. De kyrkliga myndigheterna besväras inte på samma sätt av krav på personuppgifter. Det kan därför enligt min mening inte betraktas som någon inadvartens att behålla avgiftsfriheten för åldersbevis o. dyl. från de kyrkliga myndigheterna. På övriga områden bör kravet på avgiftsfri service tillmötesgå genom att den generella avgiftsplikten för bevis slopas. Endast i vissa fall bör avgift alljämt krävas för bevis. Dessa fall bör tydligt anges i expeditionskungörelsen. Någon tvekan om utsträckningen av den avgiftsfria servicen torde därför inte behöva uppkomma. I detta sammanhang kan erinras om att produkter av ADB-systemet kommer att kunna lämnas i annan form än skriftlig handling, t. ex. hålkort, hålremсор och magnetband. För sådana produkter kan det bli aktuellt att ta ut avgift enligt särskilda taxor.

Vad slutligen angår beslut i administrativa besvärsmål må framhållas, att redan nu större delen av den administrativa processen är avgiftsfri på grund av bestämmelser om avgiftsfrihet i sociala mål och beskattningsmål. Jag delar utredningens och remissorganens uppfattning, att starka praktiska skäl talar för ett slopande av avgiftsplikten även i övriga administrativa besvärsmål. Ett par remissorgan har visserligen uttryckt farhågor för att detta kan leda till okynnesbesvär. Risken härför måste emellertid enligt min mening bedömas som ringa. Detta visar de goda erfarenheterna inom de områden, där avgiftsfrihet i den administrativa processen gäller

sedan länge. Frågan, om besvär i visst fall skall betraktas som okynnesbesvär, är för övrigt mycket vanskelig att bedöma. Jag kan därför inte finna det lämpligt att nu införa en regel, som berättigar myndigheterna att ta ut viss avgift i händelse av okynnesbesvär. Inte heller synes det mig erforderligt eller lämpligt att behålla avgiftsplikten i vissa mindre grupper av mål i regeringsrätten. Vad gäller patentmålen synes det stå i överensstämmelse med den inom patent- och registreringsverket tillämpade självfinansieringsprincipen att låta den särskilda ansökningsavgiften utgå till verkets besväravdelning. Någon ändring i detta hänseende ämnar jag inte föreslå. Denna besväravgift motiverar dock inte, att ytterligare avgift skall utgå vid besvär till regeringsrätten.

Avgifternas storlek

I likhet med utredningen anser jag, såsom jag tidigare nämnt, att självkostnadsprincipen bör vara vägledande för fastställandet av avgiftsbeloppen såtillvida att avgifterna inte i något fall får överstiga statsverkets självkostnader för expeditionen.

Vad gäller domstolsavgifterna har det stora flertalet remissorgan biträtt utredningens förslag att fördubbla avgifterna i inskrivningsärenden men att i övrigt vidta endast mindre jämkningar. Även jag finner denna avvägning av avgiftsnivån i stort sett väl motiverad. Emellertid bör bl. a. avgifterna i in-teckningsärenden ändras så, att man åstadkommer en rationellare handläggning.

Att avgift för avskrifter liksom för registerutdrag bör motsvara hela självkostnaden finner jag vara riktigt. Beträffande andra expeditioner vid förvaltningsmyndigheterna har vid remissbehandlingen bekräftats, att det inte låter sig göra att fastställa statsverkets självkostnad från fall till fall. En på denna kostnad direkt grundad avgift torde för övrigt med all sannolikhet leda till alltför stora ojämnheter i avgiftssättningen. Det är därför nödvändigt att göra avgiftstarifferna mera schablonartade. En generell uppräknig av förvaltningsmyndigheternas avgifter med hänsyn till penningvärdeförändringen sedan år 1922 synes mig rimlig och väl motiverad. Därvid måste emellertid beaktas, att statsverkets kostnader ökat sedan utredningen avlämnade sitt förslag. Således bör man utgå från den självkostnad, som kan beräknas föreligga under det första år då de nya avgifterna skall tillämpas. Vidare bör man eftersträva att utjämna den avgiftsskillnad, som nu råder mellan länsstyrelse och centralt ämbetsverk och som är särskilt märkbar i fråga om resolutioner. Dessa drar sålunda nu hos ett ämbetsverk mer än tre gånger så hög avgift som hos en länsstyrelse. Å andra sidan kan billighetsskäl tala för att vissa av de föreslagna avgifterna jämkas nedåt.

Övriga frågor

I fråga om den författningsmässiga utformningen av avgiftsbestämmelserna har jag funnit utredningens av samtliga remissinstanser tillstyrkta förslag överskådligt och väl ägnat att läggas till grund

för lagstiftning. Således bör de allmänna bestämmelserna om expediti-
onsavgift, såsom jag tidigare anfört, samlas i en kungörelse om expediti-
onsavgift m. m. (expediti-
onskungörelse). Vidare bör avgiftstarifferna samlas i en
särskild förteckning som bilaga till kungörelsen. Utredningens förslag till
sådan förteckning, kallad lösenlista, och en jämförelse med nuvarande av-
gifter torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *Bihang*. I
den av utredningen föreslagna förteckningen fordras justeringar i enlighet
med vad jag tidigare anfört. Genom den av utredningen föreslagna nog-
granna rubriceringen av varje avgiftsbelagd expedition kan man undvika
tolkningssvårigheter i fråga om avgiftsplikt och avgiftens storlek.

De närmare bestämmelserna om redovisning och uppbörd av expediti-
onsavgifter bör liksom motsvarande bestämmelser om stämpelskatt samlas i
den tidigare omnämnda stämpelkungörelsen.

Utredningens förslag att låta lösen helt tillfalla statsver-
ket, har tillstyrkts av remissorganen. En sådan ordning synes ändamåls-
enlig, och även jag ansluter mig till den. Lösen vid kommunalt avlönade
myndigheter i magistratsstäderna tillfaller nu dessa. För att bevara avgiftens
enhetliga karaktär och undvika de beräkningssvårigheter, som annars skulle
uppträda vid fördelning av avgifterna mellan stat och kommun, bör den av
utredningen föreslagna ordningen genomföras generellt i samband med de
nya författningarnas ikraftträdande, d. v. s. den 1 januari 1965.

Enighet råder om att särskilt förordnade notarii publici och protestför-
rättare skall få behålla uppburen expediti-
onsavgift. Även jag vill i princip
ansluta mig till denna uppfattning.

Däremot föreligger delade meningar i frågan hur patent- och registrerings-
verket skall redovisa uppburen avgift. Enligt gällande regler skall de lösen-
belopp, som verket tar ut, redovisas som verkets särskilda uppbördsmedel.
Utredningens förslag, att verket skall få behålla visst belopp av den nya
expediti-
onsavgiften, har avvisats av verket, som önskar behålla hela av-
giften. Enligt min mening talar praktiska skäl mot en uppdelning av denna
avgift för varje expedition, som verket utfärdar. I enlighet med gängse bud-
gettekniska principer bör avgiften i sin helhet redovisas till statsverket
under samma rubrik som gäller för expediti-
onsavgifter vid alla andra myn-
digheter. Även i övrigt skall avgift enligt expediti-
onskungörelsen tillfalla
statsverket.

Samtliga statliga myndigheter tar nu ut stämpelavgift för expeditioner.
Lösen skall däremot tas ut endast av de myndigheter, som särskilt uppräknas
i lösenförordningen. I denna uppräkning ingår bl. a. de affärsdrivande
verken, dock ej generalpoststyrelsen. Av riksdagens verk uppräknas de båda
ombudsmännen men ej riksgäldskontoret eller riksbanken. I fråga om riks-
banken och dess kontor gäller en lösentaxa från år 1857, vilken sedan länge
inte tillämpas i praktiken. Utredningen har föreslagit, att denna taxa skall
upphävas och att den nya lösenkungörelsen skall tillämpas även för riks-
banken. Vid remissbehandlingen har däremot väckts förslag, att de affärs-
drivande verken och riksbanken helt skall fritas från skyldigheten att ta
ut avgift för expeditioner. De expeditioner, som det här kan bli fråga om, är

egentligen endast avskrifter och kopior. I praktiken föreligger nu den skillnaden att vid affärsverken, särskilt järnvägsstyrelsen, avskrifter beställs i inte ringa utsträckning, under det att vid riksdagens verk så gott som aldrig förekommer några sådana beställningar.

Affärsverken har redan enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande i avsevärd utsträckning befogenhet att själva fastställa sina taxor. Med hänsyn till detta förhållande och till de små belopp det kan bli fråga om anser jag övervägande skäl tala för att helt undanta affärsverken från skyldigheten att ta ut avgift enligt expeditionskungörelsen. I stället bör affärsverken erhålla Kungl. Maj:ts bemyndigande att själva fastställa avgifter för avskrifter och kopior. Även för andra myndigheter kan motsvarande bemyndigande bli aktuellt. Vad angår riksdagens verk synes goda skäl tala för att dessa undantas från skyldigheten att ta ut expeditionsavgift. I samband därmed bör 1857 års lösentaxa för riksbanken upphävas även formellt. Ett stadgande härom har tagits in i övergångsbestämmelserna till stämpelskatteförordningen.

Utredningen har föreslagit, att staten skall ge inagistratsstäderna gottgörelse för mistad lösen. Detta förslag vilar på den uttryckliga förutsättningen, att städerna fortfarande skall vara skyldiga att bära domstols- och förvaltningskostnader för de myndigheter som uppbär lösen. Domstolskommittén har därefter i ett den 19 oktober 1963 avgivet betänkande föreslagit, att rådhusrätterna skall förstattligas vid årsskiftet 1964/65. Enligt vad jag inhämtat avser chefen för justitiedepartementet att senare framlägga förslag till lagstiftning angående förstattligande av rådhusrätterna den 1 januari 1965. Vid denna tidpunkt bör, såsom jag tidigare anført, de nya bestämmelserna om stämpelskatt och expeditionsavgifter träda i kraft.

Om rådhusrätterna förstattligas i enlighet med vad sålunda sagts, uppkommer sådan förlust av lösen, som enligt stämpelutredningens mening borde föranleda kompensation från statsverket, inte vid rådhusrätterna. Inte heller i fråga om polis-, åklagar- och exekutionsmyndigheterna föreligger nu längre något behov av kompensation för bortfall av lösen, eftersom dessa myndigheter enligt beslut av 1962 års riksdag likaledes förstattligas den 1 januari 1965. Lösenuppbörden vid övriga kommunala myndigheter, där lösen förekommer, är så ringa, att lösenbortfallet inte kan anses motivera någon särskild kompensation. Jag finner mig således inte ha anledning att föreslå någon gottgörelse till magistratsstäderna för mistad lösen.

Frågan om en avveckling av städernas rätt att vid fastighetsöverlåtelser ta ut s. k. friskilling har behandlats i en inom finansdepartementet den 20 november 1963 upprättad promemoria angående avveckling av vissa av städernas särskilda rättigheter och skyldigheter i förhållande till staten. Därvid har uttalats, att friskillingen synes böra avskaffas fr. o. m. den 1 januari 1965. Frågan är nu efter remissbehandling av promemorian under beredning i departementet och torde få anmälas senare i samband med övriga frågor, som redovisas i promemorian.

V. Övriga frågor

A. Förslaget till förordning om ändring i förordningen angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper

Utredningen har förklarat sig inte ta upp frågor om andra ändringar i fondstämpelförordningen än sådana, som föranleds av eller har närmare samband med utredningens förslag i övrigt.

Som jag tidigare nämnt, har den år 1963 tillsatta aktiefondsutredningen fått i uppdrag bl. a. att företa en allmän och förutsättningslös översyn av fondstämpelförordningen. Därför bör i denna förordning nu vidtas endast sådana ändringar, som är direkt föranledda av det framlagda departementsförslaget till stämpelskatteförordning. Dessutom har i vissa paragrafer uttrycket bank- och fondinspektionen utbytt mot den nuvarande beteckningen för tillsynsmyndigheten, d. v. s. bankinspektionen.

1 §.

Gällande ordning

Särskild stämpelavgift, även kallad fondstämpel eller överlåtelsestämpel, skall enligt denna förordning erläggas vid köp eller byte av fondpapper. Med fondpapper förstås därvid aktier i svenska och utländska aktiebolag, lotter i inländska solidariska bankbolag (banklotter), lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i andra inländska bolag, som driver bankrörelse, eller i kommanditbolag samt slutligen obligationer. Som obligation anses i detta sammanhang även sådan förskrivning, som inte getts beteckningen obligation men enligt SF skall stämpelbeläggas lika med obligation.

Enligt en särskild bestämmelse skall med överlåtelse av fondpapper likställas överlåtelse av rätt till teckning av sådana värdepapper eller, där teckning skett, överlåtelse av den rätt som grundas på teckningen. Detsamma gäller överlåtelse av handling, varigenom någon tillförsäkras förfoganderätt över fondpapper (certifikat).

Utredningen

Som nämnts vid 19 § i departementsförslaget till stämpelskatteförordning, har utredningen förordat fondstämpelplikt för vissa andelsrättsbevis, nämligen aktiefondsbevis och andra liknande bevis som avser aktier eller obligationer, under förutsättning att bevisen utges i större antal och uppenbarligen är avsedda för den allmänna rörelsen. Vidare har utredningen föreslagit en sådan utvidgning av fondstämpelplikten för utländska värdepapper, att med aktie i utländskt aktiebolag skall jämsställas annat andelsbevis, delaktighetsbevis eller lottbrev i utländskt företag av ekonomisk art. Liksom från stämpelförordningen vill utredningen däremot ur definitionen på fond-

papper utesluta banklotter samt lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis i andra inländska bankbolag.

Yttrandena

Såsom jag redovisat vid 19 § i departementsförslaget till stämpelskatteförordning, har ett införande av fondstämpelplikt för andelsrättsbevis, som avser svenska eller utländska aktier eller obligationer, på där återgivna skäl tillstyrkts av *bank- och fondinspektionen*, *Stockholms fondbörs*, *Svenska fondhandlareföreningen* och *Skyddsföreningen för utländska värdepapper* men avstyrkts av *Näringslivets skattedelegation*, *Skånes handelskammare* och *Stiftelsen Aktietjänst*. *Svenska bankföreningen* har uttalat tveksamhet om lämpligheten av förslaget.

Utredningens förslag om införande av fondstämpelplikt för alla andelsbevis, delaktighetsbevis och lottbrev i utländska företag av ekonomisk art har inte mött någon erinran. *Bank- och fondinspektionen* finner förslaget följdriktigt, eftersom sådana andelsbevis redan nu är underkastade emissionsstämpel som för aktier.

I fråga om utländska delbevis och teckningsrätter föreslår *Skyddsföreningen för utländska värdepapper* generell stämpelfrihet. Föreningen anför därvid att redovisningskostnaderna är speciellt höga när det gäller handel med små poster för kompletteringsköp, att inslaget av utländska delbevis och teckningsrätter är nästan obefintligt i handeln i Sverige samt att handeln med sådana värdepapper inte har samma grad av frivillighet över sig som handel i allmänhet.

Departementschefen

I överensstämmelse med vad jag anförat vid 19 § förslaget till stämpelskatteförordning bör i avvaktan på aktiefondsutredningens förslag nu inte vidtas någon saklig ändring i fråga om fondstämpelpliktens omfattning.

I 24 § stämpelskatteförordningen har jag föreslagit skatteplikt för certifikat, som utlämnas i stället för svenska obligationer för att tills vidare undvika framställning av obligationerna. Samma skäl som jag där anförat talar enligt min mening för att även fondstämpelplikt bör föreskrivas för sådant certifikat. Detta förslag innebär inte någon reell utvidgning av stämpelplikten utan syftar endast till att hindra ett kringgående av denna.

I övrigt har i 1 § företagits endast den redaktionella jämkningen, att de föräldrade bestämmelserna om lotter i inländska solidariska bankbolag samt om lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis i andra inländska bankbolag utmönstrats. Den i 21 § av stämpelskatteförordningen föreslagna nya definitionen av skuldebrev, som i stämpelskattehänseende skall anses jämställda med obligationer, blir genom hänvisning till stämpelskatteförordningen tillämplig även i fråga om fondstämpeln.

3 §.

Gällande ordning

I 1 mom. anges med vilket belopp fondstämpeln skall utgå. Avgiften motsvarar för obligationer i stort sett 0,1 procent och för övriga fondpapper i stort sett 0,3 procent av omsättningsvärdet.

Frihet från fondstämpel för obligationer föreligger bl. a. enligt 2 mom. d) vid köp av obligationer, som utfärdats eller garanterats av svenska staten, eller då vid överlåtelse av obligation den ene kontrahenten är svenska staten eller svenska statsförvaltningen tillhörande allmänt verk eller styrelse, riksdagens verk, Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan eller Svenska skeppshypotekskassan. Enligt 2 mom. e) utgår fondstämpel ej heller vid utlämnandet av här i riket utfärdad obligation, då obligationen utfärdats av landsting, kommun, Kommunkredit Aktiebolag eller svenskt aktiebolag som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

Vidare skall, som tidigare nämnts, enligt en särskild förordning den 3 juni 1955 (nr 352) stämpelplikt inte föreligga i fråga om värdepapper, som utfärdas eller garanteras av Internationella återuppbyggnadsbanken — vanligen kallad Världsbanken — eller då denna bank vid överlåtelse av värdepapper är den ene kontrahenten.

Utredningen

Utredningen har inte föreslagit någon ändring i fråga om avgifternas storlek eller någon annan ändring i denna paragraf. Såsom jag redovisat vid 19 § i förslaget till stämpelskatteförordning, har utredningen föreslagit, att på andelsrättsbevis som avser aktier skall tillämpas den högre avgift som tas ut för aktie. Utredningen har vidare ansett övervägande skäl tala för att samma avgift tas ut även för andelsrättsbevis som avser enbart obligationer.

Bestämmelserna i 1955 års förordning om undantag från stämpelplikten för vissa internationella värdepapper bör enligt utredningen inte inarbetas i fondstämpelförordningen och har därför i utredningens förslag lämnats oförändrade.

Yttrandena

Vad först angår aktier framhåller *Sveriges advokatsamfund* att i de fall då aktieägare utövar sin lösningsrätt till aktier i bolag, i vars bolagsordning föreskrivs hembudsskyldighet, fondstämpel utgår såväl vid det första förvärvet som vid inlösen. I analogi med reglerna om befrielse från stämpelavgift vid förvärv enligt lagen om arrendators förköpsrätt bör enligt samfundets mening införas en bestämmelse i fondstämpelförordningen om att stämpelavgift skall utgå endast på det ena fånget.

Vad därefter angår obligationer, har *Skyddsforeningen för utländska vär-*

depapper, som jag nämnt vid 26 § i förslaget till stämpelskatteförordning, förordat en utvidgning av den stämpelfrihet, som nu gäller för Världsbankens obligationer. Stämpelfriheten bör sålunda enligt föreningens åsikt omfatta även andra obligationer, som är utgivna av liknande internationella institutioner i vilkas upprätthållande svenska regeringen deltar.

I fråga om andelsrättsbevis har *bank- och fondinspektionen* tillstyrkt utredningens förslag rörande avgiftens storlek. Inspektionen har föreslagit, att en uttrycklig bestämmelse härom införs genom att termen andelsrättsbevis upptas i 3 §. *Stockholms fondbörs, Svenska fondhandlareföreningen och Svenska bankföreningen* har dock, såsom anmärkts under 19 § i förslaget till stämpelskatteförordning, förordat dels att avgiften för andelsrättsbevis, som avser enbart obligationer, skall utgå med samma belopp som för obligation dels att stämpelfrihet skall gälla för andelsrättsbevis, som avser enbart obligationer vilka utfärdats eller garanterats av svenska staten.

Departementschefen

Såsom framgår av vad jag uttalat vid 1 §, bör någon saklig inskränkning av det fondstämpelpfiktiga området inte företas nu. Vad advokatsamfundet anfört om stämpelfrihet, då lösningsrätt till aktier utövas, torde därför få prövas av aktiefondsutredningen. I överensstämmelse med vad jag föreslagit i 26 § stämpelskatteförordningen bör dock den frihet från fondstämpel, som för närvarande enligt särskild författning gäller för Världsbankens fondpapper, utsträckas till att avse även andra till Förenta Nationerna anknutna organ där Sverige deltar. Därvid bjuder konsekvensen, att bestämmelserna om stämpelfrihet inarbetas i själva fondstämpelförordningen.

Vidare har i 3 § gjorts vissa formella ändringar i anslutning till den föreslagna stämpelskatteförordningen.

8 a §.

Gällande ordning

Enligt 6 och 7 §§ skall fondstämpelavgiften alltid redovisas genom stämpelbeläggning av avräkningsnota. Därvid används dubbel beläggningsstämpel, s. k. överlåtelsestämpel, av annat utseende än enligt SF. De båda exemplar av avräkningsnotan, som skall upprättas enligt fondstämpelförordningen, förses med var sin hälft av stämpeln. För kontroll skall fondhandlare varje kvartal sända in det ena exemplaret av föregående kvartals avräkningsnotor till bankinspektionen.

Utredningen

I en från Svenska fondhandlareföreningen till bank- och fondinspektionen år 1959 inkommen skrivelse, som av inspektionen överlämnats till utred-

ningen, har föreningen uttalat önskemål om en förenkling av stämpelbeläggningen i de fall, där avräkningsnota upprättas genom fondkommissionär. Då det nuvarande redovisningssystemet enligt utredningens mening är opraktiskt och på grund av det stora antalet avräkningsnotor medför mycket onödigt besvär, föreslår utredningen, att bank- och fondinspektionen skall i samråd med generalpoststyrelsen äga medge fondhandlare att fullgöra avgiftsplikten på annat sätt än genom stämpelbeläggning. De föreskrifter, som därvid skall iaktas, skall meddelas av inspektionen i samråd med generalpoststyrelsen. Lämpligt kan enligt utredningen vara att de blanketter till avräkningsnota, som är avsedda för fondhandlare, förses med påstämpling, att enligt särskilt medgivande stämpelbeläggning inte skall ske.

Yttrandena

Utredningens förslag att fondhandlare skall kunna medges redovisa fondstämpelavgift i annan ordning än genom stämpelbeläggning av avräkningsnota har uttryckligen tillstyrkts av *bank- och fondinspektionen*, *Stockholms fondbörs*, *Svenska fondhandlareföreningen* och *Svenska bankföreningen*.

Generalpoststyrelsen anmärker att det inte kommit till uttryck i författningstexten, att medgivande skall lämnas i samråd med generalpoststyrelsen.

Skyddsföreningen för utländska värdepapper uttalar att den sammanlagda kostnaden för stämpelavgiftens uttagande även efter den förenkling av redovisningssättet, som utredningen föreslagit, i många fall är större än de stämpelbelopp, som inflyter till statskassan.

Sedermera har *bank- och fondinspektionen* i yttrande den 1 februari 1962 över betänkande av 1961 års utredning angående tillsynen över sparbankerna väckt frågan om att flytta över fondstämpelgranskningen till annan myndighet. Inspektionen anför därvid.

Enligt sin instruktion har *bank- och fondinspektionen* även att utöva tillsyn över efterlevnaden av föreskrifterna i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper. Denna uppgift, som tidigare tillkom länsstyrelserna, tillades inspektionen i samband med att den blev tillsynsmyndighet beträffande fondkommissionsrörelsen. Åliggandet att granska stämpelbeläggningen av avräkningsnotorna är emellertid en rent fiskalisk kontrolluppgift, som icke har något gemensamt med de uppgifter, som åvilar inspektionen enligt lagen om fondkommissionsrörelse och fondbörsverksamhet. Vad som kunnat iakttagas vid stämpelgranskningen har i varje fall under senare år icke varit av något värde för inspektionen vid fullgörandet av dess övriga uppgifter. Inspektionen finner därför tiden nu vara mogen för att fondstämpelgranskningen överflyttas till annan lämpligare myndighet. Ett stöd för en sådan åtgärd har inspektionen i 1956 års postutredning, som i remissutlåtande den 6 december 1961 över betänkandet angående stämpel- och expeditionsavgifter framför tanken att generalpoststyrelsens granskning av emissionsstämplarna skulle kunna övertagas av kontrollstyrelsen, vilken på grund av sin befattning med indirekta skatter vore tänkbar såsom central myndighet för stämpelväsendet. Om postutredningens förslag på denna punkt förverkligas, bör i konsekvens härmed även inspektionen befrias från sin del av stämpelgranskningen.

Slutligen har bankinspektionen i yttrande den 23 april 1963 över postutredningens betänkande »Postverkets organisation» uttalat, att aktiefondsutredningens förslag bör avvaktas innan några åtgärder för överflyttning av fondstämpelgranskningen vidtas.

Departementschefen

I enlighet med utredningens allmänt godkända förslag tillstyrker jag, att fondhandlare skall kunna medges att redovisa fondstämpelavgiften på annat sätt än med stämpelmärken.

Vid remissbehandlingen har frågan vilken myndighet som skall handha granskningen av fondstämpeln tagits upp till diskussion. Enligt vad jag tidigare föreslagit skall uppgiften som central stämpelmyndighet överflyttas från generalpoststyrelsen till kontrollstyrelsen, och vissa skäl kunde anses tala för att samtidigt förlägga granskningen av fondstämpeln till sistnämnda myndighet. Med hänsyn till aktiefondsutredningens uppdrag att förutsättningslöst pröva frågan om fondstämpeln är jag emellertid för min del inte beredd att nu förorda en sådan förändring.

Medgivande till redovisning i annan form än genom stämpelmärken bör således, som utredningen och bankinspektionen föreslagit, tills vidare ankomma på inspektionen. Samråd skall därvid äga rum med den centrala myndigheten på stämpelbeskattningsens område, nämligen kontrollstyrelsen. Då kravet på samråd bör framgå även av författningstexten, har en jämkning av denna skett. De föreskrifter om uppbörd och redovisning, som blir nödvändiga vid en ändring i redovisningssystemet, skall meddelas av bankinspektionen.

14 §.

I denna paragraf, som överensstämmer med utredningens förslag, har införts en bestämmelse om påföljd för åsidosättande av föreskrift, som meddelats av bankinspektionen i samband med tillstånd enligt 8 a §.

19 §.

Gällande ordning

Beträffande restitution samt uppbörd och redovisning för överlåtelsestämpelar hänvisar paragrafen nu till bestämmelserna i 21 och 43—45 §§ SF.

Om någon fått vidkännas stämpelavgift, som inte bort utgå eller som bort utgå med lägre belopp än det erlagda, kan Kungl. Maj:t enligt 21 § SF efter en prövning av föreliggande omständigheter förordna om restitution. Därvid ankommer det på Kungl. Maj:t att förordna i vad mån sökanden skall få ränta. Röntan får inte överstiga fem procent och är begränsad till viss tid.

Enligt 43 § SF äger generalpoststyrelsen utfärda bestämmelser i fråga om tillsyn över stämpelförsäljning, som sker på postanstalterna, samt beträffande uppbörd och redovisning av dit influtna stämpelmedel. På framställning av föreståndare för postanstalt äger generalpoststyrelsen enligt 44 § SF bevilja avskrivning för sådana stämplor som får utbytas, exempelvis efter

felaktig användning. De för varje månad influtna stämpelmedlen skall generalpoststyrelsen enligt 45 § SF leverera in till statskontoret. En gång per år skall generalpoststyrelsen till riksrevisionsverket överlämna redogörelse för stämpeluppbörden.

Som framgår av redogörelse vid 39—41 §§ i förslaget till stämpelskatteförordning, finns bestämmelser om förhandsbesked meddelade i förordningen den 22 juni 1911 (nr 51 s. 4) angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift.

Utredningen

Eftersom 1911 års förordning om förhandsbesked enligt utredningens förslag ersätts med bestämmelser i den nya stämpelförordningen, har utredningen i denna paragraf infört en hänvisning till sistnämnda förordning, vars bestämmelser om förhandsbesked skall iakttas i tillämpliga delar. Motsvarande hänvisning till den nya stämpelförordningen föreslår utredningen i fråga om återfående av stämpelavgift.

Slutligen föreslår utredningen ett uttryckligt stadgande om att bestämmelser rörande uppbörd och redovisning meddelas av generalpoststyrelsen.

Yttrandena

I fråga om förhandsbesked framhåller *statskontoret*, att ett sådant besked med hänsyn till kravet på snabbhet vid handläggningen liksom nu bör bli bindande för statsverket.

Generalpoststyrelsen föreslår, i analogi med styrelsens förslag beträffande förhandsbesked enligt stämpelförordningen, att bank- och fondinspektionen skall lämna sådant besked samt att den hos generalpoststyrelsen därtill särskilt förordnade tjänstemannen skall få anföra besvär över lämnat besked.

Mot bestämmelserna om restitution, uppbörd och redovisning har någon erinran inte riktats.

Departementschefen

Förhandsbesked lämnas enligt gällande rätt och utredningens förslag av statskontoret inom såväl stämpelförordningens som fondstämpelförordningens områden. Enligt departementsförslaget skall statskontorets befattning med förhandsbesked rörande stämpelskatt upphöra och överflyttas på vederbörande beskattningsmyndighet, d. v. s. sjöfartsstyrelsen respektive kontrollstyrelsen. Det finns då inte någon anledning att låta uppgiften att lämna förhandsbesked ligga kvar hos statskontoret enbart för frågor om fondstämpel. Å andra sidan finns inte någon central beskattningsmyndighet för fondstämpel. På grund härav förefaller det mig lämpligast att överföra befattningen med förhandsbesked till bankinspektionen, som är tillsynsmyndighet för fondstämpeln. I motsats till vad som föreslagits för besked rörande stämpelskatt bör talan mot meddelat besked inte få föras av annan

än den som sökt beskedet. Detta sammanhänger med att någon beskattningsmyndighet inte finns i fråga om fondstämpeln. I övrigt bör dock stämpelskatteförordningens bestämmelser om förhandsbesked och besvär över sådant besked gälla i tillämpliga delar. Av dessa bestämmelser följer att besked liksom nu skall vara bindande för statsverket, om sökanden begär det.

Vissa bestämmelser om återbetalning av stämpelskatt i stämpelskatteförordningen skall få motsvarande tillämpning beträffande fondstämpeln. De bestämmelser, som därvid åsyftas, är 47 och 56 §§. Kungl. Maj:t skall sålunda, om synnerliga skäl föreligger, kunna medge återbetalning av fondstämpel. Emellertid medger 56 § i den föreslagna stämpelskatteförordningen även rätt för Kungl. Maj:t att i sådana fall befria från skatt, som ännu inte erlagts. En dylik möjlighet till skattebefrielse bör införas även beträffande fondstämpel.

Vad angår uppbörd och redovisning skall visserligen enligt departementsförslaget rörande stämpelskatt generalpoststyrelsens befogenheter som central stämpelmyndighet övertas av kontrollstyrelsen. Eftersom det här är fråga om uppbörd och redovisning av medel, som inflyter till postanstalterna vid deras försäljning av stämpelmärken, bör dock generalpoststyrelsen som chefsmyndighet för postanstalterna alltjämt utfärda närmare bestämmelser i detta hänseende. I enlighet härmed har stadgandet förtydligats. I den mån redovisningssättet för fondhandlare ändras, skall det, som jag förut nämnt vid 8 a §, i stället ankomma på bankinspektionen att utfärda närmare föreskrifter även om uppbörd och redovisning.

Slutligen har i sista stycket som ersättning för bl. a. de nuvarande bestämmelserna i 44 och 45 §§ SF intagits en generell bestämmelse att övriga nödvändiga tillämpningsföreskrifter utfärdas av Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar.

*B. Förslaget till förordning angående ändring i förordningen
om arvsskatt och gåvoskatt*

Gällande ordning m. m.

Arvs- och gåvoskatt skall enligt 52 § 1 mom. förordningen om arvsskatt och gåvoskatt betalas till den myndighet, som fastställt skatten, inom sex veckor från skattebeslutet, om anstånd inte medgetts. Arvsskatt betalas dock i praxis ofta i förskott, när bouppteckning inges för registrering. Har anstånd med betalning av arvsskatt medgetts, inbetalas skatten till länsstyrelsen. Därvid redovisas den vanligtvis i landskontorets månadsräkning.

Gåvoskatt betalas i regel genom postgiro. Inbetalning sker antingen till länsstyrelsens postgirokonto för inbetalningar i allmänhet eller till särskilt postgirokonto för länsstyrelsens stämpelförsäljare. I förstnämnda fall förs beloppet vanligen om till stämpelförsäljarens postgirokonto. På en del håll används ett speciellt postgirokonto för gåvoskatt.

I fråga om såväl arvsskatt som eventuell ränta gäller enligt 52 § 1 mom., att redovisningen sker genom stämpelbeläggning av bouppteckning, s. k. tilläggsbouppteckning, deklaration eller utgående expedition angående testamentsbevakning.

Statens organisationsnämnd har i en den 16 mars 1956 avgiven rapport II rörande organisationsundersökningar vid de statliga domstolarna förordat en omläggning av domstolarnas system för redovisning av inbetald arvsskatt. Förslaget innebär, att stämpelbeläggningen slopas. Förslag av samma innebörd har organisationsnämnden, när det gäller länsstyrelsernas befattning med arvsskatt och gåvoskatt, framlagt i sin den 2 april 1959 dagtecknade PM angående organisationsundersökningar vid länsstyrelsernas kamralsektioner. Enligt det senare förslaget skall inbetald gåvoskatt, i stället för att redovisas med stämpelmärken, bokföras på ett särskilt konto i länsstyrelsens bokföring. Detsamma föreslås gälla arvsskatt, som inbetalas till länsstyrelse.

Utredningen

Utredningen föreslår, att stämpelbeläggningen avskaffas helt i fråga om arvsskatt och gåvoskatt. Som skäl för detta förslag anför utredningen.

Redovisning av arvsskatt genom stämpelbeläggning är särskilt besvärlig på grund av att skattebeloppen ofta äro stora. Beloppens storlek medför också att de brister från redovisningssynpunkt som äro förenade med stämpelssystemet här ha väsentligt större betydelse än eljest. Ett tillfredsställande redovisningssystem synes kunna anordnas utan stämpelmärken, liksom flertalet andra skatter redovisas utan sådana märken. Ett förhållande som underlättar en förändring är att, i motsats till andra områden där stämpelbeläggning enligt förslaget bibehålles, särskilt beslut om skattens fastställande meddelas och särskild inbetalningstid för skatten är stadgad; i dessa hänseenden råder alltså överensstämmelse med vanliga skatter. Vad nu sagts gäller i huvudsak även beträffande gåvoskatten, om än redovisningsbristerna där äro mindre. De förändringar som en omläggning av redovisningssystemet skulle medföra synes icke föranleda olägenhet av någon betydelse för allmänheten. Ej heller torde uppkomma ökat arbete för myndigheterna; snarare är anledning att motsatsen blir fallet.

Rörande huvuddragen i det redovisningssätt, som enligt utredningens förslag skall träda i stället för stämpelbeläggningen, nämner utredningen följande.

Om anstånd med betalning inte meddelats, skall arvsskatt alltid betalas in genom postgiro till ett särskilt centralt postgirokonto, som förvaltas av generalpoststyrelsen. Samtidigt med att underrätten tillställer den skattskyldige meddelande om skattens fastställande skall rätten sända ett särskilt inbetalningskort med ifyllda uppgifter. Genom inbetalningen över postgiro kommer de influtna medlen omedelbart under generalpoststyrelsens disposition. Användningen av ett enda postgirokonto gör det onödigt med giringar, som annars blir nödvändiga. Vidare slipper man övervakning av att beskattningsmyndigheterna levererar in medlen till generalpoststyrelsen. Slutligen uppnår man, att bokföringen av inbetalningarna kan ske centralt.

I fråga om gåvoskatt anser utredningen organisationsnämndens förslag lämpligt. En överflyttning av gåvoskatteuppbörden till postverket skulle synbarligen inte medföra några fördelar. Gåvoskatt bör enligt utredningens mening betalas in direkt till vederbörande länsstyrelse. Inbetalningen bör även här ske över postgiro. Detta behöver emellertid inte vara obligatoriskt. Vad som nu sagts om gåvoskatt bör enligt utredningen gälla även arvsskatt, då anstånd med betalning av sådan skatt beviljats, liksom tillkommande skattebelopp, när arvsskatt höjs av överrätt. Länsstyrelserna förvarar redan nu de skuldförbindelser med tillhörande säkerheter, som avlämnats, och övervakar, att de nu nämnda skattebeloppen betalas. Länsstyrelsens uppbörd av arvsskatt och gåvoskatt bör redovisas på ett särskilt konto för varje skatteslag.

Tillsynen över att beloppen betalas in skall enligt utredningens förslag åvila underrätt, när det gäller arvsskatt som fastställts av underrätt och med vars erläggande anstånd inte medgetts. I andra fall skall tillsynen vila på länsstyrelsen. Indrivningsförfarandet bör enligt utredningens mening liksom hittills åvila länsstyrelsen. Har överrätt fastställt arvs- eller gåvoskatt till högre belopp än förut beräknats, skall avskrift av beslutet tillställas länsstyrelsen, så att denna kan bevaka inbetalningen av den tillkommande skatten. Då advokatfiskal framställt granskningsanmärkning och denna vitsordats, skall han likaledes enligt utredningens förslag underrätta länsstyrelsen om att ytterligare skatt skall utgå.

I några av de paragrafer i arvsskatteförordningen, som berörs av den nu redovisade omläggningen, föreslår utredningen i detta sammanhang även en redaktionell ändring, som består i att hänvisningar till olika bestämmelser i arvs- och testamentslagarna ersätts med hänvisningar till motsvarande lagrum i ärvdabalken. Utredningen har ansett det lämpligt att samma ändring nu sker även i vissa paragrafer, som i övrigt inte berörs av förslaget (8 §, 15 § 2 mom., 32 §, 59 § och 71 § 3 mom.).

Yttrandena

Stämpelbeläggningsens avskaffande i fråga om arvsskatt och gåvoskatt har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av flertalet remissmyndigheter. Endast häradsöverstyrelsen i Hallands södra domsaga och länsstyrelsen i Hallands län har avstyrkt förslaget.

Statskontoret finner sålunda reformen angelägen. *Särskilde inskrivningsdomaren i Södertörns domsaga* påpekar de nuvarande svårigheterna för stämpelförsäljarna att göra en riktig avstämning av räkenskaperna och förklarar, att de föreslagna ändringarna torde innebära en viss förbättring.

Länsstyrelsen i Östergötlands län uttalar, att förslaget innebär en synnerligen önskvärd förenkling av det nuvarande tungrodda systemet. *Länsstyrelsen i Jönköpings län* finner, att förslaget inte försvårar eller betungar kontrollen över att inbetald skatt tillgodoförs statsverket i behörig ordning. *Länsstyrelsen i Blekinge län* anser förslaget inte föranleda någon olägenhet

för allmänheten och finner redovisningskontrollen betryggande. *Länsstyrelsen i Älvsborgs län* finner de föreslagna reglerna innebära en rationalisering, som i hög grad kommer att underlätta expeditionsarbetet. *Länsstyrelsen i Örebro län* anser det föreslagna förfarings sättet utgöra en mycket lämplig förenkling av redovisningsförfarandet.

Häradshövdingen i Hallands södra domsaga påpekar att bevis om fastställd skatt (51 § andra stycket) och om inbetald skatt (52 §) enligt utredningens förslag skall tecknas på ingiven handling i ärenden om registrering av bouppteckning. Eftersom på bouppteckningen dessutom skall tecknas bevis om registreringen, kommer på varje stämpelbelagd bouppteckning att finnas inte mindre än tre bevis. Den ganska omständliga procedur, som sålunda skall slutföras innan bouppteckningsärendet är färdigbehandlat, utgör enligt häradshövdingens mening ett skäl, som talar för att systemet med dubbla beläggningsstämplar bör behållas.

Länsstyrelsen i Hallands län ifrågasätter om den arbetsbesparing, som kan vinnas genom de föreslagna bestämmelserna, uppväger nackdelen med den osäkra kontrollen. Länsstyrelsen anför att det rätt ofta förekommer att skattskyldig, som fått en gåva, vänder sig direkt till den tjänsteman på länsstyrelsen, som handlägger sådana ärenden, och även erbjuder sig att betala skatten kontant. Detta torde enligt länsstyrelsens mening fortfarande bli fallet. Om stämpelbelaggningsen skulle ersättas med enbart en anteckning på handlingen om inbetald skatt, skulle hela förfarandet kunna helt undandras kontroll, anser denna länsstyrelse.

Förslaget att arvsskatten i regel skall betalas in till ett centralt postgiro-konto har tillstyrkts av samtliga hörda domstolar utom Svea hovrätt.

Statskontoret anför, att postgiroinbetalningen och efterföljande kontroll torde eliminera risken för oegentligheter och minska arbetsbördan för domstolarna.

Häradshövdingen i Bollnäs domsaga uttalar att, även om allmänheten besväras i något högre grad än förut genom nödvändigheten att besöka inte bara domstolens kansli utan även ett postkontor, så synes denna olägenhet väl uppvägas av de uppenbara fördelarna med den föreslagna ordningen.

Häradshövdingen i Ångermanlands södra domsaga anför, att förslaget medför en väsentlig omläggning av arbetet med bouppteckningarna och kanske även en ökning av detta. Bl. a. kommer antalet arbetstempon att öka och arbetet att utspridas på en längre tidrymd. Betänkligare är emellertid, att det föreslagna systemet från allmänhetens synpunkt innebär en inte oväsentligt försämrad service genom ökat besvär och förlängning av tiden för återfående av bouppteckningen. Trots dessa betänkligheter måste enligt häradshövdingens mening ett överförande av skatteuppbörden från domstol till annan myndighet anses vara förenat med så stora fördelar, inte minst med tanke på stämpelredogörarens ansvar, att förslaget härom bör genomföras.

Svea hovrätt finner det önskvärligt att förenkla och koncentrera förfarandet genom att all uppbörd av arvsskatt förläggs till länsstyrelserna. Därige-

nom skulle ytterligare arbetsbesparing i skilda hänseenden uppnås. Hovrätten föreslår, att uppbördsförfarandet ordnas på följande sätt.

Underrätt fastställer arvsskatt och förser bouppteckning med bevis enligt 51 §. Meddelande till den skattskyldige om det fastställda skattebeloppet avsändes jämte inbetalningskort för vederbörande länsstyrelses postgirokonton. Samtliga bouppteckningar som föranlett arvsskatt översändas till länsstyrelsen jämte en kopia av protokollet, utvisande samtliga vid samma tillfälle prövade skatteärenden. Länsstyrelsen övertager härefter all kontroll över att arvsskatten inbetalas inom föreskriven tid samt att åtgärder vid bristande betalning vidtages för skattens indrivning. Sedan skatten erlagts förser länsstyrelsen bouppteckningen med anteckning härom enligt 52 § samt översänder bouppteckningen till den som vid underrätten ingivit densamma. Det förfarande med redovisningskontrollen, som utredningen beskrivit i motiven till 64 §, synes kunna förenklas. De bouppteckningar vilka ej föranlett skatt återställas direkt av underrätt till ingivaren.

Detta förfarande förutsätter att expeditioslösen ej uttages för bevis om inregistrering av bouppteckning. Särskilt med hänsyn till att bouppteckningen har en så väsentlig betydelse vid skatteberäkningen bör sådant bevis vara fritt från avgift.

Förslaget att arvsskatt i vissa fall skall betalas till länsstyrelse har mött erinran endast från *länsstyrelsen i Kopparbergs län*. För det fall att överrätt fastställt arvsskatt till högre belopp ifrågasätter länsstyrelsen, om inte uppbörden av felande belopp bör ankomma på underrätten. En sådan återförvisning av ärendet skulle förenkla förfarandet, anför länsstyrelsen, vilken menar att detta inte är att jämställa med den indrivning av avgifter som vid försummad betalning åligger länsstyrelse.

Utredningens förslag att gåvoskatt skall betalas till länsstyrelse har allmänt godtagits, bl. a. av samtliga länsstyrelser.

Förslaget om tillsynen och indrivningsförfarandet har remissorganen i stort sett lämnat utan erinran.

En förkortning av den treåriga besvärstiden föreslås av *häradshövdingen i Ängermanlands södra domsaga*. Han anser besvärstiden vara alltför lång såväl från det allmännas synpunkt som med hänsyn till den enskildes intresse. Häradshövdingen ifrågasätter därför, om inte besvärstiden kunde begränsas till exempelvis ett år, i överensstämmelse med vad han anfört i fråga om stämpelavgift.

Fråga om förhandsbesked har väckts av *besvärssakkunniga*, som anför.

Eftersom betänkandet avhandlar frågan om förhandsbesked i stämpelfrågor, faller det — oavsett utredningsuppdragets begränsning — i ögonen att spörsmålet helt förbigåtts beträffande arvs- och gåvoskatten.

Besvärssakkunniga kunna icke underlåta att framhålla, att det framstår som en allvarlig brist att rätt till förhandsbesked angående denna skatt saknas. Ett betydligt starkare behov av förhandsbesked torde giva sig till känna beträffande denna skatt än t. ex. i fråga om stämpelavgiften. Tolkningsproblem uppkomma ofta inför gåvo- och testamentsdispositioner. Åtskilliga rättstvister skulle kunna undvikas om de enskilda kunde i förväg med säkerhet överblicka de skatterättsliga konsekvenserna av sina dispositioner. Besvärssakkunniga vilja därför förorda, att det upptages till övervägande,

om icke förhandsbeskedsinstitutet bör införas beträffande arvs- och gåvoskatten. Vid en lösning av frågan torde det ligga närmast till hands att uppdraga åt riksskattenämnden att meddela beskeden i fråga, medan högsta domstolen naturligen bör fungera som besvärinstans i förhållande till nämnden i dylika ärenden.

Befrielse från gåvoskatt har *särskilde inskrivningsdomaren i Södertörns domsaga*, såsom tidigare nämnts, föreslagit för det fall, att make överlåter fast egendom till andra maken i syfte att för sammanläggning åstadkomma enhetliga lagfartsförhållanden.

Departementschefen

Utredningens förslag att helt slopa stämpelbeläggning vid betalning av arvsskatt och gåvoskatt har vunnit så gott som enhällig anslutning. Eftersom det nuvarande redovisningssystemet med stämpelmärken uppenbarligen är mycket betungande, vill jag tillstyrka, att stämpelbeläggningen beträffande dessa skatter fullständigt avskaffas.

I fråga om inbetalning av arvsskatt har utredningen föreslagit att denna i allmänhet skall ske till ett för alla beskattningsmyndigheter gemensamt centralt postgirokonto hos generalpoststyrelsen i stället för, som nu, direkt till underrätten. Å andra sidan har utredningen föreslagit, att arvsskatt i vissa fall skall betalas till länsstyrelse. Jag delar den uppfattning, som varit utredningens utgångspunkt och som vunnit allmän tillslutning, nämligen att domstolarna bör avlastas uppbörden av arvsskatt. Vidare råder enighet om att skatten i princip skall erläggas genom postgiroinbetalning. Den tidsförlust, som härigenom i vissa fall kan uppstå för de skattskyldiga, är högst obetydlig, under det att den arbetsekonomiska vinsten hos domstolarna torde bli avsevärd.

Däremot kan jag inte finna det ändamålsenligt att ha två olika uppbördsmyndigheter för arvsskatten, såsom utredningen föreslagit. Länsstyrelsen uppbär redan nu sådan arvsskatt, med vars erläggande anstånd beviljats, liksom all gåvoskatt och skulle enligt utredningens förslag dessutom uppbära arvsskatt, som tillkommer med anledning av överrätts beslut. Vidare förvarar länsstyrelsen säkerheter för sådan skatt, med vars betalning anstånd medgetts. Slutligen ombesörjer länsstyrelsen indrivning av resterande såväl arvs- som gåvoskatt. Med hänsyn härtill anser jag den lämpligaste ordningen vara att all arvsskatt uppbärs av länsstyrelsen. Inbetalning av arvsskatt bör enligt tvingande bestämmelse ske till postgirokonto, som innehas av respektive länsstyrelse. Såsom utredningen och samtliga berörda remissorgan förordat, bör uppbörden av gåvoskatt även i fortsättningen ankomma på länsstyrelsen. I likhet med vad jag nyss föreslagit i fråga om arvsskatt bör man även här föreskriva obligatorisk postgirobetalning. Frågan huruvida varje länsstyrelse skall ha två skilda postgirokonton för arvs- respektive gåvoskatt eller ett gemensamt arvs- och gåvoskattekonto torde få lösas i administrativ ordning.

Tillsynen över att fastställd skatt inbetalas bör utövas av länsstyrelsen, även i de fall där underrätt fastställt skatten. Indrivningsförfarandet bör likaledes i sin helhet, såsom hittills, åvila länsstyrelsen.

Från något håll har föreslagits en förkortning av tiden för besvär över beslut i skatteärende, vilken nu är tre år. Såsom jag framhållit vid 43—47 §§ i förslaget till stämpelskatteförordning, kan av hänsyn främst till advokatfiskalernas granskningsarbete någon avkortning av besvärstiden för närvarande inte komma i fråga.

Frågan om förhandsbesked rörande arvsskatt och gåvoskatt har utredningen inte haft anledning att pröva. Den bör enligt min mening inte avgöras i detta sammanhang. Inte heller är jag beredd att nu ta upp frågor om det materiella innehållet i arvs- och gåvoskattebestämmelserna.

I vissa paragrafer av arvsskatteförordningen har i detta sammanhang hänvisningar till bestämmelser i de numera upphävida arvs- och testamentslagarna ersatts med hänvisningar till motsvarande regler i den gällande ärvdabalken.

23 §.

Bestämmelsen rörande värdet av utländskt myntslag överensstämmer med vad som föreslagits i 31 § av den nya stämpelskatteförordningen. Den innebär att de föreskrifter i 16 § SF, till vilka paragrafen nu hänvisar, moderniserats och därvid anknutits till kursen på checkar i stället för på växlar. Någon saklig ändring sker ej härigenom. Den föreslagna bestämmelsen innebär liksom den nu gällande, att omräkningskursen blir den av bankerna tillkännagivna eller eljest tillämpade avista köpkursen för den ifrågavarande utländska valutan. I de fall, då för en utländsk valuta gäller olika avista köpkurser — beroende på om inköpt valuta av den köpande banken kan disponeras omedelbart eller först sedan ett fordringsbevis översänts och föranlett kreditering på bankens ifrågakommande utländska konto — medför anknytningen till kursen på checkar, att omräkning skall ske enligt den senare och lägre kursen.

Regeln om värdering enligt av Kungl. Maj:t bestämd beräkningsmetod har fått en avfattning, som visar att sådan värdering skall ske inte bara då tillämplig växelkurs saknas utan även om dylik kurs av särskild anledning — t. ex. utländsk clearinglagstiftning — inte kan läggas till grund för en riktig värdebestämning.

29 §.

Enligt LF får vid registrering av bouppteckning i stad tas ut lösen med högst 150 kronor. På landet är lösen endast en krona. I 29 § 2 mom. har därför föreskrivits att den lösen, som erläggs vid registrering av bouppteckning hos rådhusrätt, skall dras av från arvsskatten. Där lösen med hänsyn till utgående s. k. uppteckningsprocent eller delningsprocent inte tas ut, skall arvsskatten reduceras med ett belopp, som motsvarar lösen.

Stämpelutredningens förslag till lösenkungörelse innebär, att den särskilda avgiften vid registrering av bouppteckning hos rådhusrätt slopas. Med

hänsyn till att skattepliktiga bouppteckningar enligt departementsförslaget skall översändas till länsstyrelse och därifrån utlämnas till ingivaren anser jag av praktiska skäl, att någon expeditionsavgift inte bör utgå vid registrering av bouppteckning. I enlighet med det anförda har den särskilda bestämmelsen i denna paragraf om avräkning av lösen utmönstrats.

51 §.

Gällande ordning

Det fastställda skattebeloppet antecknas för närvarande i regel inte på den handling, som återgår till den skattskyldige efter det att skatten blivit betald. Däremot visar stämpelmärkena på handlingen hur mycket som erlagts i skatt.

Utredningen

Om stämpelbeläggningsen slopas i enlighet med utredningens förslag, bör den fastställda skattens belopp antecknas på bouppteckningen, tilläggsbouppteckningen eller deklARATIONEN, anser utredningen. När efterbeskattning skall ske till följd av testamentsbevakning, bör motsvarande anteckning göras på den utgående expeditionen angående bevakningen. I fråga om bouppteckning bör enligt utredningens mening en sådan uppgift tas in i beviset om registrering, när inte anstånd medgetts med skattens fastställande. Har sådant anstånd beviljats, är dödsboet nu enligt 52 § 1 mom. sista stycket skyldigt att tillhandahålla utlämnad bouppteckning för stämpelbeläggningsen. Bestämmelsen för detta fall skall enligt utredningens förslag överföras till 51 §.

Yttrandena

Hovrätten för Övre Norrland föreslår en föreskrift om att bouppteckningens skall företes vid efterbeskattning på grund av testamente. Dessutom bör bevis om skattebeloppet i sådant fall enligt hovrättens mening tecknas på bouppteckningen, där den ursprungliga beskattningen redan finns noterad, i stället för på testamentet.

Departementschefen

Då stämpelbeläggningsen slopas, måste den fastställda skattens belopp i fortsättningen alltid antecknas på en handling, som tillställs den skattskyldige. De handlingar, på vilka anteckning skall ske, bör vara desamma som nu stämpelbeläggs. Vid efterbeskattning på grund av testamente kan sålunda inte anses föreligga något behov av att förete även bouppteckningen för sådan anteckning.

I enlighet med det anförda har i denna paragraf införts bestämmelser om bevis angående det fastställda skattebeloppet. Sådant bevis skall tecknas på bouppteckning, tilläggsbouppteckning respektive deklARATION. Sker efter-

beskattning på grund av testamentsbevakning, tecknas beviset på expeditionen i bevakningsärendet. Har anstånd beviljats med skattens fastställande, blir dödsboet liksom nu skyldigt att tillhandahålla beskattningsmyndigheten utlämnad bouppteckning för att beviset om den sedermera fastställda skatten skall kunna antecknas på denna handling. För det fall, att överrätt fastställt skatt till högre belopp än som förut beräknats, skall handlingen i stället tillhandahållas överrätten. I enlighet härmed bör uttryckligen föreskrivas att handlingen för sådan anteckning skall ges in till granskningsmyndigheten i det vid 52 § närmare berörda fallet, att en skattskyldig vitsordar anmärkning som framställts av granskningsmyndigheten.

52 §.

Gällande ordning

Enligt 52 § 1 mom. skall skatt som utgår på grund av beskattningsmyndighets, d. v. s. underrätts eller länsstyrelses, beslut, i den mån anstånd inte medgetts, erläggas inom sex veckor efter det att beskattningsmyndigheten meddelat beslut om skattens fastställande. Uttryckliga bestämmelser saknas däremot om tidpunkten för betalning av tillkommande skatt, då överrätt fastställt skatt till högre belopp än som förut beräknats. Dock innehåller 53 § en bestämmelse att överrätts beslut om höjning av skatten skall överlämnas till länsstyrelsen för indrivning, om skatten inte betalats inom tre veckor efter det att beslutet vann laga kraft.

Utredningen

Den vanliga betalningsfristen om sex veckor bör enligt utredningen gälla även sådan skatt, som tillkommer med anledning av överrätts beslut, och utredningen föreslår i överensstämmelse härmed en ändring av 1 mom. Bestämmelsen kan analogivis tillämpas, då advokatfiskals granskningsanmärkning medgivits, anser utredningen. Betalningsfristen bör därvid räknas från den dag, då den skattskyldige medgav anmärkningen. Vidare har utredningen i denna paragraf tagit in den tidigare nämnda bestämmelsen om postgiroinbetalning.

Departementschefen

Att betalningsfristen om sex veckor skall utsträckas att gälla även skatt, som tillkommer med anledning av överrätts beslut, finner jag mig böra tillstyrka. Samma betalningsfrist bör enligt min mening uttryckligen föreskrivas även för det fall, att advokatfiskals granskningsanmärkning vitsordats. Därvid skall tiden räknas från den dag, då granskningsmyndigheten erhållit meddelande om vitsordandet.

Slopadet av stämpelbeläggnings och koncentrerings av all uppbörd till länsstyrelse har jag motiverat vid inledningen till denna förordning. Bestämmelsen om uppbördsmyndighet har införts i tredje stycket, under det

att stadgandet om postgiroinbetalning tagits in i 53 § såsom ett nytt andra stycke. De nuvarande bestämmelserna om skatteredovisning på handling har, som tidigare nämnts, i ändrad form överförts till 51 §.

Fastän uppbördens skall tillkomma länsstyrelse, skall underrätten, såvitt avser arvsskatt, fortfarande påföra ränta på sådan skatt vid anstånd med skattens fastställande och pröva frågor om betalning av skatt med andra betalningsmedel än kontanter. Därför har i förtydligande syfte gjorts vissa mindre ändringar i 1 mom. andra stycket och 2 mom.

53 §.

Gällande ordning

Bouppteckningar och motsvarande handlingar, som skall stämpelbeläggas för arvsskatt hos underrätt, ligger nu kvar där, tills betalningsfristen om sex veckor gått ut. Betalningen erläggs direkt till rätten kontant eller på annat sätt som den skattskyldige finner lämpligt. Betalas skatten inte inom föreskriven tid, skall underrätten anmäla förhållandet till länsstyrelsen. Samtidigt skall rätten dit översända beslutet om skattens fastställande och bouppteckning, om sådan föreligger.

När underrätt anmält underlåtenhet att betala arvsskatt liksom då skatt som uppbärs av länsstyrelsen inte betalas i rätt tid, skall länsstyrelsen enligt nuvarande bestämmelser förordna om uttagande av det felande beloppet i den ordning, som gäller för uttagande av oguldna kronoutskylder.

Har överrätt fastställt skatten till högre belopp och erläggs inte det felande beloppet inom tre veckor från det att överrättens beslut vunnit laga kraft, ankommer det enligt tredje stycket av denna paragraf på vederbörande advokatfiskal att överlämna beslutet till länsstyrelsen för att denna skall ta ut beloppet på samma sätt som vid indrivning av resterande arvs- eller gåvoskatt.

Utredningen

Såsom tidigare nämnts, har utredningen i 52 § föreslagit att skatt, som fastställts av underrätt och med vars erläggande anstånd inte medgivits, skall betalas genom insättning på ett enda centralt postgirokonto för arvsskatt. För de fall, då inbetalning skall ske till länsstyrelse, har utredningen rekommenderat postgiroinbetalning men inte velat förordna en ovillkorlig skyldighet att använda sådant betalningssätt. I detta sammanhang föreslår utredningen, att inbetalning av skatt skall vara avgiftsfri i överensstämmelse med vad som enligt 52 § uppbördsförordningen gäller för inkomstskatt. För portoavgiften gottgörs postverket vid beräkningen av verkets indirekta kostnader för befattningen med stämpelväsendet (anslaget »Stämpelomkostnader»).

Enligt utredningens författningsförslag skall det alltjämt åligga länsstyrelsen att förordna om uttagande av felande skattebelopp i den ordning,

som gäller i fråga om oguldna kronoutskylder. Utredningen föreslår vidare, att tredje stycket av 53 § utgår. Sedan betalningsfristen vid överrätts beslut reglerats i 52 § 1 mom. första stycket och uppbörden av tillkommande skatt överflyttats från advokatfiskalen till länsstyrelsen, blir nämligen samma regel, som nu gäller för länsstyrelsens indrivning av annan skatt enligt förordningen, tillämplig även på tillkommande skatt, framhåller utredningen.

Bouppteckning eller annan handling, som skall återställas till ingivare, bör enligt utredningens mening inte lämnas ut förrän skatten betalats, om inte anstånd med skattens erläggande medges. Härigenom kan man få en viss påtryckning att betala skatten och hindra, att en anteckning om skattebeloppet missbrukas som kvitto. Utredningen föreslår att handlingen, då den lämnas ut, skall vara försedd med anteckning om vad som betalats in.

Yttrandena

Vad utredningen föreslagit i fråga om postgiroinbetalning har i allmänhet lämnats utan erinran.

Beträffande indrivningsbestämmelsen anför *stadsfogden i Uppsala* att, eftersom något stadgande om uttagande av oguldna kronoutskylder inte längre finns, hänvisning i stället bör ske till uppbördsförordningens bestämmelser om indrivning av restförd skatt. Om arvsskatt och gåvoskatt även skall kunna tas ut genom införsel, fordras enligt stadsfogdens mening uttrycklig föreskrift om detta. Någon regelrätt debitering av sådana skatter sker nämligen inte, och enligt 21 § införsellagen är debitering en förutsättning för att skatten skall kunna tas ut genom införsel. Liknande synpunkter anför *förste stadsfogden i Norrköping*.

Utredningens förslag rörande ordningen för utlämnande av handling och anteckning om erlagd skatt har lämnats utan erinran. *Föreningen Sveriges häradshövdingar* förutsätter att postens kvitto, som företes av sökanden, i brådskande fall får godkännas som bevis på skattebetalning, när det gäller att lämna ut bouppteckning. *Rådhusrätten i Malmö* anser, att den skattskyldige inte bör åläggas att själv styrka inbetalningen genom postkvitto.

Departementschefen

Eftersom länsstyrelsen enligt vad jag tidigare framhållit skall överta uppbörden av arvsskatt, saknas anledning att låta de bouppteckningar, som förleder skatt, ligga kvar hos underrätten. I stället bör rätten, såsom Svea hovrätt föreslagit, vara skyldig att sända skattepliktig bouppteckning till länsstyrelsen snarast efter det att rätten fastställt skatten och gjort debiteringsanteckning på handlingen. Detsamma bör gälla andra liknande handlingar, som ligger till grund för skattens beräkning och som för närvarande blir föremål för stämpelbeläggning. De föreslagna bestämmelserna hindrar givetvis inte att en handling som fordras för ett samtidigt ärende vid rätten, exempelvis lagfart, kvarstannar där så länge behov av handlingen fö-

religger. De uppgifter, som behövs för uppbörd av skatten, måste dock även i sådant fall omgående tillställas länsstyrelsen. I övrigt bör det få ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma vilka uppgifter, som rätten skall lämna länsstyrelsen för dess uppbördsverksamhet. När överrätt fastställt skatten till högre belopp, bör även denna vara skyldig att sända motsvarande handlingar och uppgifter till länsstyrelsen. Detsamma bör gälla granskningsmyndigheten, när av denna framställd anmärkning blivit vitsordad. De bouppteckningar och övriga handlingar, som inte föranlett skatt, skall underrätten givetvis återställa till ingivaren oberoende av det nu angivna förfarandet med skattepliktiga handlingar.

Införandet av obligatorisk postgiroinbetalning har jag motiverat vid inledningen till denna förordning. Inbetalningen bör vara kostnadsfri. I överensstämmelse med vad som gäller enligt 56 § 4 mom. uppbördsförordningen bör vidare stadgas att skatten skall anses erlagd den dag, då inbetalningskort eller försändelse innehållande girokort inkommit till postanstalt.

Om skatt inte betalas inom föreskriven tid, skall länsstyrelsen liksom hittills vidta åtgärder för indrivning. Sedan uppbörden överförts till länsstyrelsen, fordras inte längre några bestämmelser om meddelande från rätten angående underlåten betalning. Bestämmelsen om indrivning har omformulerats, så att den överensstämmer med uppbördsförordningens terminologi. I praxis anses det inte möjligt att nu ta ut arvs- eller gåvoskatt genom införsel, och frågan härom torde få prövas i samband med det förslag till ny införsellagstiftning, som lagberedningen väntas avlämna detta år. Reglerna om länsstyrelses indrivning av skatt bör, såsom utredningen föreslagit, bli tillämpliga även på skatt, som tillkommer genom överrätts beslut. I konsekvens med vad som anförts tidigare kommer de att gälla även då skattskyldig vitsordad anmärkning från granskningsmyndigheten.

De bouppteckningar och motsvarande beskattningshandlingar, som underrätten sänder till länsstyrelsen, skall denna lämna ut direkt till ingivaren. Såsom utredningen föreslagit, bör detta emellertid inte få ske, förrän skatten blivit betald. Handlingen bör emellertid inte lämnas ut redan mot uppvisande av postkvitto utan först när länsstyrelsen fått bevis om inbetalningen från postgirot. Innan handlingen lämnas ut, bör den förses med anteckning om erlagd skatt, så att den skattskyldige inte skall behöva spara postkvittot som bevis härom. Förslaget innebär, att länsstyrelse skall göra anteckning även om inbetald tillkommande skatt med anledning av överrätts beslut eller advokatfiskals granskningsanmärkning. Ytterligare bestämmelser om anteckning i fall av betalningsanstånd skall enligt mitt förslag tas in i 55 § 4 mom.

54 §.

En föreskrift av formell karaktär, som ansluter till 29 § 2 mom., utgår.

55 §.

När anstånd medgivits med erläggande av skatt, bör i enlighet med utredningens förslag det kvitto, som enligt 53 § fjärde stycket i departements-

förslaget skall tecknas på ingiven handling, innehålla uppgifter inte bara om den kontanta betalningen utan även om skuldförbindelsen för återstoden. I förtydligande syfte har i 4 mom. angetts, att det är länsstyrelsen som skall göra anteckningen.

Frågan hur influten arvsskatt och gåvoskatt skall redovisas till statsverket torde få lösas i administrativ ordning.

62 §.

Gällande ordning

Länsstyrelsens beslut om fastställande av gåvoskatt skall för närvarande tas upp i särskilt protokoll, där den skattskyldiges namn och hemvist samt skattens belopp antecknas. Protokoll upprättades tidigare på blankett, som innehöll endast beslutsdag, protokollsnummer och gåvodeklarationens nummer. Genom blanketttexten hänvisades till en särskild förteckning över gåvodeklarationer, där inkomna deklarerationer infördes i kronologisk följd och beslutsdagen antecknades. Från och med år 1963 skrivs gåvoskatteprotokollet på blankett enligt formulär, som fastställts av blankettkommisionen. Blanketten innehåller, förutom uppgifter om beslutsdag och deltagande i beslutet, deklarerationens nummer, den skattskyldiges namn och hemvist samt skattens belopp. Dessutom har på blanketten utrymme reserverats för anteckning om tiden för inbetalning av skatt och om andra åtgärder. På varje blankett kan tas upp flera ärenden.

Utredningen

Utredningen påpekar att statens organisationsnämnd i sin inledningsvis omnämnda PM den 2 april 1959 föreslagit ett förenklat förfarande. Enligt detta skall protokoll och förteckning sammanföras till en gemensam handling, i det följande benämnd beslutsförteckning. Denna förs på en blankett, som är utformad så att den kan uppta flera ärenden och som innehåller kolumner för den skattskyldiges namn och hemvist, den fastställda skattens belopp, gåvodeklarationens nummer och inkomstdag samt beloppet av inbetald skatt och datum för inbetalningen. Beslutsförteckningen skrivs ut i två exemplar, av vilka originalet ligger kvar hos länsstyrelsen och kopian sänds in till hovrätten för granskning.

Utredningen, som funnit det föreslagna förfarandet lämpligt, föreslår därav betingade ändringar i 62 §.

Yttrandena

Länsstyrelsen i Stockholms län, som inte kan biträda utredningens förslag helt, anför.

Visserligen kan det föreligga skäl för förenkling av protokollsskrivningen. Ett avskaffande av den vid länsstyrelserna förda förteckningen, i vilken gåvoskattedeklarationer antecknas i kronologisk följd, synes emellertid för-

svåra överblicken av vilka gåvoskatteärenden, som vid varje tidpunkt icke avgjorts av länsstyrelsen. Någon form av löpande förteckning över inkomna gåvoskatteärenden synes därför böra föras. Förteckningen skulle möjligen kunna utskrivas med genomslag samtidigt som anteckning göres å registerkorten. Länsstyrelsen ifrågasätter om icke i 62 § endast bör intagas en mera allmänt formulerad bestämmelse om att protokoll, förteckning eller motsvarande skall föras över länsstyrelsens handläggning av gåvoskatteärenden. De närmare bestämmelserna i detta hänseende bör meddelas av Kungl. Maj:t.

Häradshövdingen i Hallands södra domsaga finner gåvoskatteförteckning vara ett lämpligare uttryck för den särskilda beslutsförteckningen.

Departementschefen

Den sammanslagning av länsstyrelsens protokoll och deklarationsförteckning till en särskild beslutsförteckning, som utredningen föreslagit i fråga om gåvoskatten, har allmänt godtagits. Med hänsyn till att samme advokatfiskal skall granska flera länsstyrelsers skattebeslut bör en enhetlig utformning av beslutsförteckningen föreskrivas. De närmare bestämmelserna om sådan förteckning torde få meddelas av Kungl. Maj:t.

Genom att en enhetlig beslutsförteckning införs blir det givetvis inte förbjudet att göra upp en särskild förteckning över deklARATIONER, kronologiskt ordnade efter dagen för ingivandet. En sådan förteckning bör alltjämt, utan tvingande författningsbestämmelse, användas vid de länsstyrelser, som har ett större antal gåvoskatteärenden. Eftersom det således kan förekomma två förteckningar rörande gåvoskatt, är det lämpligast att den av förteckningarna, som innehåller skattebeslutet, benämns beslutsförteckning.

Med hänsyn till vad jag nu föreslagit och eftersom arvsskatt inte längre skall betalas till underrätt bör bestämmelserna om anteckning i länsstyrelsens protokoll och i bouppteckningsprotokoll angående inbetalning slopas.

64 §.

Gällande ordning

För närvarande kontrollerar advokatfiskal i hovrätt, dels att skatten är rätt beräknad dels att skatten i behörig ordning redovisats med dubbla beläggningsstämplar.

Utredningen

Advokatfiskalens kontroll att skatten är rätt beräknad behålls enligt utredningens förslag. Advokatfiskalens nuvarande kontroll av redovisningen skall däremot enligt utredningens förslag i första hand ersättas av kontroll inom generalpoststyrelsen. Denna bör för detta ändamål få uppgift om debiterade belopp. För att möjliggöra kontroll av att dessa uppgifter stämmer med de belopp, som tagits upp i bouppteckningsprotokollet, skall uppgifterna vara tillgängliga vid advokatfiskalens granskning av bouppteckningsprotokollet. Uppgifterna bör enligt utredningens mening lämnas i form

av en förteckning, som endast upptar ärendenummer, de skattskyldigas namn och skattebeloppet. Förteckningen bör uppta de bouppteckningar, som registrerats en viss registreringsdag och för vilka skatt fastställts. Den bör göras i två exemplar, av vilka generalpoststyrelsen vidarebefordrar det ena till advokatfiskalen. Bestämmelser om förteckningen bör enligt utredningen meddelas i tillämpningskungörelsen till arvsskatteförordningen.

I fråga om skattebelopp, som skall betalas in till länsstyrelse, föreslår utredningen, att kontroll sker genom den granskning av räkenskaperna, som utförs inom länsstyrelserna och hos riksrevisionsverket. I denna del upphör advokatfiskalens redovisningskontroll helt, påpekar utredningen.

Yttrandena

Hovrätten för Västra Sverige föreslår, i enlighet med sitt förslag i fråga om stämpelavgift, att advokatfiskalen tilläggs rätt att förordna om återbetalning av felaktigt debiterad skatt. En förutsättning anser hovrätten vara, att underrätten delar advokatfiskalens uppfattning i skattefrågan och att det restituerade skattebeloppet inte överstiger 1 000 kronor.

Departementschefen

Kontrollen över att arvs- eller gåvoskatt blivit rätt beräknad ligger för närvarande hos advokatfiskal i hovrätt, och i denna ordning har varken utredningen eller remissorganen föreslagit någon ändring. Emellertid har Kungl. Maj:t efter föredragning av chefen för justitiedepartementet sedermera, såsom jag nämnt vid 48 § i förslaget till stämpelskatteförordning, gett statskontoret uppdrag att utreda möjligheterna att flytta över advokatfiskalens arbetsuppgifter till kammarkollegiet. I väntan på resultatet av denna utredning bör den rättsliga granskningen av besluten i fråga om arvsskatt och gåvoskatt tills vidare ligga kvar hos hovrätternas advokatfiskaler. Kungl. Maj:t bör dock redan nu bemyndigas att flytta över dessa göromål till den centrala myndighet, som kan finnas lämplig. Jag vill därför föreslå en bestämmelse av innebörd att beslut i ärenden angående fastställande, eftergift eller återvinning av skatt skall granskas av den myndighet Kungl. Maj:t förordnar. Däremot skall advokatfiskalen inte granska beslut om anstånd med fastställande eller erläggande av skatt och inte heller överrätts beslut.

Genom slopandet av stämpelbeläggningen upphör den redovisningskontroll hos advokatfiskalen, som varit förenad med stämpelsystemet. Någon särskild kontroll från advokatfiskalens sida över redovisningen av debiterad skatt är enligt min uppfattning inte erforderlig. Uppbördskontrollen bör således ske enligt allmänna regler. Advokatfiskalen befrias därigenom från befattningen med uppbörden och redovisningen av skatten och får sin uppgift koncentrerad till granskningen av rättsenligheten i beskattningsmyndigheternas beslut.

Någon rätt för advokatfiskal att förordna om återbetalning av felaktigt

debiterad skatt har jag inte ansett mig böra förorda i fråga om stämpel-skatt, och jag finner inte skäl att inta en annan ståndpunkt i fråga om arvs- och gåvoskatt.

72 §.

Gällande ordning

Enligt 72 § skall föreskrifterna i SF, såvitt annat inte stadgas, äga motsvarande tillämpning i fråga om stämpelbeläggning, som äger rum beträffande arvs- eller gåvoskatt. På grund härav gäller bl. a. bestämmelserna i 36 § 2 mom. och 50 § SF om rätt för advokatfiskal att anställa åtal mot tjänsteman för fel eller försummelse vid stämpelbeläggning.

Utredningen

En uttrycklig motsvarighet till bestämmelserna i SF om advokatfiskals åtalsrätt har utredningen velat införa i denna paragraf. Detta förslag överensstämmer med vad utredningen förordat i 56 § i sitt förslag till ny stämpelförordning. I övrigt anser utredningen det inte vara nödvändigt att göra någon hänvisning till stämpelförordningen i denna paragraf.

Yttrandena

Besvärssakkunniga och utredningen angående redogöraransvaret m. m. anser, att bestämmelsen om specialåklagare bör utgå av samma skäl som de anfört i fråga om motsvarande bestämmelse i stämpelförordningen.

Departementschefen

I fråga om stämpelskatt har jag i det föregående föreslagit, att advokatfiskalens åtalsrätt skall upphöra. Lika starka skäl talar mot att behålla specialåklagare beträffande arvs- och gåvoskatt. Jag föreslår därför att bestämmelsen härom i stället, liksom i fråga om stämpelskatt, får den innebörden att advokatfiskalen endast skall föra det allmännas talan i skatteprocess mot den skattskyldige. Förslaget innebär, att advokatfiskalen får överklaga även till den skattskyldiges förmån.

Någon hänvisning till stämpelskatteförordningen behövs inte, eftersom stämpelbeläggningen slopas helt.

Övergångsbestämmelser

Utredningen

Ändras uppbördsförfarandet i enlighet med utredningens förslag, bör enligt utredningens mening äldre bestämmelser gälla beträffande stämpelbe-

läggning samt uppbörd och redovisning av skattemedel, om beslut angående skattens fastställande meddelas före ändringens ikraftträdande. Detta bör gälla, oavsett om skatten betalas senare.

Har arvsskatt före ändringarnas ikraftträdande förskottsvis erlagts i ärendet, där skatt skall redovisas enligt de nya bestämmelserna, bör enligt utredningen reglering ske genom överföring av motsvarande belopp från stämpelförsäljarens stämpelkonto till generalpoststyrelsens särskilda postgiro-konto för arvsskatt. Motsvarande bör gälla i fråga om gåvoskatt och sådan arvsskatt, som skall uppbäras av länsstyrelse, samt beträffande kvarlåtenskapsskatt, i den mån sådan alltjämt skall utgå. Några uttryckliga bestämmelser om dessa bokföringsåtgärder har utredningen inte funnit behövliga.

Yttrandena

Stockholms rådhusrätt anför i fråga om hänvisningarna till den nya ärvdabalken följande.

Enligt utredningens förslag beträffande ikraftträdande av förordningen angående ändring i arvsskatteförordningen skola äldre bestämmelser om erläggande och redovisning av arvsskatt och gåvoskatt fortfarande äga tillämpning, därest beslut om skattens fastställande meddelats före ikraftträdandet. Å andra sidan stadgas i 1 § lagen om införande av nya ärvdabalken att, om arvlåtaren avlidit innan nya ärvdabalken trätt i kraft eller således före den 1 juli 1959, äldre lag fortfarande skall äga tillämpning. Vid samtidig tillämpning av ifrågavarande övergångsbestämmelser torde i vissa lägen den situationen kunna uppstå att vederbörande hänvisningar icke överensstämmer och att det således icke entydigt framgår vilken lagstiftning som skall åberopas och tillämpas. Ett sådant fall uppkommer, därest efter den 1 juli 1962 (den av utredningen föreslagna tiden för de nya bestämmelsernas ikraftträdande) blir fråga om fastställande av arvsskatt i dödsbo efter den som avlidit före den 1 juli 1959. Enligt rådhusrättens mening bör därför i övergångsbestämmelserna till ändringsförordningen intagas en föreskrift därom att i förekommande fall jämväl bestämmelserna i lagen om införande av nya ärvdabalken skola äga tillämpning.

Departementschefen

Förordningen bör träda i kraft samtidigt med stämpelskatteförordningen eller således den 1 januari 1965. I likhet med utredningen anser jag att äldre bestämmelser om erläggande och redovisning av arvsskatt och gåvoskatt fortfarande skall tillämpas, om beslut angående skattens fastställande meddelats innan förordningen trätt i kraft. Har beslutet meddelats därefter, bör däremot de nya bestämmelserna gälla, oavsett när skattskyldigheten inträtt.

VI. Departementschefens hemställan

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att

dels antaga inom finansdepartementet upprättade förslag till

- 1) *stämpelskatteförordning*;
- 2) *förordning om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper; samt*
- 3) *förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt*;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att medge det överskridande för budgetåret 1964/65 av den i kontrollstyrelsens avlöningsstat upptagna anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal och att vidta de övergångsåtgärder i övrigt, som fordras för förslagets genomförande.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Hans Ohlsson

Utredningens förslag
till
Förordning
angående stämpelavgiften

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Till staten skall erläggas stämpelavgift i de fall och i den ordning nedan stadgas.

Rörande stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper äro särskilda bestämmelser meddelade.

Om stämpelbeläggning av myndighets expeditioner samt om avgift för ansökan och vid anlåtande av kommissionär vid domstol gäller vad Konungen föreskriver.

2 §.

Staten är fri från stämpelavgift.

Fast egendom

3 §.

Avgiftsplikt föreligger vid förvärv av fast egendom och tomträtt genom köp och byte, tillskott till bolag och förening, skifte vid upplösning av bolag och förening, fusion av aktiebolag enligt 175 § lagen om aktiebolag samt expropriation och annan inlösen jämlikt stadgande om rätt eller skyldighet att lösa fast egendom så ock vid upplåtelse av tomträtt.

Vid bedömning av avgiftsplikten för ett såsom gåva betecknat förvärv, vilket sker mot övertagande av ansvar för inteckningar eller eljest mot vederlag, skall hänsyn ej tagas till värde å egendomen överskjutande det taxeringsvärde eller motsvarande värde, vartill egendomen enligt 8 § skall skattas.

4 §.

Stämpelavgift utgår icke

1) vid förvärv från make, därest överlåtelsen sker i syfte att för sammanläggning åstadkomma enhetliga lagfartsförhållanden beträffande makarnas fastigheter;

2) vid förvärv av mark genom byte i den mån vederlaget utgöres av annan mark, därest bytet sker för att åstadkomma en lämpligare fastighetsindelning;

3) vid sambruksförenings förvärv genom tillskott från medlem;

4) vid förvärv av järnväg för allmän trafik eller av mark för sådan järnväg;

5) vid kommuns förvärv av mark, vilken enligt fastställd plan skall utgöra allmän plats eller begravningsplats;

6) vid förvärv enligt lagen om rätt i vissa fall för nyttjanderättshavare att inlösa under nyttjanderätt upplåtet område;

7) vid förvärv enligt lagen om arrendators förköpsrätt, därest den till vilken jordägaren sålt egendomen tidigare erlagt avgift för sitt fång;

8) vid skattelösen av kronojord; samt

9) då fång återgår under omständigheter som enligt 51 § medföra rätt till återvinning av erlagd avgift.

5 §.

Överlåtes köp utgår stämpelavgift endast för det sista fångt, därest överlåtelser sker utan tillägg till eller förändring i något av köpevillkoren i vidare mån än beträffande tiden för tillträde och betalning ävensom sådana ändringar i sättet för betalningen, som påkallas av ändrade in-teckningsförhållanden, samt lagfart eller inskrivning sökes inom stadgad tid och vad angår överlåtelser sist å den inskrivningsdag, som infaller näst efter sex månader räknat från köpet.

Överlåtes fång som avses i 3 § såsom tillskott till bolag eller förening utgår stämpelavgift endast för tillskottet, därest överlåtelser sker utan andra tillägg till eller förändringar i förvärvsvillkoren än sådana, som angivas i första stycket eller som betingas av att vederlaget för överlåtelser utgöres av aktier eller andelar, samt lagfart eller inskrivning sökes inom stadgad tid och vad angår överlåtelser sist å den inskrivningsdag, som infaller näst efter två år räknat från första fångt.

Om avgift för det första fångt redan erlagts, avräknas beloppet från avgiften för det sista.

Begäran om avgiftsbefrielse som ovan avses skall vara åtföljd av skriftlig, på heder och samvete avgiven förklaring av överlåtare och förvärvaren att icke utöver vad överlåtelser innehåller i någon form lämnats eller skall lämnas betalning eller vederlag för överlåten egendom eller eljest avtalats tillägg till eller förändring av förvärvsvillkoren.

6 §.

Under förutsättning av ömsesidighet må Konungen medgiva frihet från stämpelavgift då främmande stat förvärvar egendom, som är avsedd för vederbörande stats beskickning eller konsulat här i riket.

7 §.

Stämpelavgiften utgår med en krona för varje fullt hundratal kronor av egendomens värde vid tiden för förvärvet.

Förvärvas egendomen av juridisk person utgår dock avgiften med dubbelt belopp utom i fall förvärvaren enligt gällande bestämmelser om gåvoskatt är befriad från sådan skatt eller är dödsbo.

8 §.

1 mom. Såsom värde å fast egendom vid tiden för förvärvet skall gälla nästföregående årets taxeringsvärde. Vid köp skall dock värdet anses motsvara köpeskillingen, säljaren förbehållen rätt till avkomst eller annan förmån av egendomen oberäknad, om köpeskillingen överstiger taxeringsvärdet; och enahanda värderingsgrund skall, i den mån det är möjligt, tillämpas när förvärv eljest sker mot vederlag.

Finnes för egendomen icke särskilt taxeringsvärde, skall i stället gälla det värde, vartill egendomen skattas enligt intyg av trovärdiga män eller efter inskrivningsdomarens prövning. Detsamma skall gälla, därest det

visas att egendomen, efter den tidpunkt som nästföregående årets taxeringsvärde avsett, nedgått i värde genom eldsvåda, vattenflöde eller annan dylik tilldragelse eller genom borttagande av byggnad eller annan anläggning å egendomen eller tillbehör därtill eller genom skogsavverkning eller genom nedläggning eller väsentlig förändring av rörelse, i vilken egendomen varit använd, eller av annan liknande anledning, eller ock egendomen, efter tidpunkt som nyss nämnts, ökat i värde genom fortsatt bebyggelse eller till följd av ny-, till- eller ombyggnad eller väsentlig förändring av rörelse, vari egendomen varit använd, eller annan liknande anledning.

I fall som i andra stycket avses skall dock, om särskilda förhållanden därtill föranleda, i stället vad som är stadgat rörande åsättande av särskilt värde vid bestämmande av arvsskatt äga motsvarande tillämpning.

2 mom. Vad angår värdet av tomträtt skall byggnad anses såsom fast egendom och, i den mån ej annat följer därav, tomträtten uppskattas till vad rättigheten med hänsyn till villkoren vid upplåtelsen och den tid, som därför återstår, kan antagas hava betingat vid en med tillbörlig omsorg skedd försäljning. Med iakttagande av vad nu sagts skola bestämmelserna i 1 mom. i tillämpliga delar gälla beträffande tomträtt.

9 §.

1 mom. Där kommun eller annan, som i ett sammanhang uppför ett flertal en- eller tvåfamiljshus, överlåter egendom med sådan byggnad inom ett år från det byggnaden blivit uppförd, skall, därest i avhandlingen angives hur mycket av vederlaget som belöper å byggnaden, dennas värde icke medräknas vid avgiftens bestämmande.

2 mom. Omfattar förvärv jämväl annat än fast egendom eller tomträtt och har i avhandlingen vederlagets fördelning ej angivits, anses hela vederlaget belöpa å den fasta egendomen eller tomträtten.

10 §.

Stämpelavgiften erlägges då lagfart eller inskrivning sökes.

Sökes icke lagfart eller inskrivning inom därför stadgad tid, höjes stämpelavgiften med två procent för varje kalenderkvartal mellan det kvartal, varunder ansökningen sist bort ske, och det kvartal då den skedde. Höjningen må dock icke överstiga grundavgiften. Vid beräkningen uppkommande öretal bortfaller.

11 §.

Överlåtes kronohemman eller skattlagt krononybygge skall, då åborätt på grund därav vinnes, erläggas stämpelavgift, för kronohemman med 60 öre och för nybygge med 20 öre för varje fullt hundratal kronor av egendomens värde vid tiden för överlåtelsen; dock utgår avgiften med dubbelt belopp i fall förvärvaren är juridisk person som sägs i 7 § andra stycket.

I fråga om egendomens värde skall vad om tomträtt stadgas i 8 § äga motsvarande tillämpning.

12 §.

Då inskrivning av vattenfallsrätt sökes eller inteckning sökes för nyttjanderätt, rätt till elektrisk kraft, servitut eller avkomst eller annan förmån av fast egendom utgår stämpelavgift med tio kronor. Dock skall, om avgiften blir högre, utgå

för rätt till skogsavverkning en krona för varje fullt hundratal kronor av skogens värde, beräknat enligt de i 8 § 1 mom. angivna grunder; samt

för vattenfallsrätt, annan nyttjanderätt och rätt till elektrisk kraft 25 öre för varje fullt hundratal kronor av avgälden för ett år eller, om avtalet avser kortare tid, för den tiden.

Är avgäld som ovan sägs bestämd till olika belopp för skilda år, beräknas avgiften å det högsta. I avgäld ingående vederlag i annat än penningar skattas efter ortens pris. Erlägges i stället för avgäld eller jämte avgäld visst belopp en gång för alla, anses fem procent därav utgöra avgäld.

13 §.

Sökes lagfart, inskrivning eller inteckning på grund av handling, som tidigare i samma avseende blivit företedd och då stämpelbelagts, utgår ej avgift ånyo.

Om stämpelavgift i vissa fall när betalning eller inteckning för fordran sökes på grund av handling, som avses i 3, 11 och 12 §§, stadgas i 33 §.

Fartyg

14 §.

Avgiftsplikt föreligger vid förvärv av fartyg (pråm) till ett värde av minst femtontusen kronor eller av lott i sådant fartyg genom köp och byte, tillskott till bolag och förening, skifte vid upplösning av bolag och förening samt fusion av aktiebolag enligt 175 § lagen om aktiebolag.

Avgift utgår även om fartyget på grund av förvärvet upphör att vara svenskt.

Om stämpelavgift när betalning eller inteckning för fordran sökes på grund av handling som här avses stadgas i 33 §.

15 §.

Stämpelavgift utgår icke

- 1) vid förvärv av utländskt fartyg;
- 2) vid beställning, som avser nybyggnad av fartyg, eller vid överlåtelse av sådant beställningskontrakt innan fartyget blivit byggt;
- 3) vid förvärv av nybyggt fartyg omedelbart från den som byggt det-samma;
- 4) vid förvärv av fartyg som är avsett för räddning av skeppsbrutna; samt
- 5) vid förvärv som göres av statstjänsteman för användning i tjänsten.

16 §.

Överlåtes köp utgår stämpelavgift endast för det sista fånget, därest överlåtelser sker utan tillägg till eller förändring i något av köpevillkoren i vidare mån än beträffande tiden för tillträde och betalning ävensom sådana ändringar i sättet för betalningen, som påkallas av ändrade inteckningsförhållanden, samt anmälningar om fången ske inom stadgad tid och vad angår överlåtelser inom sex månader räknat från köpet.

Överlåtes fång som avses i 14 § såsom tillskott till bolag eller förening eller till delägare i nybildat rederi eller bolag utgår stämpelavgift endast för sista fånget, därest överlåtelser sker utan andra tillägg till eller förändringar i förvärvsvillkoren än sådana, som angivas i första stycket eller som betingas av att vederlaget för överlåtelser utgöres av aktier eller andelar eller av att flera bliva delägare i fartyget eller fartygsslotten, samt

anmälningar om fången ske inom stadgad tid och vad angår överlåtelsen inom två år räknat från första fångtet.

Om avgift för det första fångtet redan erlagts, avräknas beloppet från avgiften för det sista.

Begäran om avgiftsbefrielse som ovan avses skall vara åtföljd av skriftlig uppgift om förvärvsvillkoren ävensom på heder och samvete avgiven förklaring av överlåtaren och förvärvaren att icke utöver vad uppgiften innehåller i någon form lämnats eller skall lämnas betalning eller vederlag för överlåten egendom eller eljest avtalats tillägg eller förändring av villkoren.

17 §.

Stämpelavgiften utgår med en krona för varje fullt hundratal kronor av fartygets eller fartygslottens värde vid tiden för förvärvet.

Vid köp beräknas dock stämpelavgiften å köpeskillingen, därest icke omständigheterna giva anledning till antagande, att denna understiger det verkliga värdet.

18 §.

Stämpelavgiften erlægges då anmälan om förvärvet göres enligt vad i 19 § sägs.

Anmäles icke förvärv inom stadgad tid, höjes stämpelavgiften med två procent för varje kalenderkvartal mellan det kvartal, varunder anmälan sist bort ske, och det kvartal då den skedde. Höjningen må dock icke överstiga grundavgiften. Vid beräkningen uppkommande öretal bortfaller.

19 §.

Om förvärv av fartyg, som skall vara infört i fartygsregistret eller som eljest är infört i registret, skall anmälan göras hos sjöfartsstyrelsen såsom registreringsmyndighet på sätt och inom tid varom särskilt är stadgat.

Avser förvärvet annat fartyg, åligger det överlåtaren och förvärvaren att inom en månad efter förvärvet göra skriftlig anmälan, vilken i två exemplar skall ingivas till polismyndigheten i den ort, där fartyget vid förvärvet hade sin hemort. Är förvärvaren icke bosatt här i riket, åligger dock skyldigheten endast överlåtaren.

Anmälan som i andra stycket sägs skall jämte åtföljande handlingar omedelbart av polismyndigheten insändas till sjöfartsstyrelsen.

20 §.

Vid köp skall anmälan vara åtföljd av skriftlig försäkran av överlåtaren och förvärvaren om köpeskillingen. Vid annat förvärv skall ingivas intyg av trovärdiga, med saken förtrogna män angående fartygets eller fartygslottens värde vid tiden för förvärvet; och skall vid köp sådant intyg på begäran tillhandahållas. Är förvärvsavtal skriftligt, skall avtalet bifogas anmälningen.

Lösören

21 §.

När avhandling om köp av lösören, vilka skola kvarbliva i säljarens vård, ingives för intagande i domstols protokoll, skall erläggas stämpelavgift med en krona för varje fullt hundratal kronor av köpeskillingen.

Om stämpelavgift då betalning sökes på grund av sådan handling stadgas i 33 §.

Aktier, lottbrev, obligationer m. m.

22 §.

Vid bildande av aktiebolag samt vid ökning av bolagets aktiekapital skall erläggas stämpelavgift med 10 öre för varje fullt tiotal kronor av akties nominella belopp eller, om för aktie skall betalas högre belopp, av det beloppet. Därest för aktie tillskjutes annan egendom än penningar, är avgiften för sådan aktie densamma som för aktie, vilken betalas med penningar; skall icke någon aktie betalas med penningar, utgår avgiften efter det nominella beloppet.

23 §.

Avgiften erlägges inom två månader efter det registrering skett därom att aktie blivit till fullo betald eller, då aktiekapital ökas genom överföring av vinstmedel, efter det ökningsbeslutet blivit registrerat. Inom två månader efter utgången av den tid, inom vilken tecknad aktie skall betalas, erlägges avgift för aktie, för vilken avgift ej tidigare erlagts och som ej blivit förklarad förverkad.

24 §.

Erlägges stämpelavgift för aktie senare än i 23 § sägs, höjes avgiften med sex procent för år räknat från den dag beloppet senast skulle hava erlagts till dess betalning sker. Vid beräkningen uppkommande öretal bortfaller.

25 §.

För kommanditdelägarers insats i kommanditbolag skall, inom två månader efter det registrering skett om kommanditdelägarers utfästelser, erläggas stämpelavgift med belopp som föreskrivits för aktie, beräknat å insatsen.

26 §.

För obligationer och andra skuldebrev, vilka utgivas i större antal och uppenbarligen äro avsedda för den allmänna rörelsen, skall innan de utlämnas erläggas stämpelavgift med 60 öre för varje påbörjat hundratal kronor av det nominella beloppet.

Vad nedan sägs om obligation gäller även sådana andra skuldebrev som i första stycket avses.

27 §.

Stämpelavgift utgår icke för obligationer som äro utfärdade eller garanterade av staten eller som äro utfärdade av kommun eller av Sveriges allmänna hypoteksbank, Konungariket Sveriges stadshypotekskassa, Svenska bostadskreditkassan eller Svenska skeppshypotekskassan eller av svenskt aktiebolag, som har till ändamål att idka belåning av fast egendom eller tomträtt.

28 §.

Obligation skall, utom i fall som avses i 27 §, då den utlämnas vara försedd med stämpel utvisande att avgift för densamma erlagts.

Då obligation i samband med dödning utgives i stället för annan obligation eller eljest lämnas i utbyte mot obligation, upptagande oförändrade villkor, och den äldre obligationen varit behörigen stämplad, skall obligationen icke förses med stämpel.

Obligation som blivit behörigen stämplad må, ändå att den försetts med påskrift avseende förändring av ränta, betalningstid eller andra villkor,

utlämnas utan förnyad stämpel, dock icke efter utgången av den ursprungligen bestämda betalningstiden. Konungen äger i särskilda fall medgiva, att vad nu sagts skall gälla även om i stället ny obligation utgives.

Obligation som utlämnas utan stämpel skall vara försedd med påskrift av utgivaren om orsaken därtill.

29 §.

För bevis avseende andelsrätt i svenska aktier eller obligationer och för certifikat avseende förfoganderätt över sådant värdepapper skall, där bevisen eller certifikaten utgivnas i större antal och uppenbarligen äro avsedda för den allmänna rörelsen, innan de utlämnas erläggas stämpelavgift med belopp som föreskrivits för aktie, beräknat å det vederlag som skall betalas för beviset eller certifikatet.

Avgift utgår ej för interimisbevis och teckningsbevis å aktie eller för bevis eller certifikat avseende endast sådan obligation som sägs i 27 §.

Vad i 28 § första, andra och fjärde styckena stadgas skall äga motsvarande tillämpning.

30 §.

För aktie i utländskt bolag samt för obligation som utgivits utom riket skall, därest sådan handling införes till riket, erläggas stämpelavgift med belopp som ovan föreskrivits i fråga om svensk handling av motsvarande slag, därvid avgiften för aktie skall beräknas å det belopp varå den lyder eller, om den lyder å viss andel, efter andelens värde.

Vad som stadgas om aktie i utländskt bolag skall även gälla annat andelsbevis, delaktighetsbevis eller lottbrev i utländskt företag av ekonomisk art.

Med obligation förstås handling som i 26 § sägs och som ej enligt 27 § är fri från avgift.

Å bevis avseende andelsrätt i eller certifikat avseende förfoganderätt över handling som ovan avses skall, därest det utfärdas i eller införes till riket, tillämpas vad som är stadgat om aktie eller, om handlingen avser endast obligation, vad som är stadgat om obligation.

31 §.

Avgift som i 30 § sägs skall erläggas innan handlingen här i riket överlätes eller pantsättes eller innan registrering sker av bouppteckning efter avlidnen vari handlingen är upptagen såsom tillgång. Dock inträder icke avgiftsskyldighet på grund av pantsättning, om den sker mot skuldebrev av utländsk medborgare, som icke är bosatt här i riket, eller av utländsk juridisk person.

Handlingen skall förses med stämpel utvisande att avgift för densamma erlagts. Vad eljest i 28 § är stadgat skall äga motsvarande tillämpning vid utbyte av eller påskrift å handling som här avses ävensom vid utbyte av certifikat mot den handling det angår. Har utbyte eller påskrift skett utom riket, äger innehavaren, efter anmälan i den ordning 32 § angiver, erhålla bevis å handlingen om orsaken till att den ej är försedd med stämpel.

32 §.

Vad angår aktie och lottbrev i svenskt bolag skall, när avgiftsskyldighet inträtt, till generalpoststyrelsen ingivas skriftlig anmälan därom. Tillika skall avgivas skriftlig försäkran, undertecknad av styrelseledamöterna i bolaget, angående de förhållanden av vilka stämpelavgiften beror, varvid be-

träffande aktie skall uppgivas det antal aktier som till fullo betalats, tiden när det skett samt det belopp som enligt bolagets beslut skall erläggas för varje aktie. Inkommer ej sådan anmälan inom den i 23 § föreskrivna tiden, äger generalpoststyrelsen, sedan bolaget beretts tillfälle att yttra sig, i avbidan på avgiftens slutliga fastställande provisoriskt bestämma stämpelavgiften på grundval av vad som registrerats eller eljest är upplyst.

Den som vill hava handling som avses i 26, 29 eller 30 § stämplad har att därom till generalpoststyrelsen ingiva skriftlig anmälan jämte uppgift om de förhållanden varav stämpelavgiften beror samt de handlingar som skola stämplas. Till ledning för fastställandet av avgift för aktie i utländskt bolag, lydande å viss andel, skall därjämte avgivas deklARATION och, om det påfordras, värdebevis av beskattningsmyndighet i det land varom är fråga.

Andra skuldebrev och fordringsbevis

33 §.

Avgiftsplikt föreligger då hos domstol sökes betalning eller inteckning för fordran på grund av

- 1) skuldebrev, växel, check eller godkänd räkning;
- 2) avhandling rörande överlåtelse av fast eller lös egendom eller upplåtelse av nyttjanderätt;
- 3) avhandling rörande arbetsbeting, fraktavtal eller försäkringsavtal; samt
- 4) annan förbindelse eller avhandling, med undantag av tjänsteavtal, varigenom betalning blivit utfäst.

34 §.

Stämpelavgift utgår icke

- 1) då fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i järnväg för allmän trafik;
- 2) då betalning sökes på grund av obligation, för vilken erlagts stämpelavgift enligt 26 eller 30 §;
- 3) då inteckning sökes på grund av 4 § lagen den 8 april 1927 om inteckningshavares rätt till betalning ur ersättning, som utgår på grund av brandförsäkringsavtal;
- 4) då med avseende å inteckning i fast egendom begäres sådan åtgärd, som omförmäles i 21, 26, 27 eller 34 § förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom, eller motsvarande åtgärd sökes beträffande annan inteckning.

35 §.

Stämpelavgiften utgör 40 öre för varje fullt hundratal kronor av det kapitalbelopp, för vilket betalning eller inteckning sökes.

Sökes betalning eller inteckning för belopp, för vilket betalning eller inteckning tidigare sökts på grund av samma handling, utgår ej avgift för det beloppet.

Har inteckning, helt eller till visst belopp, dödats eller av annan anledning upphört att gälla och sökes senare ny inteckning, äger befrielse som i andra stycket sägs rum allenast, därest ny inteckning sökes inom ett år efter det den förra inteckningen upphörde att gälla och i egendom som helt eller delvis omfattades av denna. Sökes samtidigt med att inteckning dödas ny inteckning i egendom, som helt eller delvis omfattades av den dödade, gäller befrielsen ändå att ny handling åberopas.

Lotteri

36 §.

För lotteri, som anordnas med tillstånd av Konungen eller länsstyrelse, skall, därest det avser andra värdeföremål än penningar och sammanlagda beloppet av de gjorda insatserna överstiger femtontusen kronor, erläggas stämpelavgift med fem kronor för varje fullt hundratal kronor av nämnda belopp.

Avgiften erlägges inom en månad efter varje dragning. Betalas avgiften senare höjes den på sätt stadgas i 24 §.

37 §.

Då tillstånd meddelas till lotteri, vilket avser högre sammanlagt insatsbelopp än femtontusen kronor och i övrigt är sådant som i 36 § sägs, skall underrättelse därom tillställas generalpoststyrelsen. Den som erhållit uppdrag att utöva tillsyn över lotteriet har att till styrelsen insända uppgift om tiden för dragningen.

Inom tid som i 36 § angives skall lotteriets anordnare till styrelsen insända uppgift om dragningen samt ett av notarius publicus eller den som utövar tillsyn över lotteriet på grundval av räkenskaperna för detta utfärdat intyg om sammanlagda beloppet av gjorda insatser.

Avgiftens fastställande och erläggande

38 §.

Stämpelavgift som skall erläggas vid sökande av lagfart, inskrivning, in-teckning eller betalning samt vid ingivande av handling som i 21 § sägs fastställas av underrätt där sådan åtgärd först sökes. I övrigt fastställas av länsstyrelsen avgift enligt 11 §, av sjöfartsstyrelsen avgift enligt 14 § samt av generalpoststyrelsen avgift enligt 22, 25, 26, 29, 30 och 36 §§.

39 §.

Uppskattning av livräntas kapitalvärde sker enligt de tabeller som äro fogade vid förordningen om statlig förmögenhetsskatt.

Värdet av utländskt myntslag beräknas med tillämpning av de i förordningen om arvsskatt och gåvoskatt stadgade grunderna.

40 §.

De bevis och intyg samt övriga upplysningar som äro nödiga för fastställande av stämpelavgift skola tillhandahållas eller eljest bekostas av den avgiftsskyldige.

41 §.

Avgiftsskyldig må genom vite föreläggas att avgiva föreskriven anmälan samt fullgöra skyldighet som sägs i 40 §.

Försuttet vite utdömes av den myndighet som förelagt vitet.

42 §.

Handling på grund av vilken sökes lagfart å fast egendom eller inskrivning av tomträtt samt avhandling som sägs i 21 § må, därest stämpelavgif-

ten beräknas överstiga etthundra kronor, icke mottagas utan att det belopp, vartill stämpelavgiften beräknas uppgå, samtidigt erlägges.

43 §.

Inbetalas, i andra fall än i 42 § sägs, fastställd stämpelavgift icke genast efter tillsägelse, skall om förhållandet göras anmälan hos länsstyrelsen med överlämnande av protokollsutskrift, innefattande beslut om avgiftens fastställande, eller annat bevis, innehållande uppgift om avgiftens belopp och vem som har att erlägga densamma. Det åligger länsstyrelsen att förordna om det felande beloppets uttagande i den ordning, som enligt uppbördsförordningen gäller om indrivning av restförd skatt.

Beträffande avgift för indrivningen skall gälla vad som är föreskrivet om indrivning av arvsskatt.

44 §.

Stämpelavgiften vid förvärv av fast egendom eller tomträtt eller av fartyg eller av lösören genom avhandling som sägs i 21 § bekostas av förvärvaren, om ej annat är avtalat.

I förhållande till statsverket skola för stämpelavgifts erläggande svara beträffande avgift vid förvärv av fartyg båda kontrahenterna, beträffande avgift för aktier och lottbrev i svenska bolag, bolaget samt de som varit ledamöter i dess styrelse sedan skyldighet att erlägga avgiften inträdde, samt

beträffande avgift för obligationer, andelsrättsbevis och certifikat som avses i 26 och 29 §§ samt för här i riket utfärdade andelsrättsbevis och certifikat som avses i 30 §, utfärdaren.

Då flera svara för avgiftens erläggande, åligger ansvarigheten dem solidariskt.

45 §.

Den myndighet, på vilken det enligt 38 § ankommer att fastställa avgift, har tillika att uppbära avgiften samt verkställa stämpelbeläggning av handling på grund av vilken avgiften utgår eller, i fråga om aktier och lottbrev i svenska bolag samt lotteri, av utgående expedition i ärendet.

Därest av underrätt fastställd avgift av överrätt fastställes till högre belopp än förut beräknats, ankommer dock uppbörden av felande belopp å länsstyrelsen, som tillika har att, om så kan ske, verkställa stämpelbeläggning av den handling på grund av vilken avgiften utgår. I fråga om stämpelavgifter, som enligt 55 § granskas av advokatfiskalen, äger han, därest felande belopp inbetalas till honom, verkställa stämpelbeläggnings; och skall vid tillämpningen av 51 och 53 §§ så anses som om avgiften blivit fastställd av hovrätten.

46 §.

De ytterligare bestämmelser som erfordras rörande uppbörd och redovisning av stämpelavgift samt stämplarna och stämpelbeläggnings meddelas av Konungen eller den myndighet Konungen bestämmer.

Förhandsbesked

47 §.

Statskontoret må lämna besked på förhand huruvida och med vilket belopp stämpelavgift i visst fall skall utgå enligt denna förordning utom vad angår avgifter som fastställas av underrätt.

Förhandsbesked sökes skriftligen. Vid ansökningen skall fogas avskrift av eller utkast till den handling varom är fråga eller ock redogörelse för omständigheterna i det fall ansökningen avser. Äro upplysningarna otillräckliga, må sökanden anmanas att i angivna hänseenden fullständiga densamma vid äventyr att ansökningen avvisas.

48 §.

Finner statskontoret med hänsyn till ansökningens innehåll förhandsbesked icke kunna meddelas, skall ansökningen avvisas.

Avvisas ej ansökningen, skall yttrande i ärendet inhämtas av generalpoststyrelsen. Avskrift av meddelat förhandsbesked tillställs styrelsen.

49 §.

Över meddelat förhandsbesked må besvär anföras hos Konungen av sökanden och generalpoststyrelsen. Besvären skola vara ingivna till statskontoret inom en månad från den dag, då klaganden erhållit del av förhandsbeskedet.

Över beslut, varigenom ansökan om förhandsbesked avvisats, må besvär ej anföras.

50 §.

Av statskontoret meddelat förhandsbesked eller, om besvär anförts, Konungens beslut i anledning av besvären skall vara för statsverket bindande, därest det av sökanden åberopas och författningsändring ej trätt i kraft efter beslutets meddelande. Det är sökanden obetaget att ändock föra talan mot beslut, varigenom stämpelavgiften senare fastställts.

Atervinning, besvär och återbetalning

51 §.

1. Har stämpelavgift erlagts vid ansökan om lagfart, inskrivning eller in-teckning, och avslås därefter ansökningen på grund av att fånges- eller in-teckningshandlingen var ogill, eller blir fång ogillt jämlikt gällande be-stämmelser om inskränkning i rätten att förvärva fast egendom, äger för-värvaren eller in-teckningssökanden återbekomma den erlagda avgiften.

2. Rätt till återvinning av erlagd stämpelavgift tillkommer ock förvärva-ren när avtal angående fast egendom gått åter, därest ansökningen om lagfart förklarats vilande jämlikt 6 § 3 mom. eller 9 § andra stycket förordningen den 16 juni 1875 angående lagfart å fång till fast egendom samt ansökning, som gjorts inom tre månader från förvärvet, om utbrytning av området eller undanröjande eljest av hindret mot lagfart genom lagakraftäggande beslut lämnats utan bifall,

eller egendomen enligt fångeshandlingen förvärvats för att användas till bebyggelse eller annat särskilt ändamål samt ansökning, som gjorts inom tre månader från förvärvet, om tillstånd till avsedd användning genom laga kraftäggande beslut lämnats utan bifall.

3. Om avräkning som i 5 och 16 §§ sägs ej kunnat ske med hela det er-lagda beloppet, äger den som erlagt avgiften utfå skillnaden.

4. Har avgift enligt 7 § andra stycket eller 11 § erlagts med dubbelt be-lopp, och avyttras den förvärvade egendomen inom tio år från förvärvet, skall hälften av det erlagda beloppet återbetalas.

5. Träder aktiebolag i likvidation enligt 46 § lagen om aktiebolag sedan stämpelavgift för aktie erlagts, äger den som betalat avgiften återbekomma densamma.

6. Återvinning som ovan sägs omfattar icke sådan förhöjning av stämpelavgift varom stadgas i 10, 18 och 24 §§.

Ansökan om återvinning göres skriftligen hos den myndighet, å vilken enligt 38 § avgiftens fastställande ankommer. Ansökningen skall vara inkommen inom ett år från det förutsättningarna för återvinning föreligga eller, om tid för anförande av besvär enligt 53 § då ännu ej utgått, inom besvärstiden.

52 §.

I annat fall än i 51 § sägs äger Konungen, därest omständigheterna äro jämförliga med de i 51 § nämnda eller om synnerliga skäl därtill eljest föreligga, förordna att erlagd stämpelavgift skall helt eller delvis återbetalas.

53 §.

Talan mot beslut av myndighet som i 38 § sägs angående fastställande eller återvinning av stämpelavgift föres genom besvär i hovrätt, om beslutet meddelats av underrätt, och eljest hos Konungen. Besvären ingivas till den myndighet som meddelat beslutet och skola vara inkomna inom tre år därefter.

Besvär må anföras, förutom av enskild part, mot underrätts beslut av advokatfiskalen vid hovrätten och eljest av befattningshavare hos generalpoststyrelsen, som styrelsen bestämmer. Har part anført besvär skall vederparten städse höras över besvären. Vill jämväl vederparten söka ändring skall denne inkomma med sina besvär inom två månader från det delgivningen ägde rum. I sistnämnda fall må vederparten inkomma med besvärinlagan till den myndighet som har att pröva besvären; prövningen huruvida hans besvärstalan fullföljts på föreskrivet sätt och inom rätt tid skall alltid tillkomma myndigheten.

Över beslut varigenom vite förelagts må klagan ej föras.

54 §.

Äger på grund av 51 § eller, efter besvär enligt 53 §, överrättens eller Konungens beslut någon återfå erlagd stämpelavgift, skall i den ordning, som i uppbördsförordningen är föreskriven i fråga om restitution av skatt, avgiftsbeloppet kostnadsfritt återbetalas, ändå att till grund för återbetalningen åberopat beslut ej vunnit laga kraft.

Utom i fall som avses i 51 § 4. skall tillika utgå ränta å avgiftsbeloppet efter fem procent om året från och med den dag då beloppet, efter det avgiften fastställts, visas hava inbetalats till den dag då detsamma återbekommes; dock må ränta ej utgå för längre tid än till dess trettio dagar förflutit från det laga kraft åkommit det beslut, enligt vilket beloppet skall återbekommas, och i varje fall ej för längre tid än ett år från det beslut om avgiftens fastställande först meddelats.

I fall som avses i 52 § ankommer det å Konungen att förordna i vad mån ränta skall utgå å avgiftsbelopp som återbetalas; dock må ränta ej beräknas efter högre räntefot eller för längre tid än i andra stycket är stadgat.

Då avgiftsbelopp återbetalas, skall anteckning därom ske å den stämpelbelagda handlingen eller expeditionen.

Tillsyn å avgiftens utgörande

55 §.

Underrätts beslut angående fastställande och återvinning av stämpelavgift skola i hovrätten granskas av advokatfiskalen med ledning av de renoverade exemplar av dagbok och protokoll vilka insändas till hovrätten.

56 §.

I fråga om stämpelavgifter, som enligt 38 § skola fastställas av underrätt, äger advokatfiskalen, därest åtalet skall upptagas av hovrätten, föra talan mot tjänsteman angående fel eller försummelse vid tillämpningen av denna förordning eller med stöd därav utfärdade föreskrifter.

Å generalpoststyrelsen ankommer att i andra fall vid domstol föra talan för bevakande av statsverkets rätt i fråga om stämpelavgift enligt denna förordning.

57 §.

Myndighet, till vilken ingives handling som skall vara stämpelbelagd, bör tillse att handlingen är försedd med stämplar till behörigt belopp samt, om så ej är fallet och stämpelbeläggningen ej ankommer å myndigheten, göra anmälan om förhållandet till generalpoststyrelsen.

58 §.

De ytterligare bestämmelser som erfordras rörande tillsyn över debitering och uppbörd av stämpelavgift meddelas av Konungen eller den myndighet Konungen bestämmer.

Ansvarsbestämmelser

59 §.

Med dagsböter straffes

den som underlåter att fullgöra skyldighet enligt 19 § att anmäla stämpelpliktigt förvärv av fartyg;

den som underlåter att enligt 32 § första stycket göra anmälan om stämpelskyldighet för aktie eller lottbrev;

den som i strid mot bestämmelse i 26—29 §§ utlämnar handling som där avses utan att den är försedd med stämpel eller med påskrift om orsaken till att den må utlämnas utan stämpel;

den som i strid mot 30 och 31 §§ överlåter eller pantsätter handling som där avses utan att den är försedd med stämpel eller eljest icke fullgör skyldighet att låta stämpelbelägga sådan handling på sätt i 32 § andra stycket sägs;

den som förvärvar eller belånar handling, som enligt bestämmelse i 26—31 §§ skall vara stämplad, utan att den är försedd med stämpel;

den som underlåter att fullgöra skyldighet enligt 37 § att göra anmälan om dragning i lotteri.

60 §.

Om ansvar för den som lämnar oriktig uppgift i försäkran eller deklARATION som skall tjäna till ledning vid fastställande av stämpelavgift gäller vad i skattestrafflagen är stadgat.

61 §.

Träffa förvärvare och överlåtare av fast egendom eller tomträtt avtal om betalning utöver vad förvärvshandlingen innehåller eller erlägges eller mottages sådan betalning, och föranledes därav att stämpelavgift icke utgår eller fastställs till för lågt belopp, straffes med böter eller fängelse i högst sex månader. Böterna skola bestämmas till högst fem gånger det belopp som undandragits, dock minst etthundra kronor.

Övergångsbestämmelser

62 §.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1962.

Genom denna förordning upphävas, med de begränsningar nedan stadgas,

förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften;
 förordningen den 22 juni 1911 (nr 51 s. 4) angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift;
 förordningen den 24 maj 1940 (nr 390) om vissa undantag från stämpelpfikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften;

förordningen den 30 juni 1943 (nr 424) angående kommissionärsavgift i domsagorna och vattendomstolarna;

förordningen den 30 juni 1948 (nr 418) om särskilt undantag från skyldighet att utgiva lagfartsstämpel och skatt för gåva efter vissa lantmäteriförrättningar inom Kopparbergs län, såvitt förordningen avser lagfartsstämpel;

förordningen den 5 juni 1953 (nr 359) om visst undantag från stämpelpfikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m.; samt

förordningen den 14 maj 1954 (nr 214) om visst undantag från stämpelpfikt enligt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften m. m.

Förekommer i lag eller författning hänvisning till eller avses däri eljest föreskrift, som ersatts genom bestämmelse i denna förordning, skall den bestämmelsen i stället tillämpas.

63 §.

Beträffande avgiftsplikt, avgifts beräkning och återvinning i fråga om sådant förvärv av fast egendom, tomträtt, kronohemman eller skattlagt krononybygge och fartyg som skett före förordningens ikraftträdande,

tiden för erläggande av avgift för aktie i svenskt aktiebolag som bildats eller för insats i kommanditbolag vilken utfästs före ikraftträdandet, samt beräkning av avgift för lotteri, vartill tillstånd meddelats före ikraftträdandet,

skola i stället för bestämmelserna i denna förordning tillämpas motsvarande äldre bestämmelser, dock att även i sådant fall vad i 10, 18, 24 och 36 §§ i förordningen stadgas om förhöjning av stämpelavgift skall gälla såvitt avser tid efter ikraftträdandet.

64 §.

Vad i 30 § stadgas skall icke äga tillämpning å aktiebrev som införts före den 1 oktober 1921 eller å obligation som införts före den 1 januari 1895 eller å certifikat som utfärdats eller införts före den 1 juli 1927, därest handlingen är försedd med påskrift av magistrat att den före angiven dag blivit uppvisad. Är obligation, som införts senare än nyss sagts men före den 1 juli 1917, försedd med påskrift av magistrat att den före sistnämnda dag uppvisats, skall för obligationen erläggas stämpelavgift enligt de för obligation närmast före den 1 juli 1917 gällande bestämmelserna.

Obligationsutgivare, som här i riket utlämnar obligation, dagtecknad före den 1 juli 1917, utan att förse obligationen med anteckning om dagen då den utlämnas, straffes med dagsböter.

65 §.

Erfordras ytterligare bestämmelser i fråga om förordningens ikraftträdande, utfärdas sådana av Konungen.

Utredningens förslag

till

Förordning

om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående
en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper

Härigenom förordnas, dels att 1, 14 och 19 §§ förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper¹ skola hava ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att i förordningen skall införas en ny paragraf, benämnd 8 a §, av den lydelse nedan sägs.

Nuvarande lydelse:

1 §.

Vid överlåtelse — — — nedan sägs.
Med fondpapper förstås i denna förordning aktier i inländska och utländska aktiebolag, lotter i inländska solidariska bankbolag (banklotter) samt lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i andra inländska bolag, som driva bankrörelse, eller i kommanditbolag ävensom obligationer; och anses som obligation enligt denna förordning jämväl förskrivning, vilken, ändock att den ej betecknats som obligation, jämlikt förordningen angående stämpelavgiften skall lika med obligation stämpelbeläggas.

Lika med — — — fondpapper (certifikat).

Föreslagen lydelse:

1 §.

Vid överlåtelse — — — nedan sägs.
Med fondpapper förstås i denna förordning aktier i inländska aktiebolag, lottbrev i inländska kommanditbolag, aktier i utländska aktiebolag jämte andelsbevis, delaktighetsbevis eller lottbrev i andra utländska företag av ekonomisk art, obligationer samt sådana andelsrättsbevis avseende aktier eller obligationer, vilka utgivas i större antal och uppenbarligen äro avsedda för den allmänna rörelsen; och anses som obligation enligt denna förordning jämväl förskrivning, vilken, ändock att den ej betecknats som obligation, jämlikt förordningen angående stämpelavgiften skall lika med obligation stämpelbeläggas.

Lika med — — — fondpapper (certifikat).

8 a §.

Bank- och fondinspektionen äger medgiva fondhandlare att fullgöra avgiftsplikten på annat sätt än ovan är stadgat ävensom meddela de föreskrifter som därvid skola iakttagas.

14 §.

Försummas anmälan, som i 1 § andra stycket föreskrives, straffes den försumlige med dagsböter.

14 §.

Åsidosätts föreskrifter, som meddelats enligt 8 a §, eller försummas anmälan, som i 9 § andra stycket fö-

¹ Senaste lydelse se SFS, beträffande 1 § 1927: 167, 14 § 1933: 245 och 19 § 1944: 453.

Nuvarande lydelse:

19 §.

Beträffande *restitution samt upp-
börd och redovisning för överlåtelse-
stämplar* skall i tillämpliga delar
iakttagas vad som finnes föreskrivet
i 21 samt 43—45 §§ förordningen
angående stämpelavgiften.

Föreslagen lydelse:

reskrives, straffes den försumlige
med dagsböter.

19 §.

Beträffande *förhandsbesked och
återfående av stämpelavgift* skall i
tillämpliga delar iakttagas vad som
finnes föreskrivet i förordningen an-
gående stämpelavgiften.

*Bestämmelser rörande upp-
börd och redovisning av stämpelmedel
meddelas av generalpoststyrelsen.*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1962.

Utredningens förslag
till
Förordning
angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om
arvsskatt och gåvoskatt

Härigenom förordnas, dels att 8 §, 15 § 2 mom., 23, 32 och 51 §§, 52 § 1 mom., 53 och 54 §§, 55 § 4 och 6 mom., 59 och 62 §§, 64 § 1 och 2 mom., 71 § 3 mom. samt 72 § förordningen den 6 juni 1941 om arvsskatt och gåvoskatt¹ skola hava ändrad lydelse på sätt nedan angives, dels ock att 29 § 2 mom. samma förordning skall upphöra att gälla.

Nuvarande lydelse:

8 §.

Skall jämlikt 2 kap. lagen om arv eller på grund av testamente egendom, som tillfallit någon med fri förfoganderätt, därefter övergå å annan eller å flera efter varandra, inträder skattskyldighet för senare förvärv, då föregående innehavares rätt upphör.

Vad sålunda — — — den andre.

I fall — — — motsvarande tillämpning.

15 §.

2 m o m. Har kvarlåtenskap tillkommit efterlevande make såsom arvinge och äga vid dennes död den först avlidnes arvingar taga andel i den efterlevandes bo, beräknas denna andel till hälften därav, såframt icke jämlikt 2 kap. 2 § lagen om arv annat föranledes av förefintligheten av enskild egendom eller testamente till förmån för annan än den efterlevande, eller andelen blivit enligt lag annorlunda bestämd vid delningsförrättning, varöver behörig handling föreligger i skatteärendet.

I fall, som avses i 4 kap. 1 § lagen om testamente, skall vad i föregående stycke stadgas äga motsvarande tillämpning, där ej annat följer av testamente, varom fråga är.

Föreslagen lydelse:

8 §.

Skall jämlikt 3 kap. ärvdabalken eller på grund av testamente egendom, som tillfallit någon med fri förfoganderätt, därefter övergå å annan eller å flera efter varandra, inträder skattskyldighet för senare förvärv, då föregående innehavares rätt upphör.

Vad sålunda — — — den andre.

I fall — — — motsvarande tillämpning.

15 §.

2 m o m. Har kvarlåtenskap tillkommit efterlevande make såsom arvinge och äga vid dennes död den först avlidnes arvingar taga andel i den efterlevandes bo, beräknas denna andel till hälften därav, såframt icke jämlikt 3 kap. 2 § ärvdabalken annat föranledes av förefintligheten av enskild egendom eller testamente till förmån för annan än den efterlevande, eller andelen blivit enligt lag annorlunda bestämd vid delningsförrättning, varöver behörig handling föreligger i skatteärendet.

I fall, som avses i 12 kap. 1 § ärvdabalken, skall vad i föregående stycke stadgas äga motsvarande tillämpning, där ej annat följer av testamente, varom fråga är.

¹ Senaste lydelse beträffande 23 och 32 §§, 52 § 1 mom., 53, 54 och 59 §§ se SFS 1958: 562.

Nuvarande lydelse:

23 §.

Vid uppskattning — — — yngstes ålder.

E. Värdet av utländskt myntslag beräknas efter kursen vid tiden för skattskyldighetens inträde med tillämpning av de i förordningen angående stämpelavgiften stadgade grunderna.

F. Annan lös — — — skedd försäljning.

29 §.

2 mom. Då arvsskatt utgår för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) död, skall från den arvsskatt, som sammanlagt belöper på de särskilda arvs- och testamentslotterna, avdragas lösen, som erlagges vid boupptecknings inregistrering hos underdomstol i stad, eller, om på grund av gällande bestämmelser dylik lösen ej fordras, däremot svarande belopp.

32 §.

Har efter — — — eller 16 §;

d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 3 kap. 10 § lagen om boutredning och arvskippte stadgas föranleder tilllägg till eller rättelse av bouppteckningen;

e) kännedom erhållits — — — felande belopp.

51 §.

Ärende rörande fastställande av skatt, som ej skall uttagas efter deklARATION, upptages till avgörande vid inregistrering av bouppteckning eller handling, som avses i 3 kap. 10 § lagen om boutredning och arvskippte, eller, där jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande blivit beviljat, när till beskattningsmyndig-

Föreslagen lydelse:

23 §.

Vid uppskattning — — — yngstes ålder.

E. Värdet av utländskt myntslag beräknas efter den vid tiden för skattskyldighetens inträde gällande köpkursen å växlar, utställda i det myntslaget och lydande på betalning vid uppvisandet. Finnes ej sådan kurs eller kan av annan anledning värdet icke beräknas efter angiven grund, bestämmer Konungen eller den myndighet Konungen förordnar, hur beräkningen skall ske.

F. Annan lös — — — skedd försäljning.

29 §.

(2 mom. utgår)

32 §.

Har efter — — — eller 16 §;

d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 20 kap. 10 § ärvdabalken stadgas föranleder tilllägg till eller rättelse av bouppteckningen;

e) kännedom erhållits — — — felande belopp.

51 §.

Ärende rörande fastställande av skatt, som ej skall uttagas efter deklARATION, upptages till avgörande vid inregistrering av bouppteckning eller handling, som avses i 20 kap. 10 § ärvdabalken, eller, där jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande blivit beviljat, när till beskattningsmyndigheten ingivits handling,

Nuvarande lydelse:

heten ingivits handling, för vars företeende anståndet beviljats, eller, om sådan handling icke ingives inom anståndstiden, vid utgången av sistnämnda tid eller, då jämlikt 32 § a) efterbeskattning skall äga rum till följd av bevakning av där omförmålt testamente, vid bevakningen.

Föreslagen lydelse:

för vars företeende anståndet beviljats, eller, om sådan handling icke ingives inom anståndstiden, vid utgången av sistnämnda tid eller, då jämlikt 32 § a) efterbeskattning skall äga rum till följd av bevakning av där omförmålt testamente, vid bevakningen.

Å bouppteckning eller handling, som avses i 20 kap. 10 § ärvdabalken, eller i fall, då deklaration skall avgivas, å deklarationen eller, då jämlikt 32 § a) efterbeskattning skall äga rum till följd av bevakning av testamente, å utgående expedition angående testamentsbevakningen skall tecknas bevis om det belopp, vartill skatten blivit fastställt.

Har jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande beviljats, åligger det dödsboet att för anteckning, som i föregående stycke sägs, tillhandahålla utlämnad bouppteckning.

52 §.

1 m o m. Skatt enligt denna förordning skall, i den mån ej jämlikt 55 § anstånd medgivits, erläggas inom sex veckor efter det *beskattningsmyndighet meddelat* beslut om skattens fastställande.

Har jämlikt — — — krontal bortfaller.

Skatten jämte ränta, där sådan skall beräknas, uttages genom stämpelbeläggning med användande av dubbla beläggningsstämplar, om vilka stadgas i förordningen angående stämpelavgiften. Stämplarna anbringas å bouppteckning eller handling, som avses i 3 kap. 10 § lagen om boutredning och arvskippte, eller i fall, då deklaration skall avgivas, å deklarationen eller, då jämlikt 32 § a) efterbeskattning skall äga rum till följd av bevakning av där omförmålt testamente, å utgående expeditionen angående testamentsbevakningen.

Den som å tjänstens vägnar har att mottaga handling, vilken efter vad nu sagts skall förses med stämpel,

52 §.

1 m o m. Skatt enligt denna förordning skall, i den mån ej jämlikt 55 § anstånd medgivits, erläggas inom sex veckor efter det beslut om skattens fastställande *meddelats*.

Har jämlikt — — — krontal bortfaller.

Skatt, som fastställts av underrätt och med vars erläggande anstånd ej medgivits, ävensom ränta, där sådan skall beräknas, betalas genom insättning å särskilt postgirokonto. I andra fall sker inbetalning till den länsstyrelse, som är beskattningsmyndighet, eller länsstyrelsen i det län, som underrätten tillhör. Inbetalningen sker kostnadsfritt.

Handling, som avses i 51 § andra stycket, må ej utlämnas förrän skatt, med vars erläggande anstånd ej beviljats, blivit gulden, och skall handlingen före utlämnandet förses med anteckning om beloppet av inbetald skatt.

Nuvarande lydelse:

eller testamente, vars bevakande föranleder efterbeskattning, åligger att tillhandahålla erforderliga stämplat, och skola stämplatarna hos honom köpas och stämpelbeläggning av honom verkställas i enlighet med beskattningsmyndighetens beslut om skattens fastställande.

Har jämlikt 17 § anstånd med skattens fastställande beviljats åligger det dödsboet att för stämpelbeläggning tillhandahålla utlämnad bo-uppteckning.

53 §.

Inbetalas icke, där stämpelbeläggning skall äga rum vid underrätt, inom i 52 § 1 mom. angiven tid för stämpelbeläggningsen erforderligt belopp, skall, såframt ej annat följer av vad i 6 § sista stycket stadgas, rätten därom göra anmälan hos länsstyrelsen med överlämnande av protokollsutskrift, innefattande beslutet om skattens fastställande jämte bo-uppteckning, om sådan föreligger. Anmälan skall innehålla uppgift, huruvida och i vad mån det åligger dödsbo att förskjuta ogulden skatt, ävensom erforderlig uppgift om skattskyldigs hemvist.

Det åligger länsstyrelse efter anmälan som nu nämnts ävensom vid försummad inbetalning av belopp, som för stämpelbeläggning skall uppbäras av länsstyrelsen, att förordna om det felande beloppets uttagande i den ordning som om uttagande av oguldna kronoutskylder är stadgad. Avgift för indrivningen skall utgå enligt grunder som av Konungen bestämmas.

Har av överrätt skatt blivit fastställd till högre belopp än förut beräknats och har icke inom tre veckor efter det laga kraft ägande beslut i sådant hänseende förelåg det felande beloppet erlagts, ankommer på vederbörande advokatfiskal att till länsstyrelsen överlämna beslutet för beloppets uttagande i den ordning som nyss nämnts.

Föreslagen lydelse:

53 §.

Inbetalas icke skatt, som fastställt av underrätt och med vars erläggande anstånd ej medgivits, inom i 52 § 1 mom. angiven tid, skall, såframt ej annat följer av vad i 6 § sista stycket stadgas, rätten därom göra anmälan hos länsstyrelsen med överlämnande av protokollsutskrift, innefattande beslutet om skattens fastställande jämte bo-uppteckning, om sådan föreligger. Anmälan skall innehålla uppgift, huruvida och i vad mån det åligger dödsbo att förskjuta ogulden skatt, ävensom erforderlig uppgift om skattskyldigs hemvist.

Det åligger länsstyrelse efter anmälan som nu nämnts ävensom vid försummad inbetalning av belopp, som skall uppbäras av länsstyrelsen, att förordna om det felande beloppets uttagande i den ordning som om uttagande av oguldna kronoutskylder är stadgad. Avgift för indrivningen skall utgå enligt grunder som av Konungen bestämmas.

Nuvarande lydelse:

54 §.

Arvsskatt för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) eller i fall, som avses i 8 § första stycket, föregående innehavarens död, ävensom i 52 § 1 mom. omnämnd ränta förskjutas av dödsboet, dock icke där fråga är om lott, som beskattas efter vad i 6 § andra stycket d) sägs, eller förvärv, som avses i 12 §. Skattskyldig skall vid tillträde av honom tillkommande lott, för vilken skatten förskjutits av dödsboet, till boet gälda på lotten belöpande skatt utan avdrag i sådant hänseende, som i 29 § 2 mom. sägs, jämte andel i räntan; och skall tillika å belopp, som sålunda skall erläggas, gäldas den ränta, som kunnat av dödsboet påräknas vid insättning å bankräkning.

Saknas i dödsbo tillgång till gäldande av skatt och ränta, som icke erlagts inom tid, som angives i 52 § 1 mom., svare dödsbodelägarna för vad som brister såsom i lagen om boupredning och arvskifte är stadgat i fråga om gäld efter den döde; dock vare efterlevande make fri från sådant ansvar, där han vid bodelning icke erhållit mer än som enligt lag tillkommer honom.

55 §.

4 m o m. Har anstånd medgivits, förses den stämpelpfiktiga handlingen dels med stämplat till värde motsvarande det till beskattningsmyndigheten kontant inbetalda skattebeloppet, dels ock med anteckning därom att skuldförbindelse blivit avlämnad för återstoden av skattens belopp.

6 m o m. Underrätt, som — — — mottagna handlingarna.

Å länsstyrelsen ankommer att vårda och bevaka skuldförbindelse och säkerhet, som till densamma överlämnats eller av länsstyrelsen omedelbart mottagits. Influtna belopp skola redovisas såsom stämpelmedel.

Föreslagen lydelse:

54 §.

Arvsskatt för egendom, för vilken skattskyldighet inträtt vid arvlåtarens (testators) eller i fall, som avses i 8 § första stycket, föregående innehavarens död, ävensom i 52 § 1 mom. omnämnd ränta förskjutas av dödsboet, dock icke där fråga är om lott, som beskattas efter vad i 6 § andra stycket d) sägs, eller förvärv, som avses i 12 §. Skattskyldig skall vid tillträde av honom tillkommande lott, för vilken skatten förskjutits av dödsboet, till boet gälda på lotten belöpande skatt jämte andel i räntan; och skall tillika å belopp, som sålunda skall erläggas, gäldas den ränta, som kunnat av dödsboet påräknas vid insättning å bankräkning.

Saknas i dödsbo tillgång till gäldande av skatt och ränta, som icke erlagts inom tid, som angives i 52 § 1 mom., svare dödsbodelägarna för vad som brister såsom i 21 kap. ärvdabalken är stadgat i fråga om gäld efter den döde; dock vare efterlevande make fri från sådant ansvar, där han vid bodelning icke erhållit mer än som enligt lag tillkommer honom.

55 §.

4 m o m. Har anstånd medgivits, skall anteckning, som avses i 52 § 1 mom. sista stycket, innehålla uppgift, dels om det kontant inbetalda skattebeloppet dels ock därom att skuldförbindelse blivit avlämnad för återstoden av skattens belopp.

6 m o m. Underrätt, som — — — mottagna handlingarna.

Å länsstyrelsen ankommer att vårda och bevaka skuldförbindelse och säkerhet, som till densamma överlämnats eller av länsstyrelsen omedelbart mottagits. Influtna belopp skola redovisas såsom arvsskatt eller gåvoskatt.

Nuvarande lydelse:

59 §.

Har efter — — — eller 16 §;

d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 3 kap. 10 § lagen om boudredning och arvskifte stadgas föranleder tillägg till eller rättelse av bouppteckningen;

e) kännedom erhållits — — — beräknat belopp.

Ansökan om — — — i skatteärendet.

62 §.

Underrätts beslut — — — sammanlagda belopp.

Länsstyrelses beslut i skatteärendet upptages i *särskilt protokoll*, vari antecknas: den skattskyldiges namn och hemvist samt skattens belopp, men må om gåvodeklarationens innehåll vidare anteckning icke ske.

Å brädden av protokoll som nu nämnts skola antecknas beloppet av inbetald skatt och dagen för inbetalningen eller, där jämlikt 53 § anmälan till länsstyrelse gjorts för skattens indrivning, dagen för sådan anmälan.

Finner beskattningsmyndigheten avgiven deklaration böra bevaras under längre tid än tolv år, skall anteckning härom verkställas i protokollet i samband med beslutet om skattens fastställande.

64 §.

1 m o m. Redovisning av stämpel samt granskning av sådan redovisning skall äga rum på sätt i förordningen angående stämpelavgiften är stadgat beträffande där avsedda till domstol ingivna handlingar; och skall vad om sådan granskning gäller äga motsvarande tillämpning i avseende å beskattningsmyndighets beslut i ärenden angående gåvoskatt samt eftergift eller återvinning av fastställd skatt.

Föreslagen lydelse:

59 §.

Har efter — — — eller 16 §;

d) beträffande bouppteckning yppats felaktighet, som efter vad i 20 kap. 10 § ärvdabalken stadgas föranleder tillägg till eller rättelse av bouppteckningen;

e) kännedom erhållits — — — beräknat belopp.

Ansökan om — — — i skatteärendet.

62 §.

Underrätts beslut — — — sammanlagda belopp.

Länsstyrelses beslut i skatteärendet upptages i *särskild beslutsförteckning*, vari antecknas: den skattskyldiges namn och hemvist, *gåvodeklarationens nummer och dagen då den ingavs* samt skattens belopp, men må om gåvodeklarationens innehåll vidare anteckning icke ske.

Å brädden av protokoll och i *beslutsförteckning* som nu nämnts skola antecknas beloppet av inbetald skatt och dagen för inbetalningen eller, där jämlikt 53 § anmälan till länsstyrelse gjorts för skattens indrivning, dagen för sådan anmälan.

Finner beskattningsmyndigheten avgiven deklaration böra bevaras under längre tid än tolv år, skall anteckning härom verkställas i protokollet eller *beslutsförteckningen* i samband med beslutet om skattens fastställande.

64 §.

1 m o m. Beskattningsmyndighets beslut i ärenden angående fastställande av arvsskatt och gåvoskatt samt eftergift eller återvinning av fastställd sådan skatt skola granskas av advokatfiskalen i hovrätten.

Nuvarande lydelse:

2 m o m. *Avskrift* av länsstyrelsens *protokoll* i skatteärende skall enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Konungen, för granskning överlämnas till hovrätten.

Vid *avskrift* som nu sagts ävensom vid renoverat exemplar av bouppteckningsprotokoll, som för granskning ingives till hovrätt, skola fogas till protokollet hörande deklARATIONER, vilka, sedan granskningen avslutats, skola återställas till beskattningsmyndigheten. Finnes vid granskningen, att annan deklARATION än beskattningsmyndigheten angivit bör bevaras under längre tid än tolv år, skall detta meddelas myndigheten vid deklARATIONENS återställande.

71 §.

3 m o m. Har Konungen jämlikt 10 kap. 7 § *lagen om arv* eller 1 kap. 3 § *lagen om testamente* förordnat, att av egendom, som på grund av arv eller testamente tillfaller utländsk medborgare, skall utöver arvsskatten utgå en särskild avgift, skall beträffande sådan avgift i tillämpliga delar gälla vad i denna förordning är stadgat om arvsskatt.

72 §.

Såvitt ej annat följer av vad i denna förordning stadgas, skola föreskrifterna i förordningen angående stämpelavgiften äga motsvarande tillämpning beträffande stämpelbegräddning, som äger rum för uttagande av arvs- eller gåvoskatt.

Föreslagen lydelse:

2 m o m. *Ett exemplar* av länsstyrelsens *beslutsförteckning* i skatteärende skall enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Konungen, för granskning överlämnas till hovrätten.

Vid *beslutsförteckning* som nu sagts ävensom vid renoverat exemplar av bouppteckningsprotokoll, som för granskning ingives till hovrätt, skola fogas till *förteckningen* eller protokollet hörande deklARATIONER, vilka, sedan granskningen avslutats, skola återställas till beskattningsmyndigheten. Finnes vid granskningen, att annan deklARATION än beskattningsmyndigheten angivit bör bevaras under längre tid än tolv år, skall detta meddelas myndigheten vid deklARATIONENS återställande.

71 §.

3 m o m. Har Konungen jämlikt 1 kap. 3 § eller 9 kap. 3 § *ärvdabalken* förordnat, att av egendom, som på grund av arv eller testamente tillfaller utländsk medborgare, skall utöver arvsskatten utgå en särskild avgift, skall beträffande sådan avgift i tillämpliga delar gälla vad i denna förordning är stadgat om arvsskatt.

72 §.

Advokatfiskalen äger att föra talan mot tjänsteman angående fel eller försummelse vid tillämpningen av denna förordning eller med stöd därav utfärdade föreskrifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1962. Äldre bestämmelser om erläggande och redovisning av arvsskatt och gåvoskatt skola fortfarande äga tillämpning, därest beslut om skattens fastställande meddelats före nämnda dag.

Utredningens förslag

till

Lösenlista

Avdelning I. Allmänna expeditioner

	Kr.
<i>Avskrift</i> med vidimation	
första sidan	4
varje övrig sida	2
<i>Kopia</i> , genomslags-, som expedieras jämte utskrift eller avskrift samt annan kopia med vidimation	
första sidan	2
varje övrig sida	1
<i>Duplett</i> , för vilken icke stadgats särskild lösen, lika med Avskrift. Finnes för originalet lösen bestämd, må lösen för duplett icke överstiga denna.	
<i>Vidimation</i> av avskrift eller annan kopia	
varje sida	1
<i>Bestyrkande</i> av översättning	
första sidan	10
varje övrig sida	5
<i>Diariebevis</i> eller annat bevis över ingivande av handling, när beviset utfärdas på särskild begäran	5
<i>Lagkraftbevis</i>	5
<i>Vederhäftighetsbevis</i> , för varje person beviset avser	5
<i>Protokoll</i> som utfärdas av domstol och icke är här nedan särskilt nämnt eller som på begäran utfärdas av annan myndighet, lika med Avskrift.	

*Avdelning II. Expeditioner vid domstol***Inskrivningsärenden**

<i>Lagfartsbevis</i> , tomträttsbevis och vattenfallsrättsbevis	5
---	---

<i>Bevis</i> angående inskrivningsdomares beslut tecknat på företedd handling om beslutet avser uppskov	5
om beslutet avser bifall, vilandeförklaring eller avslag	15
Sker i sistnämnda fall införing på flera upplägg i fastighetsboken eller annan inskrivningsbok beräknas ytterligare för varje upplägg utöver det första..	2

Nuvarande avgifter¹

Kr.	Anmärkningar
4 (2 + 2) per ark	<i>Avskrift annan.</i> Undantag: Avskrift för vetenskapligt ändamål (2 + 0) per ark. Avskrift av dispasch (3 + 0) per ark.
4 (2 + 2) per ark	Endast för genomslagskopia. För fotokopia saknas bestämmelser. Bestämmelser saknas för annat än körkort och trafik kort, se nedan. <i>Bevis, vidimations-</i>
0: 50 (0: 50 + 0) per ark	Hos notarius publicus debiteras första arket (1 + 0).
10 (10 + 0) per ark	<i>Översättning</i> jämte intyg om översättningens riktighet.

2 (1 + 1)

2—4

1: 50 (1: 50 + 0)

*Diariibevis.**Bevis annat* (1 + 1), (1 + 2) eller (2 + 2).*Bevis, vederhäftighets-*

3—10 per ark

Avdelning				
1	2	3	4	5
5 + 1	2 + 1	0 + 6	2 + 8	2 + 8
3 + 1	2 + 1	0 + 4	2 + 4	2 + 4

Protokoll annat, som utgives till lösningskyldig part vid underrätt och vid annan myndighet än domstol, första arket
varje av de övriga
som eljest utgives, lika med Avskrift (2 + 2).

2 (1 + 1)

Bevis, lagfarts-, vid rådhusrätt på grund av köp, byte eller gåva 5 kr. samt därutöver 2 kr. för varje fullt 1 000-tal kr. av fastighetens värde enligt nästföregående årets taxering, dock att vid köp L beräknas efter köpeskillingen därest denna överstiger taxeringsvärdet; denna L må ej överstiga 24 kr. Om varken taxeringsvärdet eller köpesumman uppgår till 1 000 kr. utgår ej S.

Bevis angående inskrivningsdomares beslut.

1 (0 + 1)

7 (6 + 1)

Undantag: Då lagfart å järnväg första gången meddelas (300 + 1). I ärende angående inteckning i jordbruksinventarier är avgiften (3 + 1).

1 (1 + 0)

¹ Då i tabellen avgift angives inom parentes, avser det första beloppet lösen (L) och det andra stämpelavgift (S). Kursiverade ord i anmärkningskolumnen anger den rubrik, varunder avgift stadgas i 3 § LF eller 3 § SF. Har rubrik ej angivits, är den likalydande med förslagets rubrik.

(Utredningens förslag)

Kr.

I ärende angående dödande av inteckning, för vilken flera fastigheter eller luftfartyg häfta, eller angående avstyckat eller avsöndrat områdes befriande från ansvar för inteckning i stamfastighet medräknas endast upplägg uppbyggande fastighet eller, i fråga om inteckning i luftfartyg, fartyg eller reservdelar, beträffande vilka inteckningen skall upphöra eller begränsas. Om gemensam inteckning helt dödas samt inteckning å samma inskrivningsdag på grund av det förut intecknade skuldebrevet ånyo fastställas att gälla i en eller flera av de fastigheter eller luftfartyg, vari den förut gällt, utgår icke lösen för bevis i dödningsärendet.	
Meddelas i ett och samma ärende bevis på flera handlingar, utgår lösen endast för ett bevis; dock skall i ärende angående utbyte av inteckningshandling för ettvar av övriga bevis utgå lösen med	5
Där i ärende rörande inteckning i järnväg bevis tecknas å tryckta eller graverade obligationer, som äro av lika lydelse eller skilja sig endast i avseende på littera och nummer, utgår lösen för varje bevis utöver det första med	1
<i>Bevis</i> eljest angående anteckning i fastighetsbok tecknat på företedd handling	2
<i>Bevis</i> angående uppvisande av inteckningshandling för anteckning om innehav eller annat ändamål	2
<i>Bevis</i> av registerföraren om anteckning i spannmåls pantregistret tecknat på företedd handling	10
<i>Gravationsbevis</i>	12
Då gravationsbevis rörande fast egendom avser flera fastigheter, å vilka lagfart sökts eller beviljats i ett sammanhang eller som gemensamt intecknats, beräknas ytterligare	
för envar av andra till och med tionde fastigheterna	4
för envar av övriga fastigheter	2
Motsvarande förhöjning tillämpas beträffande bevis rörande flera luftfartyg som häfta för samma fordran.	
För bevis rörande inteckning i jordbruksinventarier eller panträtt i spannmål, spånadslin eller hampa är lösen	6
Då gravationsbevis omfattar endast ett år eller del därav och tecknas på annat gravationsbevis, är lösen hälften av vad ovan angivits.	
Anteckning å gravationsbevis, vilken innefattar allenast komplettering av beviset med uppgift som omförmäles i 3 § tredje stycket kungörelsen den 25 februari 1921 med vissa bestämmelser att iakttaga vid utfärdande av gravationsbevis rörande fast egendom, tomträtt eller vattenfallsrätt samt av äganderättsbevis och bevis om innehav av tomträtt eller vattenfallsrätt, är fri från lösen.	
<i>Äganderättsbevis</i> i fråga om fast egendom samt bevis om innehav av tomträtt eller vattenfallsrätt	8
Då äganderättsbevis avser flera fastigheter, å vilka lagfart sökts eller beviljats i ett sammanhang eller som gemensamt intecknats, beräknas ytterligare för varje fastighet utöver den första	2
Då bevis som här sägs omfattar allenast ett år eller del därav och tecknas på annat sådant bevis, är lösen hälften av vad ovan angivits.	
Ärenden tillhörande boupptecknings- och avhandlingsprotokollen	
<i>Beviljande</i> av anstånd med förrättande av bouppteckning	15
<i>Bevis</i> om inregistrering av bouppteckning	5
dock att beviset är fritt från lösen då behållningen icke uppgår till 2 000 kr.	

Kr. Anmärkningar (Nuvarande avgifter)

- 7 (6 + 1)
- 0: 25 (0: 25 + 0)
2 (1 + 1) *Bevis angående anteckning om innehav av inteckningshandling 1 (1 + 0).*
- 1 (1 + 0) *Bevis angående uppvisande av inteckningshandling.*
- 4 (3 + 1)
10 (7 + 3) *Bevis av registerföraren om anteckning i spannmåls pantregistret. Bevis, gravations-. Undantag: gravationsbevis rörande inteckning i järnväg (30 + 3).*
- 2 (2 + 0) För envar av andra och tredje fastigheterna.
1 (1 + 0) För envar av fjärde t. o. m. 40:e fastigheterna.
- 0: 50 (0: 50 + 0) För envar av övriga fastigheter.
- 4: 50 (1: 50 + 3) För varje luftfartyg utöver det första (2 + 0).
- 3 (2 + 1) *Bevis, äganderätts-.*
- 1 (1 + 0) För envar av andra och tredje fastigheterna.
0: 50 (0: 50 + 0) För envar av övriga fastigheter.
- 8 (7 + 1)
1 (1 + 0) Därav för *protokoll* (2 + 1) och *beslut* (5 + 0).
Om behållningen icke uppgår till 1 000 kr., utgår ej avgift. Vid rådhusrätt tillkommer L för varje fullt 1 000-tal kr. av boets behållning t. o. m. 15 000 kr. med 2 kr. och från 15 000 kr. och allt vidare med 1 kr., dock högst 150 kr.

(Utredningens förslag)

	Kr.
<i>Bevis</i> angående bevakning av testamente samt bevis över intagande i protokoll av äktenskapsförord, avhandling rörande lösöreköp, bodelningshandling eller handling som ingives för att till framtida säkerhet intagas i underrättsprotokoll	15
samt för äktenskapsförord därutöver	10
<i>Kallelse</i> å okända borgenärer	20
med tillägg för varje sida av protokollet	2
och för varje underrättelse till borgenär	1

Förmynderskapsärenden

<i>Slutligt beslut</i> som utgives till part i ärende angående förmynderskap eller godmanskap enligt föräldrabalken	3
jämte för varje sida	2
dock att om ärendet avser tillstånd till överlåtelse av eller inteckning i fast egendom eller tomträtt lösen är	10
jämte tillägg som nyss sagts.	
Beslut rörande inskrivning av förmynderskap eller förordnande av förmyndare eller god man är fritt från lösen, om värdet av behållen egendom, som skall stå under förmyndarens eller gode mannens förvaltning, uppenbarligen icke uppgår till 2 000 kr.	
<i>Myndighetsbevis</i>	5

Konkurs- och ackordsärenden

<i>Ansökning</i> varigenom konkurs- eller ackordsärende anhängiggöres	10
<i>Kungörelse</i> , första exemplaret	5
varje ytterligare exemplar	2

<i>Kallelsebrev</i> , meddelande eller underrättelse, varje	1
Innehåller kallelsebrev jämväl meddelande om beslut som avses i 103 § konkurslagen är lösen	2
För de expeditioner varom stadgas i 21 § konkurslagen utgår icke lösen.	
<i>Förordnande</i> eller entledigande av förvaltare, rättens ombudsman eller god man eller person att tillhandagå gäldenär vid upprättande av boförteckning enligt lagen om utmätningssed	5
<i>Bevis</i> att någon icke är försatt i konkurstillstånd	5

Andra domstolsärenden

<i>Skriftlig ansökning</i> varigenom ärende anhängiggöres	10
dock utgår icke avgift för ansökning om att bliva entledigad från visst uppdrag eller i ärende som rör fråga om ändrade bestämmelser med avseende å villkorlig dom.	
<i>Slutligt beslut</i> som utgives till lösningskyldig part	
vid underrätt	10
vid överrätt	25
samt därutöver	
dels för varje sida av expeditionen jämte därvid fogad avskrift av lägre rätts beslut	2

(Nuvarande avgifter)

Kr.

Anmärkningar

Bevis angående bevakning av testamente (LF). Bevis över intagande i protokoll etc. (LF). Bevis annat (SF).

6 (5 + 1)
10 (0 + 10)
11 (9 + 2)

Jämlikt 8 § SF.

Därav för *protokoll* (2 + 1) per ark, *beslut* (5 + 0) och offentlig *slämning* (2 + 1).

0: 50 (0: 50 + 0) *Kallelsebrev*: oförändrad L sedan 1883.

Beslut, slutligt.

2 (2 + 0)
2 (2 + 0)

För varje ark utöver det första.

3 (2 + 1) Värdegränsen 1 000 kr.

Bevis, myndighets-. (LF). *Bevis annat* (SF).

5 (0 + 5)
1: 50—2: 50
1 (1 + 0)

Annan *ansökning* enligt 8 § SF.

Kungörelse, som anslås i rättens kansli, angående beslut om egendomsavträde eller om inledande av offentlig ackordsförhandling, första exemplaret (1: 50 + 1) och varje ytterligare exemplar som erfordras (1 + 0) samt kungörelse annan, första exemplaret (1: 50 + 0) och varje ytterligare exemplar (1 + 0). Kallelsebrev. Meddelande. Underrättelse till gäldenären enligt 20 § konkurslagen. Underrättelse, annan.

0: 50 (0: 50 + 0)

1 (1 + 0)

2 (2 + 0) per ark *Protokoll, konkursdomarens.*
2 (1 + 1) *Bevis annat.*

5 (0 + 5)

Jämlikt 8 § SF.

10 (10 + 0)
25 (0 + 25)

Beslut som vid underrätt utgives till part: a) när beslutet tecknas på företedd handling (5 + 0), b) när det särskilt utfärdas, första arket (10 + 0) och varje övrigt ark (5 + 0). Är parten lösningsskyldig tillkommer för varje dag då sammanträde för muntlig förhandling hållits (5 + 0).

Beslut som vid överrätt utgives till lösningsskyldig part:

(Utredningens förslag)

Kr.

dels för varje dag då sammanträde för muntlig förhandling hållits	
vid underrätt	5
vid överrätt	10
Utgivas till part i samma ärende flera expeditioner, för vilka skall utgöras särskild lösen för sammanträdesdagar, skall i fråga om varje sådan expedition utöver den första ske avdrag för vad i nämnda hänseende förut debiterats parten.	
Vad ovan sagts skall gälla även om beslutet intages i protokoll eller bevis. Slutligt beslut som utgives till icke lösningskyldig part lika med Avskrift. Dock utgör lösen för slutligt beslut av högsta domstolen varigenom ansökan om prövningstillstånd avslagits	
för lösningskyldig part	25
för icke lösningskyldig part	10
Bevis angående testamentsvittnesförhör tecknat på testamentet	15
Kallelse å aktiebolags borgenärer i anledning av ansökning om tillstånd till nedsättning av bolagets kapital eller till vinstutdelning eller fusion eller å ekonomisk förenings borgenärer i anledning av ansökning om tillstånd till fusion	5
Kallelsebrev i anledning av sådan ansökan, varje	1
Offentlig stämning enligt lagen om dödande av förkommen handling	5

Mål

Ansökning om stämning så ock i vattenmål annan ansökning	20
Annan skriftlig ansökning varigenom mål anhängiggöres	10
Muntlig ansökning om betalningsföreläggande med uppteckning i två exemplar av ansökningen	15
Underrättelse enligt 11 kap. 33, 47 eller 68 § vattenlagen, varje	1
Dom som utgives till lösningskyldig part	
vid underrätt	20
vid överrätt	35
samt därutöver	
dels för varje sida av domen	5
dock att för därvid fogad avskrift av lägre rätts dom lösen är för varje sida	2
dels för varje sammanträdesdag för förberedande förhandling utöver den första	
vid underrätt	10
vid överrätt	15
för första sammanträdesdagen för huvudförhandling	
vid underrätt	20
vid överrätt	30
för varje följande sådan sammanträdesdag	
vid underrätt	40
vid överrätt	50
dock att vid underrätt lösen ej skall beräknas för huvudförhandling som hålles i omedelbart samband med förberedelse.	
Utgivas till part i samma mål flera expeditioner, för vilka skall utgöras särskild lösen för sammanträdesdagar, skall i fråga om varje sådan expedition utöver den första ske avdrag för vad i nämnda hänseende förut debiterats parten.	
Dom som utgives till icke lösningskyldig part lika med Avskrift.	

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkingar
5 (5 + 0)	a) när beslutet tecknas på företedd handling (0 + 15), b) när det särskilt utfärdas, första arket (0 + 25) och varje övrigt ark (0 + 10), samt därutöver för varje dag då muntlig förhandling hållits (0 + 10). <i>Beslut</i> som eljest utgives debiteras i regel lika med <i>Avskrift</i> .
10 (0 + 10)	
25 (0 + 25)	<i>Bevis annat</i> (1 + 1) och <i>protokoll annat</i> (2 + 1) per ark.
4 (2 + 2) per ark	
5 (3 + 2)	
3: 50 (1: 50 + 2)	<i>Kallelse.</i>
0: 50 (0: 50 + 0)	<i>Kallelsebrev.</i>
3 (2 + 1)	<i>Stämning, offentlig.</i>
10 (0 + 10)	Jämlikt 8 § SF.
5 (0 + 5)	Jämlikt 8 § SF.
7 (2 + 5)	<i>Ansökning</i> jämlikt 8 § SF (0 + 5). Varje exemplar av <i>upp-teckning</i> (1 + 0).
0: 50 (0: 50 + 0)	<i>Underrättelse.</i>
10 (10 + 0)	<i>Dom</i> som vid underrätt utgives till part: a) i förenklad form (10 + 0), b) i annat fall, första arket (20 + 0) och varje övrigt ark (15 + 0).
35 (0 + 35)	<i>Dom</i> som vid överrätt utgives till lösningsskyldig part: a) i förenklad form (0 + 25), b) i annat fall, första arket (0 + 35) och varje övrigt ark (0 + 15). <i>Dom</i> som eljest utgives debiteras i regel lika med <i>Avskrift</i> .
10 (10 + 0)	Sammanträdesavgifterna oförändrade.
15 (0 + 15)	
20 (20 + 0)	
30 (0 + 30)	
40 (40 + 0)	
50 (0 + 50)	

(Utredningens förslag)

	Kr
Dom av underrätt när domen enligt vad därom är stadgat utfärdas i för- enklad form	
som utgives till lösningsskyldig part	15
samt för varje erforderlig avskrift av stämningsansökningen	5
som utgives till icke lösningsskyldig part	10
<i>Slutligt beslut</i> i mål lika med slutligt beslut i Andra domstolsärenden.	
<i>Utslag</i> efter utslagets beskaffenhet lika med Dom eller Slutligt beslut; dock utslag i lagsökningsmål vid underrätt, som utgives till lösningsskyldig part	15
som utgives till icke lösningsskyldig part	10
<i>Bevis</i> som enligt 25 § lagsökningslagen tecknas på ansökning om betalnings- föreläggande	5

*Avdelning III. Expeditioner vid annan myndighet än domstol***Aktiebolag och ekonomiska föreningar**

<i>Tillstånd</i> jämlikt lagen om aktiebolag, lagen om ekonomiska föreningar och lagen om sambruksföreningar, meddelat av Kungl. Maj:t eller den myndig- het Kungl. Maj:t förordnar eller av länsstyrelse	50
<i>Utdrag</i> ur aktiebolagsregistret, föreningsregister, filialregistret och sambruks- föreningsregistret	10
<i>Kallelse</i> till aktieägare om bolagsstämma eller till medlem av förening om sammanträde, för varje brev	1

Alkoholhaltiga drycker m. m.

<i>Tillstånd</i> att tillverka öl eller starköl	50
<i>Driftsbevis</i> i fråga om tillverkning av brännvin samt malt- och läskedrycker	25

<i>Tillstånd</i> till årsutskänkning av rusdrycker	50
<i>Annat tillstånd</i> eller medgivande i fråga om utskänkning av rusdrycker ...	15

<i>Tillstånd</i> eller medgivande i fråga om detaljhandel med öl	15
<i>Anmälningsbevis</i> i fråga om utskänkning av öl i personalmatsal	10
<i>Tillstånd</i> i fråga om försäljning och utskänkning av alkoholfria drycker ...	10

<i>Tillstånd</i> till inköp eller införsel av rusdrycker för vetenskapligt eller jämställt särskilt ändamål	10
<i>Tillstånd</i> till införsel av och detaljhandel med skattefri sprit eller alkohol- haltiga preparat	10

Allmän ordning och säkerhet

<i>Tillstånd</i> jämlikt allmänna ordningsstadgan samt godkännande av skjutbana	15
<i>Tillstånd</i> att anordna allmän sammankomst	10
<i>Tillstånd</i> för utlänning att anordna eller medverka vid offentlig föreställning	15
<i>Godkännande</i> av lokal eller tält för filmföreläsning	15

(Nuvarande avgifter)

Kr.

Anmärkningar

10 (10 + 0)
 4 (2 + 2) per ark
 10 (10 + 0)

Beslut, slutligt. Lika med *slutligt beslut* i ärende (se ovan).
Utslag med rubrik.

10 (10 + 0)
 10 (10 + 0)

Till annan än part = *Avskrift* (2 + 2) per ark.

2 (1 + 1)

Bevis annat.

Resolution.

6—40

KM:t (0 + 40), kommerskollegium (0 + 20), KB (0 + 6).

3—4

Bevis annat, hos KB (2 + 1) och eljest (2 + 2).

0: 50 (0: 50 + 0)

Kallelsebrev.

40 (0 + 40)
 3—10

Resolution.

I fråga om bränneri *tillståndsbrev för utövande av näring* (0 + 10), beträffande lättölsbryggeri *bevis rörande tillstånd att utöva tillverkning i skattefritt bryggeri* (2 + 1), i fråga om annat maltdrycksbryggeri *bevis annat* (2 + 2) och i fråga om läskedrycker *bevis varom förmåles i 6 § förordningen angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker* (2 + 2). Sistnämnda KF har upphävts.

6 (0 + 6)
 6—40

Resolution.

Bevis rörande tillstånd att utöva detaljhandel med rusdrycker eller resolution, hos KM:t (0 + 40), KB (0 + 6) och polismyndighet (5 + 1).

6 (0 + 6)

Bevis rörande tillstånd att utöva detaljhandel med pilsnerdricka.

0

Beviset slopats; förut (2 + 1).

6

Bevis rörande tillstånd att utöva detaljhandel med alkoholfria och därmed jämförliga drycker (0 + 6) eller (5 + 1).

0

I praxis utan avgift, men avgiftsfrihet finnes ej stadgad.

0

I praxis utan avgift, men avgiftsfrihet finnes ej stadgad.

6

Resolution (0 + 6) eller (5 + 1).

6 (5 + 1)

Resolution.

6

Resolution (0 + 6) eller (5 + 1).

6

Resolution (0 + 6) eller (5 + 1).

(Utredningens förslag)

	Kr.
<i>Tillstånd</i> att sköta projektionsapparat för filmföreläsning	10
<i>Tillstånd</i> att innehava skjutvapen	10
<i>Tillstånd</i> att förvärva ammunition	5
<i>Tillstånd</i> att idka handel med skjutvapen meddelat av länsstyrelse	30
<i>Godkännande</i> av föreståndare (vikarie) för handel med skjutvapen	15
<i>Tillstånd</i> till införsel och återutförsel av skjutvapen och ammunition meddelat av länsstyrelse	10
<i>Auktorisation</i> av enskilt bevakningsföretag	30
<i>Tillstånd</i> att anordna vadhållning vid tävling	100
annat lotteri	20

Bank- och kreditinrättningar

Angående aktiebolag och ekonomiska föreningar se även särskild rubrik.

<i>Okтроj</i> för bankaktiebolag eller förlängning därav	100
<i>Stadfästelse</i> å ändring av bolagsordning för bankaktiebolag	50
<i>Godkännande</i> av bolagsordning för hypoteksaktiebolag eller ändring däri ..	50
<i>Stadfästelse</i> å reglemente för sparbank och å stadgar för i jordbrukskasserörelsen ingående ekonomiska föreningar eller ändring däri	50
<i>Tillstånd</i> jämlikt lagen om bankrörelse, lagen om hypoteksaktiebolag, lagen om sparbanker och kungörelsen om sparbanker samt lagen om jordbrukskasserörelsen	50
<i>Tillstånd</i> att bilda hypoteksförening och bostadskreditförening samt fastställande eller utfärdande av reglemente för dylik förening	50
<i>Utdrag</i> ur bankregistret och sparbanksregister	10

Byggnads- och vägärenden

<i>Dispens</i> från nybyggnadsförbud meddelad av Kungl. Maj:t eller länsstyrelse	40
<i>Dispens</i> från förbud mot schaktning, fyllning, trädfällning eller annan därmed jämförlig åtgärd, meddelad av länsstyrelse	15
<i>Tillstånd</i> jämlikt lagen om allmänna vägar och lagen om enskilda vägar meddelat av länsstyrelse, dock ej tillstånd för vägförening att upptaga lån ..	20
<i>Fastställande</i> av stadgar för vägsamfällighet eller vägförening eller av ändring däri	10
<i>Tillstånd</i> jämlikt 53 § vägtrafikförordningen	50
<i>Tillstånd</i> jämlikt 63 § vägtrafikförordningen	10

Eldfarliga oljor och explosiva varor

<i>Tillstånd</i> att tillverka eldfarlig olja	30
<i>Annat tillstånd</i> jämlikt förordningen angående eldfarliga oljor	20
<i>Godkännande</i> av föreståndare (vikarie) för tillverkning av eldfarlig olja ...	20
<i>Bevis</i> om anmälan jämlikt förordningen angående eldfarliga oljor	10
<i>Tillstånd</i> att tillverka eller driva handel med explosiva varor	30
<i>Annat tillstånd</i> jämlikt förordningen om explosiva varor	20
dock tillstånd att innehava mindre förbrukningsförråd av explosiva varor ..	5
<i>Godkännande</i> av föreståndare (vikarie) för tillverkning av, handel med eller förråd av explosiva varor	20

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkingar
6 (5 + 1)	<i>Resolution.</i>
2 (0 + 2)	Originalbeviset (0 + 1) och duplett (0 + 1).
2 (0 + 2)	Originalbeviset (0 + 1) och duplett (0 + 1).
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
3 (2 + 1)	<i>Bevis annat.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
0	I praxis utan avgift, men avgiftsfrihet finnes ej stadgad.
4—40	<i>Resolution</i> hos KM:t (0 + 40), KB (0 + 6), polismyndighet (3 + 1) eller (5 + 1).
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
6—40	<i>Resolution</i> hos KM:t (0 + 40), KB (0 + 6).
6—40	Hos sparbanksinspektionen <i>tillståndsbrev för ulövande av näring</i> (0 + 10). Eljest <i>resolution</i> , hos KM:t (0 + 40) och KB (0 + 6).
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
3—4	<i>Bevis annat</i> , hos KB (2 + 1) och eljest (2 + 2).
6—40	<i>Resolution</i> hos KM:t (0 + 40), KB (0 + 6).
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6	<i>Resolution</i> hos KB (0 + 6), polismyndighet (5 + 1). Hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i praxis utan avgift.
6	<i>Resolution</i> hos KB (0 + 6), polismyndighet (5 + 1).
50 (0 + 50)	<i>Typgodkännande</i> jämlikt förordningen om brandfarliga varor.
6	<i>Resolution</i> hos KB (0 + 6), polismyndighet (5 + 1).
3—6	<i>Resolution</i> (0 + 6) eller <i>Bevis annat</i> (2 + 1).
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6	<i>Resolution</i> hos KB (0 + 6), polismyndighet (5 + 1). Hos kommerskollegium i praxis utan avgift.
0	<i>Bevis rörande tillstånd . . . som avses i 35 § första stycket förordningen om explosiva varor.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>

(Utredningens förslag)

Kr.

Elektricitet och atomenergi

<i>Koncession</i> för framdragande eller begagnande av elektrisk starkströmsledning samt tillstånd till överlåtelse av sådan koncession	100
<i>Drifttillstånd</i> av tillsynsman för starkströmsanläggning	10
<i>Registrering</i> av elektrisk anläggning	50

<i>Bevis</i> om behörighet såsom elektrisk installatör	15
dock om beviset avser visst, kortvarigt arbete	5
<i>Beslut</i> av kommerskollegium på framställning om reglering av priset på elektrisk ström	30
<i>Tillstånd</i> jämlikt atomenergilagen	100

Fast egendom och gruvor

Angående byggnadsärenden se särskild rubrik.

<i>Tillstånd</i> jämlikt lagen om vissa inskränkningar i rätten att förvärva fast egendom eller gruva eller aktier i vissa bolag eller lagen angående förbud i vissa fall för bolag, förening och stiftelse att förvärva fast egendom ...	100
provning av länsstyrelse jämlikt nämnda lagar att sådant tillstånd icke erfordras	50
<i>Tillstånd</i> till expropriation och inlösen jämlikt byggnadslagen eller till vattenreglering och vattenavledning eller förlängning av sådant tillstånd, meddelat av Kungl. Maj:t	50—100
<i>Tillstånd</i> till inmutning meddelat av Kungl. Maj:t	100
<i>Undersökningstillstånd</i> enligt uranlagen samt förlängning av eller tillstånd till överlåtelse av sådant tillstånd	100
<i>Föreläggande</i> att avhjälpa brist i ansökan om inmutningsrätt eller om undersökningstillstånd enligt uranlagen	5
<i>Mutsedel</i> , för varje inmutning	50
<i>Koncession</i> å fyndigheter av andra slag än som enligt 1 § gruvlagen kunna utgöra föremål för inmutning, för varje område	50
<i>Protokoll</i> över utmålsförrättning och förrättning som avses i 12 § 1 mom. lagen angående stenkolsfyndigheter m. m. eller 36 § uranlagen	30
jämte för varje utmål eller arbetsområde	5
<i>Vilostånd</i> jämlikt lagen angående stenkolsfyndigheter m. m., för varje år då viloståndet avser högst 20 hektar	50
för varje hektar därutöver	2

Fiske och jakt

<i>Tillstånd</i> till användandet av visst fiskeredskap meddelat av Kungl. Maj:t, fiskeristyrelsen eller länsstyrelse	15
<i>Tillstånd</i> för utländsk medborgare att utöva fritidsfiske i allmänt eller enskilt vatten	15

(Nuvarande avgifter)

Kr.

Anmärkningar

20—40 2 (1 + 1)	<i>Resolution</i> hos KM:t (0 + 40), kommerskollegium (0 + 20). <i>Bevis om registrering av elektrisk anläggning</i> , beträffande till anläggningen hörande ledningar för varje påbörjad kilometer linjelängd av högspänningsledning (0 + 1) och av lågspänningsledning (0 + 0: 75) samt beträffande till anläggningen hörande understationer, envar räknad för sig, för varje påbörjad kilovoltampère leveransförmåga intill 100 kilovoltampère (0 + 0: 25) och därutöver för varje påbörjat hundratal kilovoltampère (0 + 1); dock är lägsta avgift för varje understation (0 + 1).
10 (0 + 10) 6 (0 + 6)	<i>Bevis om behörighet såsom elektrisk installatör</i> . Avseende viss tid.
25 (0 + 25)	<i>Resolution på ansökning om reglering av priset på elektrisk ström</i> .
40 (0 + 40)	<i>Resolution</i> .
40 (0 + 40)	<i>Resolution</i> .
6 (0 + 6)	<i>Resolution</i> .
40 (0 + 40)	<i>Resolution</i> .
40 (0 + 40)	<i>Resolution</i> .
30—40	Hos KM:t <i>resolution</i> (0 + 40), kommerskollegium <i>bevis</i> (0 + 30).
1 (0 + 1) 22: 50	<i>Expedition annan</i> . <i>Mutsedel</i> (2: 50 + 20).
40 (0 + 40)	<i>Resolution</i> . Beträffande kronojord i praxis utan avgift.
3 (2 + 1)	<i>Utmålsdesignations</i> (2 + 1) per utmål, jämte avgift för <i>protokoll</i> (2 + 2) per ark. <i>Resolution, vilostånds-</i> , med grundavgift (3 + 0) samt för varje hektar viloståndet avser, t. o. m. 100 hektar (0 + 1: 50), därutöver t. o. m. 300 hektar (0 + 1) och därutöver (0 + 0: 50), allt beräknat för varje år viloståndet medgivits gälla; infördes 1908.
6 (0 + 6)	<i>Resolution</i> .
6 (0 + 6)	<i>Resolution</i> .

(Utredningens förslag)

	Kr.
<i>Tillstånd till åtgärd som kan hindra fiskens gång i fiskådra</i>	15
<i>Beslut om bildande av fiskevårdsområde eller fastställelse av ändring av stadgar för sådant område</i>	30
<i>Tillstånd till användande av visst jaktredskap</i>	15
<i>Tillstånd att under särskild jakttid fälla älg</i>	15
<i>Dispens från fridlysningsbestämmelse</i>	15
<i>Fastställelse av beslut i fråga om jaktvårdsområde meddelad av länsstyrelse</i>	30
Folkbokföring	
<i>Godkännande av nytt släktnamn</i>	40
<i>Mantalskrivningsbevis</i>	5
dock utan lösen om beviset erfordras för ansökan om särskild social förmån eller rekvireras av kommun eller kommunalt organ.	
<i>Mantalslängd, avskrift, eftertryck eller utdrag av, som rekvireras av kommun för vilken längden är upprättad,</i>	
varje sida	1
som eljest rekvireras, varje sida	2
dock lägst	10
Lösen utgår icke för första exemplaret av längd, som rekvireras av kommun för vilken längden är upprättad, eller av längd som enligt av statistiska centralbyrån godkänd plan rekvireras av politiskt parti med representation i riksdagen.	
<i>Folkbokföringsregister, avtryckskort, för varje påbörjat 10-tal kort:</i>	
som rekvireras av kommun eller landstingskommun	2
som eljest rekvireras	5
dock att lösen icke utgår för register som av vederbörande kommun eller landstingskommun rekvireras enligt av statistiska centralbyrån godkänd plan eller meddelade föreskrifter.	
<i>Adressuppgift ur folkbokföringsregister, för varje påbörjat 10-tal personer ..</i>	8
<i>Röslängd, avskrift eller eftertryck av, varje uppslag</i>	4
<i>Meddelande eller utdrag ur kyrkobok som förvaras i landsarkiv</i>	5
dock utgår icke lösen då handlingen avser sökanden personligen.	
<i>Åktenskapsregistret, utdrag ur</i>	3
Försäkringsbolag	
<i>Koncession för svenskt försäkringsbolag eller förlängning därav</i>	100
<i>Tillstånd för utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse</i>	100
<i>Stadfästelse å ändring av bolagsordning eller grunder för försäkringsbolag ..</i>	50

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkningar
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6 (0 + 6)	Hos domänstyrelsen i praxis utan avgift.
6—20	<i>Resolution</i> , hos KB (0 + 6), domänstyrelsen (0 + 20).
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
2: 50 (1: 50 + 1)	<i>Bevis</i> (0 + 0). I stället skall utgå särskild ansökningsavgift. <i>Bevis rörande mantalsskrifning.</i>
	<i>Mantalslängd</i> , avskrift, eftertryck eller utdrag av, a) som rekvideras av kommun för vilken längden är upprättad, hos lokal skattemyndighet första arket (2 + 0) och varje övrigt ark (1: 25 + 0) samt hos KB första arket (1 + 0) och varje övrigt ark (0: 75 + 0); numera sker ej någon expediering från KB, b) som enligt av statistiska centralbyrån godkänd plan rekvideras av politiskt parti med representation i riksdagen, första exemplaret (0 + 0) och för varje ytterligare exemplar som rekvideras, varje ark (2 + 1); avgiftsfriheten för första exemplaret infördes 1950, c) som rekvideras av systembolag enligt av statistiska centralbyrån meddelade föreskrifter (0 + 2); dylik rekvisition upphörde i och med motbokens avskaffande, d) som eljest begäres, lika med <i>Avskrift</i> (2 + 2) per ark.
1 (1 + 0)	<i>Register</i> , bestående av avtryckskort.
2 (1 + 1)	
3—4	<i>Bevis annat</i> , hos KB (2 + 1) och statistiska centralbyrån (2 + 2).
4 (2 + 2) per ark	<i>Bevis annat.</i>
2 (2 + 0)	
1 (0 + 1)	<i>Äktenskapsregistret</i> , utdrag av.
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>

(Utredningens förslag)

	Kr.
<i>Tillstånd</i> jämlikt lagen om försäkringsrörelse meddelat av Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar	50
<i>Utdrag</i> ur försäkringsregistret	10
Handel och andra näringar	
<i>Utdrag</i> ur handelsregister	10
<i>Tillstånd</i> till realisation eller gårdfarihandel eller för utlänning att under kringresande eller kringvandrande idka hantverk eller annan hantering ..	30
<i>Tillstånd</i> för utlänning att utöva näring eller för utländskt företag att idka näring genom filial, meddelat av Kungl. Maj:t	100
<i>Tillstånd</i> att idka försäljning utom vanlig affärstid	20
<i>Tillstånd</i> att bedriva fondkommissionsrörelse	50
<i>Tillstånd</i> att bedriva hotell- eller pensionatsrörelse	30
<i>Dispens</i> från bestämmelserna i stadgan angående hotell- och pensionatsrörelse	30
<i>Tillstånd</i> att idka handel med skrot, lump och begagnat gods och godkännande av ny föreståndare för dylik handel	30
<i>Tillstånd</i> att utöva pantlånerörelse och godkännande av ny föreståndare för dylik rörelse	30
<i>Tillstånd</i> att idka handel med preventivmedel	30
<i>Tillstånd</i> jämlikt bestämmelserna om kontroll över tillverkning av krigsmateriel	50
<i>Tillstånd</i> till utförelse av krigsmateriel meddelat av Kungl. Maj:t eller chefen för handelsdepartementet	10—100
meddelat av länsstyrelse	10
<i>Tillstånd</i> till införelse eller utförelse, meddelat av lantbruksstyrelsen eller skogsstyrelsen	10
<i>Undantag</i> från bestämmelser i lagen om mått och vikt, medgivet av Kungl. Maj:t	50
<i>Bevis</i> om anmälan angående tillverkning av eller handel med ädelmetallarbeten, meddelat av mynt- och justeringsverket	10
<i>Undantag</i> från bestämmelserna om införelse eller försäljning av ädelmetallarbeta, medgivet av Kungl. Maj:t eller mynt- och justeringsverket	50
Hälso- och sjukvård	
<i>Legitimationsbevis</i> för apotekare, läkare, tandläkare och veterinär	10
<i>Särskilt tillstånd</i> att inom riket utöva läkar- eller tandläkaryrket, meddelat av Kungl. Maj:t eller medicinalstyrelsen	30
<i>Legitimationsbevis</i> för barnmorska, sjukgymnast och sjuksköterska	10
<i>Behörighetsbevis</i> för examinerad tandtekniker och tandsköterska	10
<i>Behörighetsbevis</i> för verkställande av fysikalisk-kemisk eller bakteriologisk vattenundersökning	10
<i>Bevis</i> om godkännande såsom receptarie samt om behörighet att tjänstgöra såsom receptarie	10
<i>Apoteksprivilegium</i>	50
<i>Tillstånd</i> för apoteksinnehavare att försälja läkemedel från läkemedelsförråd	30
<i>Bevis</i> av medicinalstyrelsen angående anmälan om tillverkning av farmaceutisk specialitet	
utfärdat på främmande språk	20
eljest	10
<i>Undantag</i> från bestämmelse om pastörisering av glassmassa	20

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkningar
20—40 4 (2 + 2)	<i>Resolution</i> , hos KM:t (0 + 40) och eljest (0 + 20). <i>Bevis annat.</i>
3 (2 + 1) 6—10	<i>Bevis annat.</i> I fråga om gårdfarihandel <i>tillståndsbevis för utövande av näring</i> (0 + 10) och eljest <i>resolution</i> (0 + 6).
40 (0 + 40) 6 20 (0 + 20) 6—10 6—40	<i>Resolution.</i> <i>Resolution</i> hos KB (0 + 6), polismyndighet (5 + 1). <i>Resolution.</i> <i>Resolution</i> (0 + 6) eller (5 + 1) eller <i>tillståndsbrev</i> (0 + 10). <i>Resolution</i> , hos KM:t (0 + 40) och eljest (0 + 6) eller (5 + 1).
6 (5 + 1)	<i>Resolution.</i>
10 (0 + 10) 6 (5 + 1)	<i>Tillståndsbrev för utövande av näring.</i> <i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
6—23 6 (0 + 6)	<i>Bevis</i> , om värdet överstiger 400 kr. (3 + 20), eljest (3 + 3).
3—20	Beträffande djursperma <i>resolution</i> (0 + 20), eljest <i>bevis annat</i> (1 + 2).
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
3 (1 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
20—40 3 (1 + 2) 4 (2 + 2)	<i>Resolution</i> , hos KM:t (0 + 40), medicinalstyrelsen (0 + 20). <i>Bevis annat.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
3—4	<i>Bevis annat</i> , i fråga om godkännande (1 + 2) och behörighet (2 + 2).
80—200 4 (2 + 2)	I stad eller köping (0 + 200) och på landet (0 + 80). <i>Bevis annat.</i>
4 (2 + 2) 4 (2 + 2) 20 (0 + 20)	<i>Bevis annat.</i> <i>Bevis annat.</i> <i>Resolution.</i>

(Utredningens förslag)

	Kr.
<i>Tillstånd till införsel eller utförsel meddelat av veterinärstyrelsen</i>	10

<i>Tillstånd till tillverkning av eller grosshandel med gift eller användande av gift i fabriksmässig tillverkning</i>	30
<i>Annat tillstånd jämlikt giftstadgan</i>	15
<i>Godkännande av föreståndare för tillverkning av eller handel med gift</i>	15
<i>Tillstånd till införsel, utförsel eller tillverkning av eller handel med narkotisk vara</i>	30
<i>Godkännande såsom importör av narkotisk vara</i>	30

Luftfart

<i>Tillstånd till luftfartsverksamhet:</i>	
linjefart	100
annan luftfart i förvärvssyfte	50
eljest	10
<i>Tillstånd att hålla skola för utbildning av förare av luftfartyg</i>	50
<i>Nationalitets- och registreringsbevis, interimistiskt sådant bevis samt duplett av eller anteckning på dylika bevis</i>	10

Medborgarskap

<i>Bevis om förvärv av svenskt medborgarskap genom anmälan hos länsstyrelse</i>	25
<i>Bevis om förvärv av svenskt medborgarskap genom naturalisation</i>	25—100
<i>Förklaring att någon är svensk medborgare samt medgivande att bibehålla svenskt medborgarskap</i>	25

Befrielse från svenskt medborgarskap meddelad av Kungl. Maj:t 25—100

Motorfordon

<i>Tillstånd till typbesiktning</i>	100
<i>Utdrag ur bilregister som särskilt begäres, för varje fordon</i>	5
<i>Turistvagnslicens</i>	10
<i>Körkort för bil eller motorcykel</i>	30
för traktor	15
duplettkörkort	15
turistkörkort	30

dock är körkort för krigsmakten tillhörande person, som under militärtjänstgöring utbildas till förare, fritt från lösen.

<i>Tillstånd att bedriva körskola</i>	50
<i>Godkännande såsom föreståndare, lärare eller instruktör vid körskola</i>	20
<i>Tillstånd till yrkesmässig trafik samt till överlåtelse av sådant tillstånd</i>	50

<i>Fastställande av särskilt lokalområde, turlista och taxa för yrkesmässig trafik</i>	20
<i>Godkännande av fordon i yrkesmässig trafik</i>	20
<i>Trafikkort</i>	30
<i>duplettrafikkort</i>	15
<i>Tillstånd till uthyrningsrörelse</i>	50

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkningar
0—20	I fråga om hästar för avelsbruk eller tävling, avelsnötdjur, värdefullare pälsdjur, grupper om större antal djur samt större partier kött <i>resolution</i> (0 + 20), i fråga om sällskapsdjur, varuprover och mindre partier av varor i praxis utan avgift samt eljest <i>bevis annat</i> (2 + 2).
6	<i>Resolution</i> (0 + 6) eller (5 + 1).
6	<i>Resolution</i> (0 + 6) eller (5 + 1).
6	<i>Resolution</i> (0 + 6) eller (5 + 1).
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
10 (2 + 8)	<i>Protokoll.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Bevis ang. upptagande till svensk medborgare.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i> Medgivande enligt 8 § medborgarskapslagen lämnas i praxis utan avgift.
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
0	I praxis utan avgift, ehuru avgiftsfrihet ej stadgats.
2 (1 + 1)	<i>Bevis annat.</i>
2 (1 + 1)	<i>Turistvagnslicens.</i>
10 (0 + 10)	<i>Körkort.</i> Då efter återkallelse nytt körkort utfärdas, debiteras (0 + 20).
2 (0 + 2)	<i>Körkort, duplett av.</i>
10 (2 + 8)	<i>Turistkörkort.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6—10	Hos KB <i>resolution</i> (0 + 6), polismyndighet <i>resolution</i> (5 + 1) och statens biltrafiknämnd <i>tillstånds brev för utövande av näring</i> (0 + 10).
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>
6	<i>Resolution</i> (0 + 6) eller (5 + 1).
10 (0 + 10)	<i>Trafikkort.</i>
2 (0 + 2)	<i>Trafikkort, duplett av.</i>
6 (0 + 6)	<i>Resolution.</i>

(Utredningens förslag)

	Kr
<i>Tillstånd till transportförmedling</i>	50
<i>Tillstånd av statens biltrafiknämnd till transport till eller från utlandet</i> ...	30
<i>Dispens från bestämmelser i vägtrafikförordningen eller förordningen an- gående yrkesmässig automobiltrafik m. m., meddelad av Kungl. Maj:t</i>	10—50
Pass- och utlänningsärenden	
<i>Pass för utrikes resa</i>	30
<i>Kollektivpass</i>	30
samt därjämte för varje deltagare utöver tio	2
<i>Sjömanspass</i>	5
<i>Förlängning av giltighetstiden för pass som ovan sägs</i>	5
<i>Främlingspass samt förlängning av giltighetstiden för sådant pass</i>	5
<i>Resedokument</i>	30
<i>Förlängning av giltighetstiden för resedokument</i>	5
<i>Nödfallsvisering</i>	20
<i>Sjömansvisering</i>	5
<i>Annan visering, lika med Uppehållstillstånd.</i>	
 <i>Uppehållstillstånd, arbetstillstånd, förlängning av sådana tillstånd, återrese- tillstånd och ändring av sådant tillstånd, gällande för tid av</i>	
högst en månad	10
över en men högst tre månader	15
över tre månader	25
dock utgår icke lösen för arbetstillstånd eller återresetillstånd, som meddelas samtidigt med uppehållstillstånd.	
<i>Bosättningsstillstånd</i>	50
Patent, varumärken, mönster m. m.	
<i>Utdrag ur patentregistret, varumärkesregistret och mönsterregistret</i>	10
<i>Intyg (prioritetsbevis) angående ansökning om patent eller registrering av varumärke</i>	10
<i>Tillstånd att använda svensk officiell beteckning meddelat av Kungl. Maj:t</i>	50
<i>Fastställelse av vapen för kommun eller annan samfällighet</i>	50
Sjöfart	
<i>Nationalitets- och registreringscertifikat, fribordscertifikat, passagerarfartygs- certifikat, allmänt säkerhetscertifikat, certifikat beträffande särskilt för- hållande rörande fartygs säkerhet och fartcertifikat samt förlängning av sådant certifikat eller annan anteckning därå ävensom interimistiskt certi- fikat</i>	10

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkningar
10 (0 + 10)	<i>Tillståndsbrev för utövande av näring.</i>
10 (0 + 10)	<i>Tillståndsbrev för utövande av näring.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
10—13	<i>Pass, rese-, hos utrikesdepartementet (3 + 8) och eljest (2 + 8), vartill kommer översättning av pass, för varje på olika främmande språk avfattad text, (1 + 0).</i>
15 (5 + 10)	<i>Pass, rese-, kollektiv-</i>
1 (0: 50 + 0: 50)	
2 (1 + 1)	<i>Pass, rese-, sjömans-</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
2 (0 + 2)	<i>Främlingspass.</i>
10—13	<i>Resedokument. Samma avgift som för resepass.</i>
2 (1 + 1)	<i>Bevis annat.</i>
1 (0 + 1)	<i>Bevis om nödfalls- eller sjömansvisering.</i>
1 (0 + 1)	
	<i>I utrikesdepartementet uttages i praxis ej avgift för visering av diplomatpass och tjänstepass, medan för andra pass viseringen debiteras såsom uppehållstillstånd (se nedan) eller bevis annat (2 + 2) eller samma belopp som vederbörande främmande land debiterar.</i>
	<i>Bevis om uppehållstillstånd. Bevis om arbetstillstånd. Bevis om ändring i förbehåll, villkor eller föreskrift, som fogats vid visering eller tillstånd.</i>
4 (0 + 4)	
6 (0 + 6)	
12 (0 + 12)	
20 (0 + 20)	<i>Bevis om bosättningsstillstånd.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>

Nationalitets- och registreringscertifikat, då det utfärdas på grund av att tidigare certifikat fullskrivits (0 + 4); då det utfärdas för icke mätningsskyldigt fartyg vars dräktighet icke är utrönt (0 + 4); då det eljest utfärdas, för varje fulla 10 ton av fartygets bruttodräktighet, beträffande maskindrivet fartyg (0 + 0: 80) och annat fartyg (0 + 0: 40), dock lägst (0 + 4).

Anteckning på certifikat debiteras som bevis annat (1 + 2) eller (1 + 1). Interims-, nationalitets- och registreringscertifikat (0 + 4). Fribordscertifikat har S beräknad efter tonnaget,

(Utredningens förslag)

	Kr.
<i>Lanterncertifikat</i> och kompasscertifikat	5
<i>Mälbrev</i> för fartyg samt anteckning därå om förändring av förhållande varom mälbrev innehåller uppgift	10
<i>Utdrag</i> ur fartygsregistret	10
<i>Tillstånd</i> att med utländskt fartyg bedriva kust- eller insjöfart	30
<i>Behörighetsbevis</i> för befäl jämlikt sjöbefälskungörelsen samt dispens från behörighetsfordringarna enligt nämnda kungörelse eller förlängning av sådan dispens	10
<i>Auktorisation</i> för skeppsklarerare	50
<i>Utvidgning</i> av distrikt för auktoriserad skeppsklarerare, tillfälligt tillstånd till skeppsklarering samt godkännande av föreståndare för skeppsklareringsrörelse	15
<i>Bevis</i> över på- eller avmönstring av sjömän, för varje man, då fartyget är svenskt	2
utländskt	5
<i>Sjötjänstutdrag</i> som icke av sjömanshus bifogas pensionsansökan	6
Skatter och allmänna avgifter	
<i>Taxeringsbevis</i>	5
dock utan lösen om beviset erfordras för ansökan om särskild social förmån eller rekvireras av kommun eller kommunalt organ.	
<i>Taxeringslängd</i> (inkomstlängd eller fastighetslängd) och debiteringslängd, avskrift, eftertryck eller utdrag av, varje uppslag	4
dock lägst	10
För första exemplaret av längd, som rekvireras av kommun för vilken längden är upprättad, är lösen hälften av vad nu sagts.	
<i>Stomme</i> till taxeringslängd, hälften av lösen för Taxeringslängd.	
<i>Förhandsbesked</i> som avses i förordningen om förfarandet vid viss konsumtionsbeskattning	20
<i>Förhandsbesked</i> angående nöjesskatt för film	20

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkningar
	lägst (0 + 36); denna S omvandlas enligt förslaget till registreringsavgift. <i>Passagerarfartygscertifikat</i> har S likaledes beräknad efter tonnaget, från 2 till 80 kr. <i>Interimspassagerarfartygscertifikat</i> (0 + 4) eller (0 + 2). <i>Certifikat, allmänt, rörande fartygs säkerhet</i> debiteras likaledes efter tonnaget, från 2 till 40 kr. <i>Certifikat beträffande särskilt förhållande som rör fartygs säkerhet</i> (2 + 2).
2 (0 + 2)	<i>Bevis som av nautisk-meteorologiska byrån utfärdas på grund av verkställd undersökning av kompass eller kompensationsmagnet.</i> <i>Mätbrev:</i> dels S 20 öre för varje fulla 10 ton av fartygets dräktighet och dels L: t. o. m. 50 ton 2 kr., över 50 t. o. m. 100 ton 3 kr., över 100 t. o. m. 200 ton 4 kr. och över 200 ton 5 kr. Anteckning på mätbrev debiteras som <i>bevis annat</i> , hos tullkammare (1 + 1) och eljest (1 + 2).
4 (2 + 2)	<i>Avskrift, per ark.</i>
20 (0 + 20)	<i>Resolution.</i> <i>Sjökapitensbrev</i> (0 + 10), <i>styrmansbrev</i> (0 + 10), övriga behörighetsbevis <i>bevis annat</i> (2 + 2). Dispens av sjöfartsstyrelsen debiteras som <i>resolution</i> (0 + 20). Förlängning av dispens: <i>bevis annat</i> (2 + 2).
4—20	<i>Auktorisation</i> i Stockholm och Göteborg (0 + 400) och å andra platser (0 + 100).
100—400	
4—20	<i>Bevis rörande tillfälligt tillstånd att ombesörja skeppsklarering, för visst fall</i> (0 + 5) och eljest (0 + 20). I övrigt <i>bevis annat</i> (2 + 2). <i>Bevis över påmönstring</i> av sjöfolk, en eller flera man, debiteras nu (2 + 0) om beviset tecknas på företedd handling (sjömansrulla) och (2: 25 + 0) då det utfärdas särskilt. <i>Bevis över avmönstring</i> debiteras (0: 50 + 0) för varje man som avmönstras.
3 (2 + 1)	<i>Bevis annat.</i>
2 (1 + 1)	<i>Bevis, taxerings-, evad det omfattar ett eller flera år.</i>

Bevis, taxerings- eller utdrag av taxeringslängd, L 1 kr. per ark samt S 1 kr. oavsett arkantal. I fråga om fastighetslängd är även en annan rubrik tillämplig, nämligen fastighetslängd, avskrift, eftertryck eller utdrag av, som rekvideras av kommun för vilken längden är upprättad, varje ark (2 + 0), och som eljest begäres, lika med Avskrift, varje ark (2 + 2).

Särskilda avgiftsbestämmelser saknas. I praxis ha uttagits antingen samma avgifter som för mantalslängd eller hälften av avgiften för taxeringslängd.

I praxis utan avgift, men avgiftsfrihet har ej stadgats.
I praxis utan avgift, men avgiftsfrihet har ej stadgats.

(Utredningens förslag)

	Kr.
<i>Förhandsbesked</i> angående stämpelavgift	20
Angående expeditonsavgift för förhandsbesked av riksskattenämnden i taxeringsfrågor är särskilt stadgat.	
<i>Intyg</i> att skatt erlagts eller att viss person icke häftar för skatteskuld ...	5
Angående expeditonsavgift vid åsättande av preliminärt taxeringsvärde är särskilt stadgat.	
Tryckfrihet	
<i>Utgivningsbevis</i> för periodisk skrift	100
<i>Bevis</i> om ändring av periodisk skrifs titel eller tryckningsort	10
<i>Utdrag</i> ur registret över periodiska skrifter	10
Tull	
<i>Tullpass</i> för mättningspliktigt fartyg samt för luftfartyg	5
<i>Tillstånd</i> att med tullgods besöka ort som ej är tullplats eller tullflygplats (trafiktillstånd)	15
<i>Bevis</i> innefattande uppgifter om in- och utförsel av varor, meddelat av generaltullstyrelsens statistiska avdelning	5
<i>Förhandsupplysning</i> rörande tullbehandlingen av viss vara	20
<i>Beviljande</i> av industri- eller handelsrestitution	10
Utsökning m. m.	
<i>Förordnande</i> om verkställighet av dom eller skiljedom, meddelat av överexekutor	20
dock utgår icke lösen i fall som avses i 3 § lagen om verkställighet i visst fall av utländsk domstols beslut.	
<i>Handräckning</i> beviljad av överexekutor jämlikt 8 kap. utsökningslagen ...	20
<i>Bevis</i> att gäldenär saknar utmättningsbara tillgångar	5
<i>Förordnande</i> av skiljeman eller syssloman, meddelat av överexekutor eller utmättningsman	15
<i>Köpebrev</i> å utmättningsvis försäld fast egendom	15
<i>Protest</i> av växel eller check	12
varjämte utgår resekostnadsersättning och traktamente efter samma grunder som gälla i fråga om ersättning för utmätning.	

(Nuvarande avgifter)

Kr.	Anmärkningar
4 (2 + 2) 100—500	<i>Protokoll annat.</i> S 100—500 kr. enligt 9 § KF d. 1 juni 1951 om rätt att av riksskattenämnden erhålla förhandsbesked i taxeringsfrågor.
3 (2 + 1) 40—300	<i>Bevis annat.</i> Jämlikt KF d. 14 juni 1933 om åsättande i vissa fall av särskilt uppskattningsvärde å fastighet utgår S dels i form av ansökningsavgift 25 kr. (4 §) och dels, då det åsatta värdet överstiger 25 000 kr., enligt tariff fr. o. m. 15 t. o. m. 275 kr. (9 §).
50 (0 + 50)	<i>Bevis av chefen för justitiedepartementet angående utgivning av periodisk skrift (utgivningsbevis).</i>
4 (2 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
5 (3 + 2)	<i>Bevis annat.</i>
0—2	<i>Tullpass, för fartyg vars nettodräktighet icke överstiger 10 ton (0 + 0: 50) och för annat fartyg (0 + 2). Då i fråga om luftfartyg särskild avgiftsbestämmelse saknats, har tullpass för luftfartyg i praxis utfärdats utan avgift.</i>
3—10	Hos generaltullstyrelsen i fråga om sjötrafik <i>bevis annat</i> (2 + 2) och i fråga om annan trafik <i>protokoll annat</i> , till part som är skyldig att lösa detsamma, första arket (2 + 8), samt hos distriktstullanstalt <i>bevis annat</i> (2 + 1).
2 (0 + 2) 10 (2 + 8) 4—10	<i>Bevis av generaltullstyrelsens statistiska avdelning.</i> <i>Protokoll annat</i> , till lösningsskyldig part, första arket. Utsträckning av fastställd tid debiteras som <i>protokoll</i> (2 + 8) men i övriga fall <i>bevis annat</i> (2 + 2).
9	<i>Resolution</i> (0 + 6) eller (5 + 1), vartill kommer avgift för <i>kommunikationsresolution</i> (0 + 3) eller (1 + 2).
9	<i>Resolution</i> (0 + 6) eller (5 + 1), vartill kommer avgift för <i>kommunikationsresolution</i> (0 + 3) eller (1 + 2).
2—3	<i>Bevis annat</i> (1 + 1) eller (2 + 1).
9	<i>Resolution med rubrik</i> (0 + 6) eller (5 + 1), vartill i fråga om skiljeman kommer avgift för <i>kommunikationsresolution</i> (0 + 3) eller (1 + 2).
6	<i>Salubrev</i> (0 + 6) eller (2 + 4).
11—12	<i>Notarialprotest, protokoll däröver</i> , första arket (6: 50 + 1) och varje övrigt ark (4 + 1). Om åtgärden sker utom ämbetsrummet tillkomma vissa avgifter. I stad ävensom på landet eller till stad hörande lantområde erlägges, då för förrättningens verkställande resa icke erfordras, för varje person som besökes (1: 50 + 0). Erfordras resa för verkställande av förrättning å landet eller till stad hörande lantområde, är förrättningsman jämlikt LF berättigad till arvode och reseersättning efter samma grunder som i fråga om ersättning för utmätning. Vid protestförrättning tecknas vidare å växeln eller checken bevis, som debiteras såsom <i>bevis annat</i> , hos notarius publicus (2 + 1) och eljest (1 + 1).

(Utredningens förslag)

Övriga expeditioner

Kr.

<i>Medgivande</i> av Kungl. Maj:t till undantag från föreskrifter i testamente, gåvobrev eller fideikommissbrev eller i stadgar för stiftelse eller fond	0—100
<i>Dispens</i> som meddelas av Kungl. Maj:t och som icke är särskilt nämnd	0—100
<i>Intyg</i> eller certifikat utfärdat i utrikesdepartementet	10
dock, utom beträffande bevis om äktenskapshinder,	
för intyg om innehållet i svensk lag	20
för intyg om innehållet i utländsk lag	50
<i>Intyg</i> som utfärdas av polismyndighet och icke är ovan särskilt nämnt ...	10
dock utgår icke lösen för lämplighetsintyg för erhållande av körkort eller trafik kort, eldbegångelseintyg, bevis om uppvisning av pass eller annan legitimationshandling eller av tillstånd, bevis som avses i 27 kap. 13 § och 28 kap. 9 § rättegångsbalken, bevis som erfordras för utbekommande av belöning för rovdjurs dödande och medellöshetsintyg.	
<i>Bevis</i> som icke avser vidimation eller bestyrkande av översättning, utfärdat av notarius publicus	10
<i>Straffregistret</i> , utdrag ur	10

(Nuvarande avgifter)

Kr.

Anmärkningar

40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
40 (0 + 40)	<i>Resolution.</i>
4—5	<i>Bevis annat</i> (2 + 2) eller (2 + 3).
5 (2 + 3)	<i>Bevis annat.</i>
5—20	<i>Bevis av chefen för utrikesdepartementets rättsavdelning angående innehållet i utländsk lag</i> (3 + 17); dock skall för bevis om äktenskapshinder enligt utländsk lag utgå avgift med allenast (2 + 3).
3 (2 + 1)	<i>Bevis annat.</i>
0	<i>Bevis etc.</i>
9	<i>Bevis annat</i> (2 + 1). I praxis uttages dessutom i Stockholm s. k. granskningsavgift om 6 kr.
0	<i>Kriminalregister</i> , allmänt, utdrag av, är fritt från avgift.

Innehållsförteckning

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Författningsförslag	
Stämpelskatteförordning	3
Förordning om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper	19
Förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt	22
Utdrag av statsrådsprotokollet	
I. <i>Inledning</i>	30
II. <i>Allmänna frågor</i>	
A. Författningarnas utformning	37
B. Redovisningssystem	41
C. Central stämpelmyndighet	53
III. <i>Stämpelskatt</i>	
A. Allmänna synpunkter	57
B. Specialmotivering till förslaget till stämpelskatteförordning	
Inledande bestämmelser	63
Förvärv av fast egendom och tomträtt	67
Inteckning för fordran	142
Förvärv av fartyg	161
Aktier och obligationer m. m.	172
Aktier i svenska bolag	173
Insatser i svenska bolag	177
Svenska obligationer m. m.	178
Utländska värdepapper	189
Gemensamma bestämmelser	196
Lotteri	207
Skattens fastställande och erläggande	212
Förhandsbesked	240
Återvinning, besvär och återbetalning	248
Tillsyn över skattens erläggande	263
Ansvarsbestämmelser m. m.	268
Särskilda föreskrifter	271
Övergångsbestämmelser	273
IV. <i>Expeditionsavgifter</i>	276
V. <i>Övriga frågor</i>	
A. Förslaget till förordning om ändring i förordningen angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper	315

B. Förslaget till förordning angående ändring i förordningen om arvsskatt och gåvoskatt 322

VI. Departementschefens hemställan 338

Bihang

Utredningens förslag till förordning angående stämpelavgiften 341

Utredningens förslag till förordning om ändring i förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper 355

Utredningens förslag till förordning angående ändring i förordningen den 6 juni 1941 (nr 416) om arvsskatt och gåvoskatt.. 357

Utredningens förslag till lösenlista jämte uppställning över nuvarande avgifter 364